Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών, οι Πίνακες Εισροών-Εκροών και η Σχέση Μεταξύ Αυτών

ΓΑΛΑΝΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Η Κάτωθι Διατριβή Παραδίδεται ως ένα μέρος της ολοκλήρωσης του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών "Οικονομικά της Παραγωγής και των Διακλαδικών Σχέσεων"

Ιούλιος 2006

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης **Καθηγητής: Οικονομίδης Χ.**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα της εργασίας η οποία θα παρουσιαστεί στις επόμενες σελίδες είναι
«Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών, οι Πίνακες Εισροών-Εκροών και η Σχέση Μεταξύ Αυτών».

Η ανάλυση που θα ακολουθήσει ουσιαστικά χωρίζεται σε τρία μέρη.

Στο πρώτο μέρος, θα παρουσιαστεί το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών. Θα ξεκινήσουμε από την ιστορική εξέλιξη του Συστήματος, θα αναφερθούμε τόσο στα βασικά στοιχεία και στη δομή του παλαιότερου συστήματος και θα καταλήξουμε σε αυτά του αναθεωρημένου Συστήματος, το οποίο έχει υιοθετηθεί από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο δεύτερο μέρος, θα αναφερθούμε στους Πίνακες Εισροών-Εκροών. Και σε αυτό το μέρος της ανάλυσης θα ξεκινήσουμε με την πορεία της εξέλιξης του τρόπου κατάρτισης των Πινάκων ωσότου αυτοί πάρουν την τελική σημερινή τους μορφή. Θα παρουσιαστεί η γενική μορφή Πίνακα Εισροών-Εκροών, τόσο σε διαγραμματική μορφή αλλά και υπό τη μορφή εξισώσεων. Τέλος θα αναφερθούμε στην χρησιμότητα των Πινάκων.

Στο τρίτο και τελευταίο μέρος της παρούσας εργασίας θα προσπαθήσουμε να προσδιορίσουμε το βαθμό της σύνδεσης μεταξύ των Εθνικών Λογαριασμών και των Πινάκων Εισροών-Εκροών. Θα παρουσιαστεί επίσης ο τρόπος κατάρτισης των Συμμετρικών Πινάκων και των Πινάκων Προσφοράς και Χρήσεων, καθώς αυτοί αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Εθνικών Λογαριασμών.

Στην παρούσα εργασία έγινε προσπάθεια να παρουσιαστούν τα δύο Συστήματα όσο το δυνατόν πληρέστερα. Τόσο όμως το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών όσο και οι Πίνακες Εισροών-Εκροών αποτελούν δύο οικονομικές έννοιες με ιδιαίτερα ευρύ και εκτεταμένο περιεχόμενο, η αποσαφήνιση των οποίων, ευελπιστείται να έχει επιτευχθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με το παρόν, θα ήθελα να ευχαριστήσω μερικούς ανθρώπους, η συμβολή των οποίων θεωρείται αναμφισβήτητη ως προς την ολοκλήρωση της Μεταπτυχιακής μου Διατριβής με Τίτλο "Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών, οι Πίνακες Εισροών-Εκροών και η Σχέση Μεταξύ Αυτών" για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών "Οικονομικά της Παραγωγής και των Διακλαδικών Σχέσεων".

Θα ήθελα να ευχαριστήσω πρωτίστως τον Καθηγητή μου και Πρόεδρο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος κ. Σταμάτη Γεώργιο για την ευκαιρία που μου έδωσε να μετάσχω στο συγκεκριμένο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Καθηγητή μου κ. Οικονομίδη Χαράλαμπο για την επίβλεψη και καθοδήγησή του κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της μελέτης μου.

Επιπροσθέτως, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Ξένο Αθ., Διπλ. Μηχανολόγο Μηχανικό, MSc, για την αμέριστη συμπαράσταση και την συμβολή του στην μορφοποίηση της Διατριβής μου.

Τέλος, δε θα μπορούσα να παραλείψω και να μην ευχαριστήσω τους Γονείς μου Άγγελο και Μαρία για την αμέριστη ψυχολογική και οικονομική υποστήριξη κατά τη διάρκεια των Σπουδών μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ **2**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ **3**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ **4**

1. ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ **6**

2. ΠΡΟΛΟΓΟΣ **8**

3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ **9**

3.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ 10
3.2 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ 13
3.3 ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΕΘΝΙΚΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ 14
3.4 ΔΟΜΗ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ 23
3.5 ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ESA: ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ, ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΤΟΜΕΩΝ 26
3.5.1 ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΟΜΕΙΣ 27
3.5.1.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ 28
3.5.2 ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ ESA 30
3.5.2.1 ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ 30
3.5.2.2 ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ESA 33
3.5.2.3 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ ESA 34
3.5.3 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ 37
3.5.4 ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 38
3.6 ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ 39
3.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 40

4. ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ **41**

4.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 42
4.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΠΙΝΑΚΑ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 44
4.2.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΠΙΝΑΚΑ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 46
4.2.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΠΙΝΑΚΑ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΥΠΟ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ 49
4.3 ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 51
4.4 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 56
4.5 Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 58
4.6 ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 59
4.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 61

5. ΣΧΕΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΜΕ ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ **62**

5.1 ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ 63
5.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΜΗΤΡΑΣ 64
5.3 Ο ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ 66
5.3.1 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ 69
5.4 ΣΥΜΜΕΤΡΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 70
5.5 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΙΝΑΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΡΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 72
5.6 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΜΕΣΩ ΠΙΝΑΚΑ 74
5.7 ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ 78
5.8 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΙΝΑΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ-ΧΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (MAKE MATRIX) ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (USE MATRIX) 91
5.9 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ 97
5.10 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 98

6. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΟΣ **99**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ **101**

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 – Γενική Μορφή Πίνακα Εισροών – Εκροών 44
Πίνακας 2 – Απεικόνιση των Βασικότερων Εννοιών Υπολογισμού Εισροών – Εκροών 56
Πίνακας 3 – Πίνακας Προσφοράς 66
Πίνακας 4 – Πίνακας Χρήσεων 67
Πίνακας 5 – Συνδυασμένος Πίνακας Προσφοράς και Χρήσεων 68
Πίνακας 6 – Συμμετρικός Πίνακας Εισροών – Εκροών 70
Πίνακας 7 - Πίνακα Εισροών-Εκροών και Εθνικών Λογαριασμών Έτους 1970 75-76
Πίνακας 8 – Συνοπτικός Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής για Κλειστή Οικονομία 80
Πίνακας 9 – Συνοπτικό Σύστημα Εισροών – Εκροών 83
Πίνακας 10 – Συνοπτικός Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής για Ανοικτή Οικονομία 86
Πίνακας 11 – Σχηματική Μορφή Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής της Ελληνικής Οικονομίας 88
Πίνακας 12 – Πίνακας Make Matrix 91
Πίνακας 13 - Πίνακας Use Matrix 93
Πίνακας 14 – Νέος Πίνακας Make Matrix 94
Πίνακας 15 - Input- Output Matrix 95
Πίνακας 16 - Πίνακας Στατιστικών Στοιχείων Εργασίας και Κεφαλαίου 95
Πίνακας 17 – Πίνακας Παραγοντικών Εισροών 96
Πίνακας 18- Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής 3 Τομέων 96

1. ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Έναυσμα για την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος εργασίας αποτέλεσαν 2 εκ των μαθημάτων που παρακολούθησα στο 3ο έτος σπουδών μου, στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Οικονομικά της Παραγωγής και των Διακλαδικών Σχέσεων», με διδάσκοντες καθηγητές τον κ.Θ.Σκούντζο και κ.Π.Λίβα.
Με το πέρας του εξαμήνου και την ολοκλήρωση των διαλέξεων από πλευράς των διδασκόντων καθηγητών, θεώρησα ότι κάθε οικονομολόγος οφείλει να γνωρίζει τουλάχιστον τις βασικές αρχές τόσο του Συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών όσο και του Συστήματος ανάπτυξης των Πινάκων Εισροών-Εκροών.

Πηγές της εργασίας μου αποτέλεσαν τα βιβλία, τα οποία μπόρεσα να βρω και να έχω πρόσβαση, σημαντικών Ελλήνων αλλά και Ξένων Οικονομολόγων οι οποίοι έχουν μελετήσει εκτενώς το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών και έχουν ασχοληθεί διεξοδικά με τη μεθοδολογία κατάρτισης των Πινάκων Εισροών-Εκροών, καθώς επίσης οι δημοσιεύσεις στον περιοδικό τύπο και στο διαδίκτυο.

Καθοριστική στην εξέλιξη της παρούσας εργασίας υπήρξε η επίσκεψη μου στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών(ΚΕΠΕ) αλλά και στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.
Το ΚΕΠΕ αποτελεί ένα ερευνητικό κέντρο το οποίο μελετά τα οικονομικά προβλήματα της Ελλάδος. Διερευνά και διεξάγει μελέτες πάνω σε θέματα της ελληνικής οικονομίας και συνεργάζεται με πολλά επιστημονικά ιδρύματα της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού.
Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος(ΕΣΥΕ) καταρτίζει στατιστικές σε τακτά και καθορισμένα χρονικά διαστήματα, όπως για παράδειγμα μηνιαίες, τριμηνιαίες, ετήσιες. Οι πηγές από τις οποίες εξασφαλίζει τα στοιχεία της η ΕΣΥΕ είναι τα άτομα, τα νοικοκυριά, οι δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι κρατικές υπηρεσίες, η τοπική αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και από οπουδήποτε αλλού μπορεί να αντλήσει χρήσιμες για αυτήν πληροφορίες, οι οποίες στη συνέχεια χρησιμοποιούνται τόσο από το Κράτος και τον επιχειρηματικό κόσμο, όσο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από άλλους διεθνείς οργανισμούς[1].
Τέλος όσον αφορά τις δυσκολίες και τα προβλήματα τα οποία αντιμετώπισα στην ανάπτυξη και ολοκλήρωση της ανάλυσης μου επικεντρώνονται κατά κύριο λόγο στην περισυλλογή του υλικού. Αυτό το αντιμετώπισα κυρίως στην έρευνα μου για τους Πίνακες Εισροών-Εκροών για

[1] ΟΗΕ, UNESCO, FAO, ΟΟΣΑ, Ι

τους οποίους ενώ για παλαιότερα έτη υπήρχε μεγάλος όγκος υλικού, εντός της τελευταίας δεκαετίας υπήρχε μια σχετική έλλειψη όσον αφορά την ύπαρξη εργασιών που να ασχολούνται με την κατάρτιση Πινάκων, όπως με ενημέρωσε το ΚΕΠΕ και που στην πορεία το διαπίστωσα και η ίδια.

2. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα σύγχρονα συστήματα παρουσίασης των εθνικών οικονομικών δεδομένων μιας χώρας, μας δίνουν πληροφορίες για την οικονομική δραστηριότητα μιας εθνικής οικονομίας. Τα συστήματα αυτά αντικατοπτρίζουν την οικονομική εξέλιξη και την οικονομική διαδικασία της δεδομένης χώρας και καθιστούν δυνατή την ανάλυση των οικονομικών εξελίξεων και προβλημάτων της οικονομίας η οποία βρίσκεται υπό μελέτη.

Δύο από τα σημαντικότερα αυτά συστήματα είναι:
1. οι Εθνικοί Λογαριασμοί
2. οι Πίνακες Εισροών-Εκροών
Τα σύγχρονα αυτά εθνικοοικονομικά συστήματα προσπαθούν να δώσουν μια ποσοτική απάντηση στα οικονομικοπολιτικά ερωτήματα που απασχολούν κάθε ενεργό πολίτη.

Έτσι στόχος της συγκεκριμένης ανάλυσης είναι να παρουσιαστούν ολοκληρωμένα και εμπεριστατωμένα τόσο η έννοια και το περιεχόμενο του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών, όσο και η μορφή, δομή, χρηστική αξία και πρακτική εφαρμογή των Πινάκων Εισροών-Εκροών.

Επίσης στην παρούσα ανάλυση θα λάβουμε όσο το δυνατόν πληρέστερη εικόνα των μεθόδων, των εννοιών και των πηγών των Εθνικών Λογαριασμών και των Πινάκων Εισροών-Εκροών και θα δώσουμε τα βασικά στοιχεία της θεωρίας του οικονομικού κυκλώματος το οποίο οδήγησε στο σύγχρονο σύστημα των Εθνικών Λογαριασμών και στη σύγχρονη μορφή κατάρτισης των Πινάκων Εισροών-Εκροών.

Τέλος θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε τη σχέση μεταξύ του Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών και των Πινάκων Εισροών-Εκροών. Να διαπιστώσουμε και να προσδιορίσουμε τη σύνδεση και την αλληλεξάρτηση των δύο αυτών συστημάτων, αλλά και να αναφερθούμε στις σημαντικές, εννοιολογικές και όχι μόνο, διαφορές τους.

3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πρώτο μέρος της ανάλυσης μας θα παρουσιαστεί το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών, το οποίο έχει υποστεί αρκετές τροποποιήσεις από τις αρχές του 1930, που πρωτοεφαρμόστηκε, έως και σήμερα.

Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών παρουσιάζει όλες τις οικονομικές συναλλαγές μίας χώρας κατά τη διάρκεια μίας χρονικής περιόδου.
Μας δίνει δηλαδή τη δυνατότητα να μελετήσουμε την παραγωγική δραστηριότητα των οικονομιών και να διακρίνουμε και να μελετήσουμε βασικά μακροοικονομικά μεγέθη, τα οποία αποτελούν δείκτες του αποτελέσματος της οικονομικής δραστηριότητας αυτών.

Έτσι σε αυτό το τμήμα της εργασίας θα παρουσιαστούν τα βασικά χαρακτηριστικά στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών. Επίσης θα παρουσιαστεί το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών ESA, που πλέον είναι σε ισχύ, και οι ομαδοποιήσεις στους Τομείς, στις Συναλλαγές και στους Λογαριασμούς του.
Ακόμα συμπληρωματικά θα αναφερθούμε, με συνοπτικό τρόπο, στους Τριμηνιαίους Εθνικούς Λογαριασμούς, οι οποίοι πλέον δεν καταρτίζονται.

Επιπροσθέτως κρίθηκε αναγκαίο να προσδιοριστούν τα σημαντικότερα εθνικολογιστικά μεγέθη, προκειμένου να μας βοηθήσουν στην κατανόηση της ανάλυσης τόσο των Εθνικών Λογαριασμών όσο και των Πινάκων Εισροών-Εκροών.

3.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ[2] ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Αφετηρία και βάση στην ανάπτυξη του Συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών αποτέλεσε μια σειρά θεωριών και συστημάτων, τα οποία από το 1930 και μετά αναπτύχθηκαν κυρίως από το Ragnar Frisch[3], Carl Fohl, John M.Keynes[4] και Erik Lindahl, προκειμένου να εξηγήσουν την οικονομική ανάπτυξη.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η συμβολή του Keynes στο να τεθεί το εννοιολογικό πλαίσιο των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών (εισόδημα-κατανάλωση-επένδυση-αποταμίευση)και κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου παρουσιάστηκε η ανάγκη κατάρτισης στατιστικών υπολογισμών των εν λόγω μεγεθών, στην Αγγλία, οι οποίοι θα χρησίμευαν ως όργανο που θα βοηθούσε στην χάραξη οικονομικής πολιτικής για την κινητοποίηση των διαθέσιμων πόρων εντός του πλαισίου της γενικότερης πολεμικής προσπάθειας.
Σε αυτή την προσπάθεια του Keynes συνέβαλαν οι Meade, Stone, και Jackson. Οι δύο τελευταίοι προέβησαν στους στατιστικούς υπολογισμούς που έγιναν αργότερα στον Καναδά.

Το 1944, σε μία σύσκεψη Αμερικανών, Καναδών και Άγγλων στατιστικολόγων, ο Stone, ο Gilbert και άλλοι ειδικοί οδήγησαν στην ανάπτυξη ενός κοινού συστήματος καταρτίσεως εθνικών λογαριασμών, σκοπός του οποίου είναι η αποτίμηση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων της συμμαχίας.

Το 1950 ανατέθηκε από τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας σε ομάδα εμπειρογνωμόνων υπό την καθοδήγηση του Stone και καταρτίστηκε ενιαίο σύστημα προκειμένου να κατανεμηθεί όσο το δυνατόν δικαιότερα το σχέδιο Marshal, καθώς επίσης και να μετρηθεί η επιτυχία της προσπάθειας της οικονομικής ανόρθωσης. Το σύστημα αυτό ονομάστηκε ‘’Απλοποιημένο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών’’

Το 1951, κατόπιν απλουστεύσεως του εν λόγω συστήματος από τον Stone, δημοσιεύθηκε αυτό από τον Ο.Ε.Ο.Σ. από τον τίτλο ‘’Τυποποιημένο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών’’.
Το 1952 τα Ηνωμένα Έθνη ανέθεσαν σε ομάδα εμπειρογνωμόνων με καθοδηγητή τον Stone, να καταρτίσει και να παρουσιάσει διεθνές πρότυπο προσαρμοσμένο στις ανάγκες των εν αναπτύξει

[2] Στοιχεία τα οποία αντλήθηκαν από το Βιβλίο του Ν.Α.Μυλωνά «Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών και Πινάκων Εισροών-Εκροών»{σελ 5-7} και από Δημοσιεύσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.
[3] “Dynamic Economics” από το έργο του Economic Essays in Honour of Gustav Cassel.
[4] Γενική Θεωρία Απασχόλησης, Τόκου και Χρήματος .

οικονομιών, σε σύγκριση με αυτό που είχε καταρτιστεί από τους εμπειρογνώμονες της Κοινωνίας των Εθνών και που υιοθετήθηκε από το Σύστημα των Ηνωμένων Εθνών.

Το 1953 το σύστημα αυτό των Ηνωμένων Εθνών εγκρίθηκε από τη Στατιστική Επιτροπή του Οργανισμού και δημοσιεύθηκε με τον τίτλο ‘’Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών’’.
Το σύστημα αυτό αναθεωρήθηκε εν μέρει δύο φορές, και στη συνέχεια μετά από 10ετή προσπάθεια αναθεωρήθηκε[5] πλήρως το 1968 από τα Ηνωμένα Έθνη.
Σε αυτό το νέο σύστημα ενοποιήθηκαν τέσσερεις βασικές κατηγορίες λογαριασμών: ο βασικός τύπος εισοδήματος και δαπάνης, οι πίνακες εισροών-εκροών, οι λογαριασμοί ροών χρηματικού κεφαλαίου και οι εθνικοί ισολογισμοί.

Στο προαναφερθέν δημοσίευμα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, για το νέο σύστημα των εθνικών λογαριασμών, παρουσιαζόταν εκτενώς το περιεχόμενο του λογαριασμού αυτού. Προκειμένου να βοηθηθούν στην προσαρμογή των υπολογισμών του νέου συστήματος οι εξελισσόμενες χώρες των οποίων το στατιστικό σύστημα δεν είχε αναπτυχθεί, παρέρχονταν σε αυτό ειδικές οδηγίες βάση των οποίων θα συγκεντρώνονταν τα αναγκαία, για τη σύνταξη των τυποποιημένων λογαριασμών και πινάκων του συστήματος, στατιστικά στοιχεία, τα οποία θα αποτελούσαν τη βάση για το προγραμματισμό και την περεταίρω εκτίμηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας.

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών δημοσίευε ετησίως τα δεδομένα εθνικών λογαριασμών για τις χώρες-μέλη του, όμως τα στοιχεία αυτά στηρίζονταν μάλλον στο προηγούμενο σύστημα και αυτό επειδή το νέο σύστημα δεν είχε εφαρμοστεί στις περισσότερες χώρες του εν λόγω οργανισμού.

Το Στατιστικό Γραφείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσάρμοσε αυτό το σύστημα στις ανάγκες του ανεπτυγμένου επιπέδου και της δομής των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εισήγαγε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ELA-ESA)1970.
Αυτό αναθεωρήθηκε στην έκδοση του Εθνικού Συστήματος Λογαριασμών του 1979.
Στη δεκαετία του ‘90 καταρτίστηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και άλλους διεθνείς οργανισμούς το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών (ΣΕΛ-SNA) έκδοσης 1993. Στη συνέχεια με βάση αυτό κυκλοφόρησε η έκδοση του νέου Εθνικού Συστήματος Λογαριασμών έτους 1995.

Όσων τώρα αφορά στη χώρα μας, η εισαγωγή του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών στην

[5] Το αναθεωρημένο Σύστημα ονομάστηκε “A System of National Accounts”.

Ελλάδα έγινε το έτος 1953. Αργότερα, το σύστημα του ΟΟΣΑ του 1958 υιοθετήθηκε ως πρότυπο.
Η Γενική Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών της Ελλάδος μετά την αναδιοργάνωση της μελετούσε την εφαρμογή του νέου συστήματος για τα επόμενα έτη. Το βέβαιο είναι ότι αυτές οι επιδιώξεις δεν ήταν εύκολο να πραγματοποιηθούν εφόσον υπήρχε έλλειψη ειδικών οικονομολόγων σχετικών επί των θεμάτων εθνικών λογαριασμών και εισροών-εκροών, προκειμένου να πλαισιώσουν την εν λόγω υπηρεσία

Η προσπάθεια της αναθεώρησης του συστήματος Εθνικών Λογαριασμών της Ελλάδος και εναρμόνισής του με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών άρχισε από το 1982. καθοριστική όμως υπήρξε η Κοινοτική Οδηγία *89/130* της 13.2.89 της ΕΟΚ/EURATOM σύμφωνα με αυτήν επιβαλλόταν στα Κράτη Μέλη η εναρμόνιση του καθορισμού του ΑΕΠ σε τιμές αγοράς, με σκοπό τη βελτίωση της συγκρισιμότητας του ΑΕΠ, την αξιοπιστία των εκτιμήσεων και την πληρότητά του, ώστε η εικόνα της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας να είναι όσο το δυνατόν πληρέστερη.

Ως εκ τούτου, η Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών της Γ.Γ.ΕΣΥΕ προχώρησε στη μελέτη και εφαρμογή του προγράμματος αναθεώρησης του Ελληνικού Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών, με την υποστήριξη της Κοινότητας και εμπειρογνωμόνων του INSEE.

Έτσι το ESA αντικατέστησε το παραδοσιακό σύστημα, το οποίο ακολουθούσε τις αρχές του τυποποιημένου συστήματος Εθνικών Λογαριασμών του ΟΟΣΑ του έτους 1958.

Τέλος με τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθ. 2223/96 του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 1996 περί Ευρωπαϊκού Συστήματος Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών της Κοινότητας, από τον Απρίλιο 1999 όλα τα κράτη μέλη, συνεπώς και η Ελλάδα, έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν το νέο σύστημα Εθνικό Σύστημα Λογαριασμών του έτους 1995 με πρώτο έτος αναφοράς το 1995.

3.2 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί είναι μια ολοκληρωμένη και συστηματική ποσοτική περιγραφή των οικονομικών φαινομένων που συμβαίνουν σε μια οικονομία κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου[6].

Ορισμένα από τα βασικότερα στοιχεία του Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών είναι τα εξής:

1. το Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών αποτελεί ένα σύστημα καταγραφής των συνολικών συναλλαγών της οικονομίας. Επομένως το Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών είναι το επιστημονικό όργανο ή η μέθοδος ή η τεχνική καταγραφής και παρουσίασης των συνολικών συναλλαγών της οικονομίας·

2. το Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών παρουσιάζει κατά ένα ορισμένο τρόπο όχι αυθαίρετα τις συνολικές συναλλαγές της οικονομίας. Η τεχνική μέθοδος καταγραφής των συναλλαγών είναι το διπλογραφικό[7] σύστημα. Η μέθοδος αυτή είναι τυποποιημένη και αποδεκτή από όλες τις χώρες·

Η αρχή της διπλογραφίας αντανακλά τη διπλή φύση όλων των συναλλαγών και προκύπτει από τον κλασικό κανόνα της Γενικής Λογιστικής: ‘’σε κάθε πίστωση υπάρχει και η αντίστοιχη χρέωση’’. Έτσι ολόκληρο το διασυνδεμένο πλαίσιο των Λογαριασμών του Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών στηρίζεται στην αρχή της διπλογραφίας.

3. το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών καταγράφει τις συναλλαγές που διεξάγονται σε όλη την επικράτεια ή χώρα δηλαδή συλλαμβάνει τις συναλλαγές που διεξάγονται σε ολόκληρο των εθνικό χώρο·

4. το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών καταγράφει τις συναλλαγές μιας δεδομένης χρονικής περιόδου, συνήθως 1 έτους. Σε χώρες με ανεπτυγμένη Κοινωνική Λογιστική Οργάνωση, το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών καταγράφει τις συναλλαγές και με βάση το 3μηνο, το 4μην ή το 6μηνο.

[6] Συνήθως ενός έτους.

[7] Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 238-239}

3.3 ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΕΘΝΙΚΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

Μέσω του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών επιτυγχάνεται η παρακολούθηση και η παρουσίαση των βασικών εθνικοοικονομικών μεγεθών: το ακαθάριστο εθνικό προϊόν, το καθαρό εθνικό εισόδημα, η εθνική δαπάνη-κατανάλωση, η επένδυση, η αποταμίευση,
ο προσδιορισμός του επιπέδου των τιμών, του επιπέδου της απασχόλησης, των επιτοκίων και άλλων μεταβλητών.

Οι βασικές αυτές μεταβλητές προσδιορίζονται από το σύστημα εθνικών λογαριασμών, μέσω του μεθοδικού υπολογισμού και της συστηματικής κατάταξης στους ειδικούς πίνακες με τρόπο τέτοιο ώστε να επιτυγχάνεται η μελέτη της διάρθρωσης της οικονομίας, τη διαπίστωση και διερεύνηση των εξελικτικών τάσεων και την διαπίστωση και αντιμετώπιση των προβλημάτων που τυχών αντιμετωπίζει η ενίοτε οικονομία.

Προκειμένου να προχωρήσουμε στην περεταίρω μελέτη του Συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών κρίνεται απαραίτητο να παρουσιαστεί συνοπτικά η έννοια και το περιεχόμενο ορισμένων εκ των σημαντικότερων εθνικοοικονομικών μεγεθών.

► ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ[8]ΠΡΟΪΟΝ[9]

Είναι το σύνολο της αξίας των τελικών[10] προϊόντων -αγαθών και υπηρεσιών- τα οποία παρήχθησαν μέσα στα όρια της επικράτειας κατά την διάρκεια δεδομένης περιόδου. Σύμφωνα με άλλη διατύπωση το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν είναι το σύνολο των αμοιβών των κατόχων των συντελεστών της παραγωγής, τις οποίες πήραν κατά την δεδομένη χρονική περίοδο, σαν αντάλλαγμα των υπηρεσιών που παρείχαν σε φυσικά η νομικά πρόσωπο (επιχειρήσεις, ιδιώτες, δημόσιο) εγκατεστημένα μέσα στην επικράτεια αυξημένο κατά τις αποσβέσεις.

► ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΕΘΝΙΚΗ[11] ΔΑΠΑΝΗ

Είναι η Ακαθάριστη Δαπάνη[12] της οικονομίας, σε δεδομένη περίοδο αυξημένο κατά τις εξαγωγές αγαθών, υπηρεσιών και εισροών εισοδημάτων στην επικράτεια, από την απασχόληση ημεδαπών στο εξωτερικό και συγχρόνως μειωμένη κατά τις εισαγωγές αγαθών, υπηρεσιών και εκροών εισοδημάτων των συντελεστών, από την απασχόληση μη μονίμων κατοίκων στην

[8] Το επίθετο εγχώριος αναφέρεται στη δραστηριότητα των μόνιμων κατοίκων μίας χώρας μέσα στα όρια της.
[9] Πηγή ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 258-259}
[10] Προϊόντα τα οποία δεν υπόκεινται περεταίρω επεξεργασία, αλλά χρησιμοποιούνται για κατανάλωση.
[11] Το επίθετο εθνικός αναφέρεται στη δραστηριότητα των μόνιμων κατοίκων και έξω από τα σύνορα της χώρας.
[12] Πηγή ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 259}

επικράτεια.

Η Ακαθάριστη Εθνική Δαπάνη ισούται προς το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν σε αγοραίες τιμές.

► ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ[13]

Ως Εθνικό Εισόδημα ορίζεται το εισόδημα που δημιουργείται από τους μόνιμους κατοίκους μιας χώρας, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους ή της δραστηριότητας τους ως συντελεστές παραγωγής. Έτσι το Εθνικό Εισόδημα περιλαμβάνει και το εισόδημα ή την παραγωγή που έχει δημιουργηθεί από τους μόνιμους κατοίκους μίας χώρας στο εξωτερικό.

Κατά συνέπεια το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα αποτελεί το σύνολο των αμοιβών που αποκτώνται από τους μόνιμους κατοίκους της επικράτειας σε δεδομένη χρονική περίοδο σε αντάλλαγμα των υπηρεσιών που παρείχαν στην παραγωγική διαδικασία, οπουδήποτε και αν διεξάγεται αυτή, δηλαδή είτε μέσα στα όρια της επικράτειας, είτε έξω από αυτήν, αυξημένο κατά τις αποσβέσεις.

Το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα διαφέρει από το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά το ποσόν του καθαρού εισοδήματος από την αλλοδαπή[14], που μπορεί να είναι θετικό η αρνητικό.

► ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ[15]

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί καταγράφουν την παραγωγή του εθνικού[16] προϊόντος μιας χώρας σε μια παρελθούσα περίοδο, την ιδιοποίηση, τη διάθεση και τη χρήση του αντίστοιχου εισοδήματος από τους τομείς και από την οικονομία στο σύνολο της και τέλος και οικονομικές σχέσεις της ημεδαπής με την αλλοδαπή, οι οποίες συνίστανται στην εισαγωγή και στην εξαγωγή εμπορευμάτων και χρήσης συντελεστών παραγωγής και στις μεταβιβαστικές πληρωμές προς και από την αλλοδαπή.

Το Εθνικό προϊόν αποτελεί τη συνολική παραγωγική προσπάθεια των κατοίκων μίας χώρας, δηλαδή την παραγωγική επίδοση του Εθνικού πλούτου μίας χώρας. Έτσι η ποσότητα των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται από τους κατοίκους μίας χώρας κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου, συνήθως ενός έτους, αποτιμάται σε χρηματικές μονάδες και συνθέτει την έννοια του Εθνικού προϊόντος.

Ο υπολογισμός του Εθνικού προϊόντος μπορεί να διενεργηθεί βάσει των παρακάτω μεθόδων:

- του υπολογισμού της αξίας των τελικών προϊόντων·
- του υπολογισμού της προστιθέμενης αξίας·

---

[13] Πηγή ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 259}

[14] Εισροές μείον εκροές εισοδημάτων από και προς την αλλοδαπή.

[15] Πηγή ορισμού: Νικόλαος Α.Μυλωνάς, Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών & Πινάκων Εισροών-Εκροών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1975.{σελ 24-33}

[16] Η παραγωγή που είναι αποτέλεσμα των διαθέσιμων ποσοτήτων συντελεστών παραγωγής και της τεχνολογίας που απασχολούνται εντός μιας χρονικής περιόδου-συνήθως ενός έτους.

▪ του υπολογισμού του εισοδήματος βάσει της κατανομής αυτού μεταξύ των συντελεστών παραγωγής.

Σύμφωνα δηλαδή με τα παραπάνω μπορούμε γενικευμένα να πούμε ότι το Εθνικό Προϊόν ισούται με το Εγχώριο Προϊόν αυξανόμενο με το Καθαρό Προϊόν από το Εξωτερικό.

► ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΣΕ ΑΓΟΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ[17]

Το ΑΕΠ[18] αντιπροσωπεύει την αξία όλων των τελικών προϊόντων και υπηρεσιών που παράγονται από εγχώριους συντελεστές παραγωγής σε μια δεδομένη χρονική περίοδο. Περιλαμβάνει δηλαδή την αξία όλων των αγαθών που παρήχθησαν καθώς και την αξία όλων των υπηρεσιών.

Η παραγωγή αυτών αποτιμάται στην τιμή αγοράς του και όλες αυτές οι αξίες προστιθέμενες μας δίνουν το ΑΕΠ. Το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα υπολογισμένο σε αγοραίες τιμές, δηλαδή διαφέρει από το υπολογισμένο σε τιμές συντελεστών παραγωγής κατά τους έμμεσους φόρους μειωμένους κατά τις επιδοτήσεις.

Η επιμονή στα τελικά προϊόντα και υπηρεσίες απλά μας δίνει τη σιγουριά ότι δεν διπλομετράμε. Πρακτικά το διπλομέτρημα αποφεύγεται με τη χρήση της προστιθέμενης αξίας. Έτσι σε κάθε στάδιο μεταποίησης ενός προϊόντος υπολογίζεται σαν τμήμα του ΑΕΠ μόνο η αξία που προστίθεται στο προϊόν σε αυτό το μεταποιητικό στάδιο.

Το ΑΕΠ διακρίνεται σε ονομαστικό και πραγματικό. Το ονομαστικό ΑΕΠ μετρά την αξία της παραγωγής μιας δεδομένης περιόδου σε τιμές αυτής της περιόδου ή όπως τίθεται μερικές φορές σε τρέχουσες τιμές. Το ονομαστικό ΑΕΠ μεταβάλλεται από χρόνο σε χρόνο για δύο λόγους: ο πρώτος λόγος είναι γιατί η φυσική παραγωγή των προϊόντων μεταβάλλεται και ο άλλος γιατί αλλάζουν οι τιμές αγοράς.

Από την άλλη το πραγματικό ΑΕΠ μετρά τις αλλαγές στη φυσική παραγωγή της οικονομίας ανάμεσα σε διαφορετικές χρονικές περιόδους αποτιμώντας όλα τα αγαθά που παρήχθησαν σε αυτές τις δυο περιόδους στις ίδιες τιμές ή σε σταθερές τιμές.

► ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ[19]

Στη διαδικασία της παραγωγής του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος μιας περιόδου, ένα μέρος από τα μηχανήματα και τα άλλα υλικά μέσα παραγωγής φθείρεται φυσικά ή απαξιώνεται οικονομικά. Για να διατηρηθεί στο ίδιο επίπεδο η παραγωγική δραστηριότητα στην επόμενη χρονική περίοδο, πρέπει να γίνουν ορισμένες δαπάνες για την αντικατάσταση ή την

[17] Πηγή ορισμού: Bernhard Felderer, Stefan Homburg, ¨Μακροοικονομική και Νέα Μακροοικονομική¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, 1991.{σελ 46-47}

[18] Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.

[19] Πηγή Ορισμού: Dornbusch Rudiger, Fischer Stanley, Μεταφραστές: Ανδροβιτσανέας Χρήστος, Πανταζίδης Στέλιος, ¨Μακροοικονομική¨, Εκδόσεις Κριτική.{σελ 53-56}

αποκατάσταση των μέσων παραγωγής που έχουν υποστεί φθορά. Ι δαπάνες αυτές ονομάζονται αποσβέσεις και αποτελούν ένα μέρος του κόστους παραγωγής του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Αν από το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν αφαιρέσουμε τις αποσβέσεις μπορούμε να υπολογίσουμε το Καθαρό Εθνικό Προϊόν της περιόδου, το οποίο αποτελεί ένα δείκτη του επιπέδου της παραγωγικής δραστηριότητας από τον οποίο έχουν αφαιρεθεί όλα τα στοιχεία του κόστους. Η σχέση καθαρού και ακαθάριστου εθνικού προϊόντος δίνεται από την ταυτότητα: Καθαρό Εθνικό Προϊόν = Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν-Αποσβέσεις.

► ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ[20] & ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μίας χώρας, αποτιμημένο σε αγοραίες τιμές, είναι ίσο με την αξία του συνόλου των τελικών προϊόντων(αγαθών και υπηρεσιών) που παράγονται μέσα στα όρια της επικράτειας της χώρας την περίοδο που γίνεται η μέτρηση. Στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν περιλαμβάνονται τόσο τα τελικά προϊόντα που παράγονται από τους μόνιμους κατοίκους της χώρας όσο και τα τελικά προϊόντα από ξένους υπηκόους αρκεί η παραγωγή τους να γίνεται μέσα στα πλαίσια της επικράτειας της χώρας.

Από την άλλη το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν μίας χώρας, αποτιμημένο σε αγοραίες τιμές, είναι ίσο με την αξία του συνόλου των τελικών προϊόντων που παράγονται από τους μόνιμους κατοίκους της χώρας. Στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν περιλαμβάνονται τόσο τα τελικά προϊόντα που παράγονται από τους μόνιμους κατοίκους της χώρας μέσα στα όρια της επικράτειας όσο και τα τελικά προϊόντα που παράγονται από τους ίδιους στο εξωτερικό.

Έτσι υπάρχει μια εμφανή σημαντική διάκριση μεταξύ του ΑΕΠ και του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.. Η διαφορά μεταξύ αυτών των δύο είναι ότι μέρος του ΑΕΠ αποκτάται στο εξωτερικό σε αντίθεση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν αντιπροσωπεύει την αξία όλων των τελικών προϊόντων που παράγονται μέσα στη χώρα.

Τόσο το ακαθάριστο εγχώριο όσο και το ακαθάριστο εθνικό προϊόν μπορούν εναλλακτικά να υπολογισθούν σε τιμές συντελεστών παραγωγής. Στην περίπτωση αυτή το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν συνήθως ονομάζεται Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα.

► ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Περιλαμβάνουν τις Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου και τις μεταβολές των Αποθεμάτων.

[20] Πηγή ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Ελληνική Δημοκρατία, ¨Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελληνικής Οικονομίας 1970-1995¨, Αθήνα 1997.{σελ 4}

► ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ[21]

Αποτελούνται από την αξία υλικών αγαθών, που δύνανται να αναπαραχθούν και έχουν διάρκεια ζωής μεγαλύτερη από ένα έτος και τα οποία σε δεδομένη περίοδο προστίθενται στα ήδη υπάρχοντα για να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική λειτουργία. Στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου περιλαμβάνονται οι έκτακτες δαπάνες για επισκευές κεφαλαιακών αγαθών, οι οποίες γίνονται για να αυξήσουν την παραγωγική ικανότητα των αγαθών αυτών η να παρατείνουν την διάρκεια της χρήσης τους.

► ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ[22]

Είναι οι διαφορές, θετικές η αρνητικές, των αποθεμάτων τελικών προϊόντων και υποπροϊόντων, των προϊόντων που βρίσκονται σε στάδιο επεξεργασίας[23] των πρώτων και βοηθητικών υλών και άλλων υλικών αγαθών όπως και η μεταβολή του ζωικού κεφαλαίου, τα οποία βρίσκονται στα χέρια των επιχειρήσεων ή και του δημοσίου. Ο υπολογισμός δεν περιλαμβάνει μεταβολές αποθεμάτων στα χέρια ιδιωτών.

Ο υπολογισμός των μεταβολών των αποθεμάτων μετρά τις αυξήσεις ή μειώσεις του φυσικού όγκου μεταξύ των αποθεμάτων έναρξης και λήξης δεδομένης περιόδου. Συνεπώς δεν περιλαμβάνονται κέρδη ή ζημιές που συνδέονται με τις μεταβολές τιμών. Αυτό επιτυγχάνεται με την αποτίμηση της ποσότητας των αγαθών με μια μέση ετήσια τιμή.

► ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Περιλαμβάνει της επιχειρήσεις ορυχείων, μεταποίησης, παραγωγή και διανομή ηλεκτρισμού και φωταερίου, περισυλλογή και διανομή νερού και τις κατασκευές.

► ΓΕΩΡΓΙΑ[24]-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ[25]

Περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα των φυτικών καλλιεργειών, της ζωοκομίας των δασών και της αλιείας, που εμπορεύονται και αυτοκαταναλίσκονται πριν τον μετασχηματισμό τους. Εξαιρούνται η ελαιοκομία όπου λαμβάνεται το λάδι αντί των ελαιών, η αμπελουργία όπου λαμβάνονται η σταφίδα, το κρασί και το τσίπουρο αντί των σταφυλιών. Επίσης περιλαμβάνει τα γαλακτοκομικά προϊόντα που παράγονται στα αγροκτήματα και τις μεταβολές του φυσικού όγκου του εγχωρίου ζωικού κεφαλαίου, μεταξύ έναρξης και λήξης δεδομένης περιόδου.

[21] Πηγή Ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, ¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1995-2001¨, Αθήνα 2003.{σελ 13}

[22] Πηγή ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Ελληνική Δημοκρατία, ¨Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελληνικής Οικονομίας 1970-1995¨, Αθήνα 1997.{σελ 6}

[23] Εξαιρούνται οι υπό εκτέλεση κατασκευές.

[24] National Statistical Service of Greece, National Accounts, Economic Accounts for Agriculture, Data 1993-2001, Athens 2003.{σελ 7}

[25] Πηγή ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 264}

► ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ[26]

Είναι η συνολική τρέχουσα δαπάνη του Δημοσίου για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών στο εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας. Σαν τρέχουσες δαπάνες θεωρούνται επίσης αυτές που αναφέρονται σε στρατιωτικό εξοπλισμό και κατασκευές, έστω και αν πρόκειται για αγαθά που έχουν τον χαρακτήρα διαρκούς.

Η δαπάνη δημόσιας κατανάλωσης αντιπροσωπεύει την αξία των υπηρεσιών που προσφέρονται και δεν διατίθενται προς πώληση από το Δημόσιο προς το κοινωνικό σύνολο.

► ΕΓΧΩΡΙΟΣ - ΕΘΝΙΚΟΣ[27]

Στους Εθνικούς Λογαριασμούς η έννοια του όρου «εγχώριος» αναφέρεται σε οικονομικές δραστηριότητες που συντελούνται μέσα στα όρια της επικράτειας, ενώ η έννοια του όρου «εθνικός» αναφέρεται σε οικονομικές δραστηριότητες των μονίμων κατοίκων της Χώρας, οπουδήποτε και αν συντελούνται.

► ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ[28]

Περιλαμβάνεται η αξία των αγαθών και υπηρεσιών οι οποίες αγοράστηκαν από μονίμους κατοίκους της Χώρας από την αλλοδαπή. Σύμφωνα με τις διεθνείς υποδείξεις, η καταχώρηση αγαθών και υπηρεσιών στις εισαγωγές γίνεται τη χρονική στιγμή που μεταβιβάζεται η κυριότητα των αγαθών η παρέχονται οι υπηρεσίες. Στην πράξη όμως, από έλλειψη σχετικής πληροφόρησης, τα μεν αγαθά καταχωρούνται στις εισαγωγές την χρονική στιγμή που περνούν από το τελωνείο της Χώρας, οι δε Υπηρεσίες τη χρονική στιγμή που καταβάλλεται η αμοιβή τους μέσω της κεντρικής Τράπεζας.

Οι εισαγωγές αγαθών καταχωρούνται όπως και οι εξαγωγές σε τιμές F.O.B. οι οποίες δεν περιλαμβάνουν τα έξοδα για ασφάλιστρα και μεταφορικά από τα σύνορα της Χώρας προέλευσης μέχρι τα εθνικά σύνορα. Επειδή στις τελωνειακές στατιστικές οι εισαγωγές είναι σε τιμές C.I.F[29]., για να εμφανιστεί η αξία σε F.O.B. αφαιρούνται από την αξία C.I.F. τα έξοδα για τις επιβαρύνσεις ασφαλίσεως και μεταφοράς.

[26] Πηγή ορισμού: Νικόλαος Α.Μυλωνάς, Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών & Πινάκων Εισροών-Εκροών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1975.{σελ 44}

[27] Πηγή ορισμού: Bernhard Felderer, Stefan Homburg, ¨Μακροοικονομική και Νέα Μακροοικονομική¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, 1991.{σελ 46}

[28] Πηγή ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 269}

[29] Τιμές απαλλαγμένες από τα εμπορικά και μεταφορικά περιθώρια.

► ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΓΧΩΡΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ[30]

Αν από το Καθαρό Εθνικό Προϊόν αφαιρέσουμε τους Έμμεσους Φόρους και προσθέσουμε τις Επιδοτήσεις μπορούμε να υπολογίσουμε το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα της περιόδου το οποίο συνήθως ονομάζεται απλά Εθνικό Εισόδημα. Άρα έχουμε την ταυτότητα: Εθνικό Εισόδημα = Καθαρό Εθνικό Προϊόν-Έμμεσοι φόροι και Επιδοτήσεις.

Ο ορισμός του Εθνικού Εισοδήματος τη παραπάνω σχέση δείχνει ότι σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η αξία των Αποσβέσεων. Ο λόγος είναι ότι οι δαπάνες για την αντικατάσταση του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού της οικονομίας που υφίσταται φθορά στη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας αποτελούν ένα μέρος του κόστους παραγωγής του εθνικού προϊόντος και επομένως, οι εισπράξεις από αυτές δεν αποτελούν καθαρό εισόδημα από τη σκοπιά του συνόλου της οικονομίας.

Οι κυριότερες κατηγορίες των εισοδημάτων που περιλαμβάνονται στο εθνικό εισόδημα είναι τα αγροτικά εισοδήματα, οι μισθοί και τα ημερομίσθια στους μη αγροτικούς κλάδους της οικονομίας, τα κέρδη και τα άλλα έσοδα από την περιουσία και την επιχειρηματική δράση του ιδιωτικού τομέα και τα έσοδα από την περιουσία και την επιχειρηματική δράση του δημόσιου τομέα της οικονομίας.

Ως Εγχώριο Εισόδημα ορίζεται το εισόδημα που δημιουργείται μόνο μέσα στη γεωγραφική περιοχή δηλαδή τα γεωγραφικά όρια μίας χώρας, οποιοιδήποτε και αν είναι οι συντελεστές παραγωγής. Το Εγχώριο Εισόδημα περιλαμβάνει μόνο το εισόδημα που δημιουργείται από τους μόνιμους κατοίκους μιας χώρας μέσα στη χώρα τους και δεν περιλαμβάνει το εισόδημα που έχει δημιουργηθεί από τους μόνιμους κατοίκους της χώρας σε άλλη χώρα.

Ως Καθαρό Εισόδημα[31] ή Προϊόν από την Αλλοδαπή για την Ελλάδα ορίζεται αφαιρόντας από το σύνολο των εισοδημάτων που αποκτήθηκαν από Έλληνες στο εξωτερικό, τα εισοδήματα των αλλοδαπών που έχουν αποκτηθεί στη χώρας μας.

Θεωρητικά, το Καθαρό Εισόδημα από την Αλλοδαπή αποτελείται από τη διαφορά των αμοιβών που παίρνουν οι μόνιμοι κάτοικοι της Χώρας στο εξωτερικό για την εκεί απασχόληση των συντελεστών παραγωγής που αυτοί κατέχουν και των αμοιβών που παίρνουν οι μη μόνιμοι κάτοικοι για υπηρεσίες των παραγωγικών συντελεστών που προσέφεραν μέσα στα όρια της επικράτειας.

Πρακτικά, επειδή είναι ανέφικτη η στατιστική παρακολούθηση αυτών των αμοιβών, περιλαμβάνει μόνο το υπόλοιπο των εισερχομένων και εξερχομένων εμβασμάτων μέσω του

[30] Πηγή ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Ελληνική Δημοκρατία, ¨Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελληνικής Οικονομίας 1970-1995¨, Αθήνα 1997.{σελ 9}

[31] Πηγή ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 270}

συναλλαγματικού ισοζυγίου διεθνών πληρωμών της Χώρας, από μισθούς, ημερομίσθια, τόκους, μερίσματα και κέρδη.

Σε αντιστάθμισμα, το υπολογιζόμενο μέγεθος της εθνικής ιδιωτικής κατανάλωσης έχει υπολογιστεί χωρίς τις δαπάνες κατανάλωσης των μονίμων κατοίκων της επικράτειας που απασχολούνται έξω απ' αυτήν και αντιστρόφως μη μονίμων κατοίκων που απασχολούνται στην επικράτεια.

Πιο συγκεκριμένα, το εισόδημα ή προϊόν των Ελλήνων από το Εξωτερικό(εισπράξεις) αποτελείται από:

1. Αμοιβές Εργασίας
2. Αμοιβές Κεφαλαίου όπως για παράδειγμα τόκοι από το συνάλλαγμα της χώρας που έχουν κατατεθεί σε τράπεζες του εξωτερικού

Το Εισόδημα ή προϊόν των ξένων που έχει αποκτηθεί στη χώρα μας(πληρωμές) αποτελείται από:

1. Αμοιβές εργασίας δηλαδή τις αμοιβές που πληρώνει η χώρα μας στους αλλοδαπούς μόνιμους κατοίκους του εξωτερικού που απασχολούνται στη χώρα μας
2. Αμοιβές κεφαλαίου δηλαδή τους τόκους, τα μερίσματα και τα κέρδη των ξένων κεφαλαίων που πληρώνει η χώρα μας στις ξένες επιχειρήσεις, στις πολυεθνικές επιχειρήσεις και στους ξένους δανειστές.

Όταν αφαιρέσουμε τις πληρωμές στο εξωτερικό-το εισόδημα των ξένων στη χώρα μας- από τις συνολικές εισπράξεις από το εξωτερικό, έχουμε το Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό. Το μέγεθος αυτό προστιθέμενο στο Εγχώριο Προϊόν ή Εισόδημα, που υπολογίζεται από τους Εθνικούς Λογαριασμούς, δίνει το Εθνικό Προϊόν ή Εισόδημα.

► ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ[32]

Είναι οι υποχρεωτικές κρατήσεις, που ενεργούνται υπέρ του Δημοσίου, με την ευκαιρία παραγωγής, εισαγωγής, πώλησης, απόκτησης ή χρήσης αγαθών ή υπηρεσιών. Οι φόροι αυτοί αποτελούν συστατικό στοιχείο του κόστους και η απόδοσή τους στο Δημόσιο είναι υποχρέωση των επιχειρηματιών, ανεξάρτητα από την πραγματοποίηση κερδών. Κατά κάποιο τρόπο Έμμεσοι Φόροι θεωρούνται και τα καθαρά έσοδα από την πώληση μονοπωλιακών ειδών καθώς και τα καθαρά έσοδα από την διαχείριση των κρατικών λαχείων.

Οι Έμμεσοι Φόροι λέγονται «καθαροί» όταν αφαιρεθούν οι επιδοτήσεις που χορηγήθηκαν στις επιχειρήσεις από το Δημόσιο.

[32] Πηγή ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Ελληνική Δημοκρατία, ¨Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελληνικής Οικονομίας 1970-1995¨, Αθήνα 1997.{σελ 10}

► ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Είναι η αξία των αγαθών και υπηρεσιών που πωλήθηκαν από μόνιμους κατοίκους της επικράτειας στο εξωτερικό. Η αξία αυτή υπολογίζεται, όπως καταγράφεται στις τελωνειακές στατιστικές σε τιμές F.O.B[33]. Για τον χρόνο καταχώρησης των συναλλαγών ισχύουν όσα αναφέρθηκαν γι' αυτό στον όρο «εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών».

► ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ[34]

Είναι οι τιμές πωλήσεως κατά μονάδα των αγαθών και υπηρεσιών από τους παραγωγούς στον τόπο παραγωγής πριν από την επιβάρυνσή τους από την επιβολή έμμεσων φόρων. Η τιμή αυτή αντιστοιχεί στο κόστος απόκτησης των χρησιμοποιηθέντων αγαθών και υπηρεσιών και στις αμοιβές των συντελεστών παραγωγής. Αυτή η τιμή προσαυξάνεται κατά τις τρέχουσες μεταβιβάσεις του Δημοσίου προς τις επιχειρήσεις για επιδοτήσεις της παραγωγής ή εισοδηματικές ενισχύσεις.

► ΤΙΜΕΣ ΑΓΟΡΑΙΕΣ[35]

Είναι οι τιμές συντελεστών παραγωγής αυξημένες κατά τις επιβαρύνσεις από την έμμεση φορολογία και μειωμένες κατά τις επιδοτήσεις ή εισοδηματικές ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις.

► ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ[36]

Αυτός ο τομέας περιλαμβάνει τις υπηρεσίες των μεταφορών και επικοινωνιών, του Εμπορίου, των Τραπεζών και των άλλων Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Ασφαλειών, των κατοικιών του Δημοσίου, της υγείας και της εκπαίδευσης και των διαφόρων υπηρεσιών (ξενοδοχείων, θεάτρων εστιατορίων, κινηματογράφων, κ.λ.π.).

Όλα τα παραπάνω εθνικολογιστικά[37] μεγέθη παρουσιάζονται με το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών, το οποίο τα παρουσιάζει έπειτα από επισήμανση, συλλογή, καταγραφή, ταξινόμηση και αποτίμηση των οικονομικών συναλλαγών που διεξάγονται σε μια χώρα ή επικράτεια από τους μόνιμους κατοίκους της σε δεδομένη χρονική στιγμή.

[33] Περιλαμβάνουν και τα έξοδα από τον τόπο παραγωγής μέχρι τα εθνικά σύνορα.
[34] Πηγή ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 284}
[35] Πηγή Ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 284}
[36] Πηγή ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Ελληνική Δημοκρατία, ¨Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελληνικής Οικονομίας 1970-1995¨, Αθήνα 1997.{σελ 11}
[37] Ή αλλιώς εθνικοοικονομικα ή μακροοικονομικά μεγέθη.

Καταλήγοντας πρέπει να διευκρινίσουμε ότι λέγοντας μόνιμος κάτοικος[38] μιας χώρας αναφερόμαστε σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που είναι μόνιμα εγκατεστημένο ή έχει ως σημαντικό κέντρο της οικονομικής δράσης του τα γεωγραφικά όρια της χώρας ανεξάρτητα από την εθνικότητα του.

Επιπροσθέτως αναφέροντας τον όρο χώρα ή επικράτεια αναφερόμαστε στον φυσικό χώρο πάνω στη γη, που δείχνει με αυστηρά καθορισμένα γεωγραφικά όρια ή σύνορα την έκταση της κυριαρχίας ενός κράτους.

3.4 ΔΟΜΗ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΟΥ[39] ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών[40] παρουσίαζε 6 εθνικούς στατιστικούς πίνακες οι οποίοι αναφέρονται στους εξής 6 Λογαριασμούς[41]:

▪Λογαριασμός ακαθάριστου εθνικού προϊόντος ή λογαριασμός παραγωγής και χρήσης του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος

▪Λογαριασμός Εθνικού Εισοδήματος

▪Ενοποιημένος Λογαριασμός τρεχουσών εισπράξεων και πληρωμών του Δημοσίου ή Λογαριασμό τρεχουσών συναλλαγών του Δημοσίου

▪Ενοποιημένος Λογαριασμός των ιδιωτικών ιδρυμάτων και ιδιωτών ή τον Λογαριασμό τρεχόντων εσόδων και εξόδων των ιδιωτών και ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών οργανισμών

▪ Ενοποιημένος Λογαριασμός επενδύσεων και αποταμιεύσεων ή των Λογαριασμό επενδύσεων και αποταμιεύσεων της οικονομίας

▪ Ενοποιημένος Λογαριασμός διεθνών συναλλαγών της οικονομίας ή τον Λογαριασμό διεθνών συναλλαγών της οικονομίας

Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί και θα διευκρινισθεί το εννοιολογικό περιεχόμενο των έξι παραπάνω λογαριασμών. Αυτό κρίνεται απαραίτητο καθώς από το περιεχόμενο του κάθε λογαριασμού φαίνεται όχι μόνο η σημασία του για την ανάλυση της λειτουργίας του οικονομικού συστήματος αλλά και η αλληλεξάρτηση των επιμέρους λογαριασμών.

[38] Πηγή Ορισμού: Σταύρος Μ.Θεοφανίδης, ¨Θεωρία και Τεχνική της Κοινωνικής Λογιστικής¨, Αθήνα 1985.{σελ 265-266}

[39] Δομή Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών που στηρίζεται στη μορφή του Συστήματος που καταρτίστηκε το έτος 1970.

[40] Νικόλαος Α.Μυλωνάς, Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών & Πινάκων Εισροών-Εκροών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1975.{σελ 23}

[41] Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 222-238}

► Λογαριασμός ακαθάριστου εθνικού προϊόντος και εθνικής δαπάνης

Ο λογαριασμός αυτός αποδίδει την βασική ταυτότητα των Εθνικών Λογαριασμών, δηλαδή ότι το ακαθάριστο εθνικό προϊόν σε τιμές αγοράς ισούται με την ακαθάριστη εθνική δαπάνη.

Οι συγκεκριμένοι λογαριασμοί, του εθνικού προϊόντος και της εθνικής δαπάνης περιλαμβάνουν αρκετά μεγέθη όπως τις αποσβέσεις, τους άμεσους και έμμεσους φόρους, τις επιδοτήσεις, την εθνική δαπάνη(ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση), τις ακαθάριστες επενδύσεις.

► Λογαριασμός εθνικού εισοδήματος

Τόσο ο υπολογισμός του εθνικού εισοδήματος όσο και η απεικόνιση του στους Εθνικούς Λογαριασμούς αναφέρονται σε συναλλαγές οι οποίες αφορούν την οικονομική δραστηριότητα των μονίμων κατοίκων της χώρας.

Μόνιμος κάτοικος θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ανεξαρτήτως εθνικότητας, που είναι μόνιμα εγκατεστημένο στο κέντρο της επιχειρηματικής του δράσης εντός των γεωγραφικών ορίων της χώρας της οποίας καταρτίζονται οι Εθνικοί Λογαριασμοί.

► Ενοποιημένος Λογαριασμός τρεχουσών εισπράξεων και πληρωμών του Δημοσίου ή Λογαριασμό τρεχουσών συναλλαγών του Δημοσίου

Στον Λογαριασμό αυτό περιλαμβάνεται το σύνολο των εισπράξεων και πληρωμών του Δημοσίου, δηλαδή της κεντρικής κυβέρνησης, της αυτοδιοίκησης, της κοινωνικής ασφάλισης και των λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, από τις τρέχουσες συναλλαγές. Δεν περιλαμβάνονται δηλαδή οι συναλλαγές που έχουν κεφαλαιουχικό χαρακτήρα, συναλλαγές δηλαδή οι οποίες έχουν ως πηγή χρηματοδότησης τις αποταμιεύσεις οι οποίες σχηματίζονται από ρευστό κεφάλαιο(δάνειο κ.τ.λ.).

Όσον αφορά τα έσοδα του Δημοσίου από τους άμεσους φόρους περιλαμβάνονται επίσης και οι εισφορές προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Σε αυτό το Λογαριασμό διακρίνουμε δύο κατηγορίες τρεχουσών συναλλαγών:

1. Της τρέχουσες μεταβιβάσεις της αλλοδαπής προς το δημόσιο.

Αυτές περιλαμβάνουν εισπράξεις του δημοσίου οι οποίες προέρχονται από ξένες οικονομίες, οι οποίες χορηγούν ποσά. Οι τρέχουσες αυτές μεταβιβάσεις υπάγονται στις τρέχουσες συναλλαγές ενώ ουσιαστικά πρόκειται για παροχή κεφαλαίου.

2. Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις του δημοσίου προς την αλλοδαπή.

Αυτές αποτελούν πληρωμές του κράτους προς το εξωτερικό χωρίς να υπάρχει αντιπαροχή, δηλαδή για παράδειγμα οι εισφορές που πληρώνει το δημόσιο ετησίως σε διάφορους

οργανισμούς, καθώς και οι συντάξεις των Ελλήνων που είναι εγκατεστημένοι στο εξωτερικό και τις οποίες πληρώνει το ελληνικό δημόσιο.

► Ενοποιημένος Λογαριασμός των ιδιωτικών ιδρυμάτων και ιδιωτών ή τον Λογαριασμό τρεχόντων εσόδων και εξόδων των ιδιωτών και ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών οργανισμών

Ο Λογαριασμός αυτός παρουσιάζει στην πίστωση του τα εισοδήματα των ιδιωτών-νοικοκυριών και των κοινωφελών ιδιωτικών ιδρυμάτων-μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς επίσης και τα εισοδήματα τα οποία προέρχονται από μεταβιβάσεις από το δημόσιο και την αλλοδαπή.

Στην χρέωση του, από την άλλη, παρουσιάζεται τρόπος διάθεσης των εισοδημάτων αυτών, δηλαδή η κατανάλωση τους για πληρωμή φόρων, για μεταβιβάσεις προς την αλλοδαπή και η τυχόν αποταμίευση που υπάρχει.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το μέγεθος των ακαθάριστων επενδύσεων στην εθνική οικονομία είναι διαφορετικό από το μέγεθος της αποταμίευσης. Αυτό γιατί οι ακαθάριστες επενδύσεις περιλαμβάνουν και τις αποσβέσεις.

► Ενοποιημένος Λογαριασμός επενδύσεων και αποταμιεύσεων ή των Λογαριασμό επενδύσεων και αποταμιεύσεων της οικονομίας

Η χρέωση του λογαριασμού αυτού δείχνει τις ακαθάριστες επενδύσεις της οικονομίας καθώς και το καθαρό υπόλοιπο δανείων προς την αλλοδαπή.

Στην πίστωση του λογαριασμού αυτού εμφανίζονται οι πηγές χρηματοδότησης της ακαθάριστης αύξησης του εθνικού κεφαλαίου. Πρέπει να σημειωθεί ότι εξαιτίας της ενοποίησης όλων των τομέων της οικονομίας ο δανεισμός και οι κεφαλαιουχικές μεταβιβάσεις στο εσωτερικό αλληλοσυμψηφίζονται.

► Ενοποιημένος Λογαριασμός διεθνών συναλλαγών της οικονομίας ή τον Λογαριασμό διεθνών συναλλαγών της οικονομίας

Ο λογαριασμός αυτός δείχνει τις συνολικές συναλλαγές μεταξύ των νόμιμων κατοίκων της χώρας και των κατοίκων της αλλοδαπής. Ο λογαριασμός αυτός ουσιαστικά είναι πίνακας του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών της χώρας, τροποποιημένος όμως κατά τέτοιο τρόπο που να δείχνει τους πόρους τους οποίους η εθνική οικονομία απέκτησε με τις σχέσεις της με το εξωτερικό αλλά και τον τρόπο με τον οποίο διέθεσε τους πόρους αυτούς σε σχέση με το εξωτερικό.

Οι παραπάνω Λογαριασμοί θα έπρεπε να είναι ισολογισμένοι. Αυτό σημαίνει ότι το άθροισμα των μεγεθών της μίας στήλης καθενός εκ των Λογαριασμών θα έπρεπε να ισούται με το

άθροισμα των μεγεθών της άλλης στήλης του ίδιου Λογαριασμού. Αναφέρεται ότι ο κάθε Λογαριασμός αποτελείται από δύο στήλες ορισμένων οικονομικών μεγεθών.

3.5 ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ESA: ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ, ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΤΟΜΕΩΝ

Πρωταρχική λειτουργία του συστήματος Εθνικών Λογαριασμών είναι η ταξινόμηση[42] της μεγάλης ποικιλίας των μονάδων και των οικονομικών ροών, σε περιορισμένο αριθμό βασικών κατηγοριών.

Στα πλαίσια του Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών διακρίνονται οι εξής βασικές ταξινομήσεις:

- η ταξινόμηση των οικονομικών μονάδων και κλάδων.
- η ταξινόμηση των προϊόντων.
- η ταξινόμηση των συναλλαγών.
- η ταξινόμηση στοιχείων των περιουσιακών

Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών ταξινομεί τις οικονομικές μονάδες βάσει δύο κριτηρίων:

1. με κριτήριο τις τεχνικές σχέσεις παραγωγής διακρίνονται οι παραγωγικές μονάδες σε κλάδους παραγωγής·
2. με θεσμικά κριτήρια διακρίνονται οι οικονομικές μονάδες σε θεσμικούς τομείς.

Προκειμένου να περιγραφούν οι διαδικασίες παραγωγής, στο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών οι οικονομικές δραστηριότητες υποδιαιρούνται σε κλάδους.

[42] Πηγή ταξινόμησης: Σταύρος Μ.Θεοφανίδης, ¨Θεωρία και Τεχνική της Κοινωνικής Λογιστικής¨, Αθήνα 1985.{σελ 276-282}

3.5.1 ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΟΜΕΙΣ

Για την περιγραφή των ροών εισοδήματος και δαπάνης και των χρηματοοικονομικών ροών το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών βασίζεται σε μια υποδιαίρεση της οικονομίας κατά τομείς. Οι τομείς είναι ομάδες θεσμικών μονάδων[43].

Οι θεσμικές μονάδες ταξινομούνται[44] με βάση το ESA στους ακόλουθους τομείς και υποτομείς:

ΤομείςκαιΥποτομείς	**Κωδικός**
Μή χρηματοδοτικές εταιρείες	S10
Πιστωτικά ιδρύματα	S40
Κεντρικές τραπεζικές αρχές	S41
Λοιπά νομισματικά ιδρύματα	S42
Ασφαλιστικές επιχειρήσεις	S50
Δημόσιο	S60
Κεντρική Διοίκηση	S61
Τοπική Αυτοδιοίκηση	S62
Οργανισμοί κοιν. Ασφάλισης	S63
Ιδιωτικά μή κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	S70
Νοικοκυριά	S80
Αλλοδαπή	S90

[43] Θεσμική μονάδα λέγεται μια οικονομική μονάδα μόνιμα εγκατεστημένη σε μια χώρα που τηρεί μια πλήρη σειρά λογαριασμών και έχει αυτονομία αποφάσεων όσον αφορά την κύρια δραστηριότητά της.

[44] Η παρούσα ταξινόμηση στηρίζεται στην ταξινόμηση η οποία αναφέρεται στην δημοσίευση των Εθνικών Λογαριασμών της Ελλάδος έτους 1988-1997, από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.{σελ 17}

3.5.1.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

Σύμφωνα με το ESA για τους θεσμικούς τομείς ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙΟΝΕΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ[45]

Ο τομέας των μη χρηματοδοτικών εταιρειών και οιονεί εταιρειών περιλαμβάνει επιχειρήσεις που είναι θεσμικές μονάδες δηλ. επιχειρήσεις, των οποίων οι διανεμητικές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές είναι χωριστές από εκείνες των ιδιοκτητών τους οι οποίες ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή αγαθών και μή χρηματοδοτικών εμπορεύσιμων υπηρεσιών. Οι κύριοι πόροι αυτών των μονάδων προέρχονται από την πώληση της παραγωγής τους, όπως και αν ονομάζεται η τιμή που χρεώνουν.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ[46]

Ο τομέας των πιστωτικών ιδρυμάτων αποτελείται από όλες τις θεσμικές μονάδες που ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοδότηση, δηλ. τη συλλογή, μετατροπή και διανομή των διαθέσιμων κεφαλαίων. Τους κύριους πόρους αυτών των μονάδων συνιστούν κεφάλαια προερχόμενα από υποχρεώσεις που έχουν δημιουργηθεί (καταθέσεις όψης και προθεσμίας, πιστοποιητικά οφειλής μετρητών, ομολογίες κλπ.).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ[47]

Ο τομέας ασφαλιστικών επιχειρήσεων περιλαμβάνει όλες τις θεσμικές μονάδες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η ασφάλιση, δηλ. ή μετατροπή ατομικών κινδύνων σε συλλογικούς, συνήθως με τη δημιουργία ασφαλιστικών αποθεματικών. Οι κύριοι πόροι του τομέα αυτού προέρχονται από τα ασφάλιστρα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ[48]

Ο τομέας του δημοσίου ,περιλαμβάνει όλες τις θεσμικές μονάδες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η παραγωγή μή εμπορεύσιμων υπηρεσιών που προορίζονται για συλλογική κατανάλωση και/ή η αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος και πλούτου. Οι κύριοι πόροι αυτών των μονάδων προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από τις υποχρεωτικές πληρωμές που πραγματοποιούν μονάδες οι οποίες ανήκουν σε άλλους τομείς.

---

[45] Πηγή Ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ,¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1988-1997¨, Προσωρινή Εκδοση στα Πλαίσια Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου που Διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1998.{σελ 18}

[46] Πηγή Ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ,¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1988-1997¨, Προσωρινή Εκδοση στα Πλαίσια Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου που Διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1998.{σελ 18}

[47] Πηγή Ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ,¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1988-1997¨, Προσωρινή Εκδοση στα Πλαίσια Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου που Διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1998.{σελ 18}

[48]Πηγή ορισμού: Σταύρος Μ.Θεοφανίδης, ¨Θεωρία και Τεχνική της Κοινωνικής Λογιστικής¨, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1985.{σελ 275}

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ[49]

Ο τομέας των νοικοκυριών (580) περιλαμβάνει άτομα ή ομάδες ατόμων με την ιδιότητά τους ως καταναλωτές και ενδεχόμενα και ως επιχειρηματίες, με την προϋπόθεση ότι, στην τελευταία περίπτωση, οι αντίστοιχες δραστηριότητες δεν είναι οι δραστηριότητες των χωριστών εκείνων μονάδων που ταξινομούνται στις οιονεί εταιρείες. Οι κύριοι πόροι αυτών των μονάδων προέρχονται από εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, εισόδημα περιουσίας, μεταβιβάσεις από άλλους τομείς και έσοδα από τις πωλήσεις προϊόντων.

Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ[50]

Ο τομέας αυτός είναι χωρίς χαρακτηριστικές λειτουργίες και πόρους. Αποτελείται από μονάδες μή μόνιμης εγκατάστασης στο μέτρο που ασχολούνται με συναλλαγές με θεσμικές μονάδες μόνιμης εγκατάστασης. Οι λογαριασμοί του τομέα παρέχουν μια συνολική εικόνα των οικονομικών σχέσεων που συνδέουν την εθνική οικονομία με την Αλλοδαπή.

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ[51]

Ο τομέας των ιδιωτικών μή κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά αποτελείται από ιδρύματα τα οποία είναι χωριστά νομικά πρόσωπα. Ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την παραγωγή μή εμπορεύσιμων υπηρεσιών που προορίζονται για συγκεκριμένες ομάδες νοικοκυριών. Οι κύριοι πόροι τους, εκτός από αυτούς που προέρχονται από τις περιστασιακές πωλήσεις, προέρχονται, άμεσα ή έμμεσα, από προαιρετικές εισφορές νοικοκυριών με την ιδιότητα τους ως καταναλωτές, καθώς και από εισόδημα περιουσίας.

[49] Πηγή Ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ,¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1988-1997¨, Προσωρινή Εκδοση στα Πλαίσια Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου που Διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1998.{σελ 19}
[50] Πηγή Ορισμού: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ,¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1988-1997¨, Προσωρινή Εκδοση στα Πλαίσια Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου που Διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1998.{σελ 19}
[51] Πηγή ορισμού: **http://www.scotland.gov.uk/Topics/Statistics/14713/562**

3.5.2 ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ ESA

3.5.2.1 ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Το ESA διακρίνει ένα αρκετά μεγάλο αριθμό διαφορετικών συναλλαγών[52], οι οποίες ταξινομούνται στις ακόλουθες βασικές κατηγορίες:

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΚΩΔ.Ρ)

Είναι εκείνες που αφορούν άμεσα την παραγωγική διαδικασία των οικονομικών μονάδων μόνιμης εγκατάστασης, στην οποία οφείλεται η δημιουργία του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος, καθώς και εκείνες που έχουν σχέση με το εξωτερικό εμπόριο και τη χρήση αγαθών και υπηρεσιών.

Στο ESA διακρίνονται οι εξής συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών:

Συναλλαγές	**Code**
Παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών	P10
Παραγωγή αγαθών	P11
Παραγωγή εμπορεύσιμων υπηρεσιών εκτός από την τεκμαρτή παραγωγή Τραπεζικών Υπηρεσιών	P12
Τεκμαρτή Παραγωγή Τραπεζικών Υπηρεσιών	P13
Παραγωγή μή εμπορεύσιμων υπηρεσιών	P14
Ενδιάμεση ανάλωση	P20
Τελική κατανάλωση	P30
Ακαθάριστες επενδύσεις	P40
Ακαθ. επενδύσεις παγ. Κεφαλαίου	P41
Αυξομείωση αποθεμάτων	P42
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P50
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P60
Καθαρές αγορές γης και άυλων αγαθών	P70

[52] Οι ταξινομήσεις των συναλλαγών στηρίζονται στην ταξινόμηση η οποία αναφέρεται στην δημοσίευση των Εθνικών Λογαριασμών της Ελλάδος έτους 1988-1997, από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.{σελ 20}

ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ (ΚΩΔ. R)

Είναι συναλλαγές μέσω των οποίων διανέμονται η προστιθέμενη αξία που πραγματοποιείται από τις μονάδες παραγωγής μόνιμης εγκατάστασης και το εισόδημα των πραγματικών συντελεστών που προέρχεται από την αλλοδαπή. Μέσω των διανεμητικών συναλλαγών[53] αναδιανέμεται το εισόδημα και ο πλούτος.

Συναλλαγές

Κωδικός	**Code**
Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	R10
Φόροι συνδεόμενοι με την παραγωγή και τις εισαγωγές	R20
ΦΠΑ επί των προϊόντων	R21
Φόροι συνδεόμενοι με την παραγωγή εκτός ΦΠΑ	R22
Φόροι συνδεόμενοι με τις εισαγωγές εκτός ΦΠΑ	R29
Επιδοτήσεις	R30
Επιδοτήσεις παραγωγής	R31
Επιδοτήσεις εισαγωγών	R39
Λοιπές συναλλαγές που αφορούν τη διανομή εισοδήματος	
Εισόδ. Περιουσίας & επιχειρ. Δράσης	R40
Πραγματικοί τόκοι	R41
Τεκμαρτοί τόκοι που λαμβάνουν οι κάτοχοι ασφαλιστηρίων συμβολαίων	R42
Έγγειος πρόσοδος και εισόδημα από άϋλα αγαθά	R43
Μερίσματα και λοιπά εισοδήματα διανεμόμενα από εταιρείες	R44
Αναλήψεις από το επιχειρηματικό εισόδημα των οιονεί εταιρειών	R45
Κέρδη που διανέμονται σε απασχολούμενους	R46
Συναλλαγές ασφαλειών ατυχημάτων	R50
Καθαρά ασφάλιστρα ασφαλειών ατυχημάτων	R51
Αποζημιώσεις ασφαλειών ατυχημάτων	R52
Μή ανταποδοτικές τρέχουσες μεταβιβάσεις	R60
Τρέχοντες φόροι εισοδήματος & περιουσίας	R61
Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	R62
Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές	R63
Κοινωνικές παροχές	R64
Τρέχουσες μεταβιβάσεις μεταξύ υποτομέων του Δημοσίου	R65
Τρέχουσες μεταβιβάσεις σε ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα ιδιωτικά	R66

[53] Οι ταξινομήσεις των συναλλαγών στηρίζονται στην ταξινόμηση η οποία αναφέρεται στην δημοσίευση των Εθνικών Λογαριασμών της Ελλάδος έτους 1988-1997, από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.{σελ 21-22}

Τρέχουσα διεθνής συνεργασία	R67
Ιδιωτικές διεθνείς μεταβιβάσεις	R68
Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	R69
Συναλλαγές που αφορούν τη διανομή κεφαλαίου	R70
Μεταβιβάσεις Κεφαλαίου	R71
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	R72
Φόροι κεφαλαίου	R73
Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ (ΚΩΔ. F)

Είναι οι συναλλαγές[54] που συνεπάγονται μεταβολές των απαιτήσεων και/ή υποχρεώσεων των θεσμικών μονάδων. Χρησιμοποιείται η ίδια ταξινόμηση για τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις ενώ για κάθε απαίτηση που εγγράφεται στους λογαριασμούς υπάρχει και αντίστοιχη υποχρέωση.

Συναλλαγές

Κωδικός	**Code**
Νομισματικός χρυσός και ΕΤΔ	F1
Χρήματα και καταθέσεις	F2
Χρεόγραφα εκτός μετοχών	F3
Δάνεια	F4
Μετοχές και άλλοι τίτλοι συμμετοχής	F5
Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	F6
Λοιποί λογαριασμοί εισπρακτέοι πληρωτέοι	F7

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού (assets) και οι υποχρεώσεις παθητικού (Iiabilíties) είναι συστατικά των Εθνικών και Τομεακών ισολογισμών. Έχουν ίδια χρησιμότητα και είναι μέσο διατηρήσεως της περιουσίας.

[54] Οι ταξινομήσεις των συναλλαγών στηρίζονται στην ταξινόμηση η οποία αναφέρεται στην δημοσίευση των Εθνικών Λογαριασμών της Ελλάδος έτους 1988-1997, από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία. {σελ 22}

3.5.2.2 ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ESA

Χρήσιμο είναι επίσης να αναφέρουμε τους ορισμούς[55] των διαφόρων φόρων και επιδοτήσεων που συνδέονται με την παραγωγή και τις εισαγωγές, είναι δε σημαντικοί για τη διάκριση των τιμών που χρησιμοποιεί το ESA.

Οι φόροι που συνδέονται με τα προϊόντα την παραγωγή και τις εισαγωγές είναι οι :
1. ΦΠΑ επί προϊόντων (R221), οι οποίοι επιβάλλονται στα αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται ή πωλούνται από τις εγχώριες παραγωγικές μονάδες.

2. Λοιποί φόροι συνδεόμενοι με την παραγωγή (R222), οι οποίοι επιβάλλονται στη χρήση των συντελεστών παραγωγής (π.χ. τέλη για άδειες κυκλοφορίας).

3. Φόροι συνδεόμενοι με τις εισαγωγές εκτός ΦΠΑ (R29) δηλ. υποχρεωτικές πληρωμές που επιβάλλονται από το δημόσιο ή από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης στα εισαγόμενα αγαθά (π.χ. δασμοί).

Οι επιδοτήσεις αντίστοιχα διακρίνονται στις:
1. Επιδοτήσεις προϊόντων (R311), οι οποίες χορηγούνται ανάλογα με την ποσότητα ή την αξία των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται ή πωλούνται στην εγχώρια αγορά ή εξάγονται
2. Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής (R312), οι οποίες δεν σχετίζονται με την ποσότητα ή την αξία των αγαθών και υπηρεσιών και
3. Επιδοτήσεις εισαγωγών (R39) που χορηγούνται σε εισαγόμενα προϊόντα συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών εξισωτικών μεγεθών.

[55] Πηγή ορισμών και ταξινόμησης των φόρων και επιδοτήσεων: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ,¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1988-1997¨, Προσωρινή Εκδοση στα Πλαίσια Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου που Διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1998.{σελ 23}

3.5.2.3 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ ESA

Το ESA χρησιμοποιεί τους λογαριασμούς για να καταγράψει τις ροές και τα αποθέματα. Κάθε λογαριασμός συνδέεται με μια σημαντική πλευρά της οικονομικής ζωής και είναι ισοσκελισμός είτε εξ' ορισμού είτε μέσω κάποιου εξισωτικού μεγέθους. Οι λογαριασμοί παρουσιάζονται με κάποια σειρά και το εξισωτικό μέγεθος κάθε λογαριασμού μεταφέρεται στον επόμενο.

Το ESA προκειμένου να καταρτίσει τους λογαριασμούς εφαρμόζει ορισμένους κανόνες καταγραφής των συναλλαγών. Οι λογαριασμοί έχουν σχήμα" T " και αποτελούνται από δύο πλευρές. Ο όρος πόροι χρησιμοποιείται στη δεξιά πλευρά, όπου καταγράφονται οι συναλλαγές οι οποίες αυξάνουν το ποσό των οικονομικών απαιτήσεων μιας οικονομικής μονάδας. Ο όρος χρήσεις (uses) χρησιμοποιείται για την αριστερή πλευρά στην οποία καταγράφονται οι συναλλαγές οι οποίες μειώνουν το ποσό των οικονομικών απαιτήσεων. Για τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς χρησιμοποιείται ο όρος υποχρεώσεις (liabilities) στη δεξιά πλευρά και ο όρος περιουσιακά στοιχεία (assets) στην αριστερή πλευρά. Εφαρμόζεται ακόμα η αρχή της διπλής εγγραφής των συναλλαγών, όπου κάθε ροή πρέπει να καταγραφεί δύο φορές, μία ως πόροι και μία ως χρήσεις.

Οι λογαριασμοί του ESA[56] του συνόλου της εθνικής οικονομίας και κατά θεσμικό τομέα και υποτομέα διακρίνονται:

1.Στους τρέχοντες οικονομικούς λογαριασμούς, όπου περιλαμβάνονται:

* ο λογαριασμός παραγωγής (C1),
* ο λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος (C2)
* ο λογαριασμός διανομής εισοδήματος (C3)
* ο λογαριασμός χρήσης του εισοδήματος (C4).

2.Στο λογαριασμό κεφαλαίου (C5), ο οποίος καταγράφει τις συναλλαγές που συνδέονται με τις επενδύσεις σε μη χρηματοδοτικά περιουσιακά στοιχεία και τις κεφαλαιακές μεταβιβάσεις οι οποίες σχετίζονται με την αναδιανομή του πλούτου.

3.Στο Χρηματοπιστωτικό λογαριασμό (C6), ο οποίος καταγράφει τις μεταβολές των συναλλαγών των διαφόρων τύπων των χρηματοπιστωτικών στοιχείων (F1 έως F7) του ενεργητικού και του παθητικού στο σύνολο της εθνικής οικονομίας και κατά θεσμικό τομέα.

[56] Πηγή διάκρισης Λογαριασμών του ESA: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ,¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1988-1997¨, Προσωρινή Εκδοση στα Πλαίσια Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου που Διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1998.{σελ 24}

Ειδικότερα:

Στο λογαριασμό Παραγωγής (C1), η έννοια της παραγωγής είναι θεμελιώδης. Η παραγωγή είναι η διαδικασία κατά την οποία χρησιμοποιείται κεφάλαιο και εργασία για να μετασχηματιστούν εισροές αγαθών και υπηρεσιών, σε εκροές άλλων αγαθών και υπηρεσιών. Ο Λογαριασμός Παραγωγής δίνει έμφαση στην "Προστιθέμενη Αξία", η οποία είναι ένα από τα σπουδαιότερα εξισωτικά μεγέθη του συστήματος. Καταρτίζεται για όλες τις θεσμικές μονάδες, τα βιομηχανικά καταστήματα, τους θεσμικούς τομείς, τους κλάδους παραγωγής και το σύνολο της οικονομίας. Η μορφή του λογαριασμού παραγωγής είναι ίδια για όλους τους θεσμικούς τομείς. Όταν καταρτίζεται για το σύνολο της οικονομίας έχει ως εξισωτικό μέγεθος το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν(ΑΕγχ.Π) σε αγοραίες τιμές, το οποίο είναι από τα σπουδαιότερα μακροοικονομικά μεγέθη του συστήματος.

Οι λογαριασμοί δημιουργίας και διανομής του εισοδήματος (C2 και C3) δείχνουν τον τρόπο με τον οποίο δημιουργείται το εισόδημα από την παραγωγή, πώς αυτό διανέμεται στους θεσμικούς τομείς και πώς αυτό αναδιανέμεται μεταξύ των θεσμικών τομέων, κυρίως από τις κρατικές μονάδες μέσω των κοινωνικών παροχών και των φόρων. Οι διαδικασίες αυτές περιγράφονται από τους Λογαριασμούς της Πρωτογενούς Διανομής του Εισοδήματος και τους Λογαριασμούς της Δευτερογενούς Διανομής του Εισοδήματος.

Στο λογαριασμό χρήσης του εισοδήματος (C4) παρουσιάζεται η κατανομή του διαθέσιμου εισοδήματος μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης. Η αποταμίευση είναι το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού. Το μέγεθος της κατανάλωσης φαίνεται μόνο στους κυβερνητικούς τομείς, τα νοικοκυριά και τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα.

Στο λογαριασμό κεφαλαίου (C5) καταγράφονται για τους διάφορους τομείς οι συναλλαγές που συνδέονται με μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία καθώς οι μεταβιβάσεις κεφαλαίου που αφορούν την αναδιανομή του πλούτου. Μεταξύ των χρήσεων περιλαμβάνονται οι διάφοροι τύποι επενδύσεων σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι μεταβιβάσεις κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκαν καθώς και η ακαθάριστη αποταμίευση και οι μεταβιβάσεις που λαμβάνονται. Το εξισωτικό μέγεθος είναι ο θετικός ή αρνητικός καθαρός δανεισμός (N5) του θεσμικού τομέα ή της εθνικής οικονομίας.

Στο Χρηματοπιστωτικό λογαριασμό (C6) καταγράφονται οι μεταβολές των συναλλαγών των διαφόρων τύπων των χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Το εξισωτικό μέγεθος του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού, το οποίο καλείται καθαρή μεταβολή

των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων έναντι της αλλοδαπής (N6), πρέπει κατά κανόνα να είναι το ίδιο ή να μη διαφέρει σημαντικά από το εξισωτικό μέγεθος (N5) του λογαριασμού κεφαλαίου των μη χρηματοπιστωτικών λογαριασμών.

Στην πράξη, είναι απαραίτητο να εισαχθεί μια διορθωτική εγγραφή, που να αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του εξισωτικού μεγέθους του λογαριασμού κεφαλαίου και του αντίστοιχου εξισωτικού μεγέθους του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού (N5N 6).

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ[57]

Οι συναλλαγές του νέου συστήματος εκφράζονται σε τρέχουσες τιμές και. σε τιμές του προηγούμενου έτους, και αποτιμώνται με βάση τις:

-Βασικές τιμές των εγχώριων προϊόντων ,οι οποίες προκύπτουν από το άθροισμα του κόστους των αγαθών και των υπηρεσιών που χρησιμοποιήθηκαν και της αμοιβής των συντελεστών που απαιτούνται για την παραγωγή μιας μονάδας του προϊόντος αυτού. .

Δεν περιλαμβάνουν τους καθαρούς φόρους επί των προϊόντων που καταβάλλονται από τη μονάδα παραγωγής, αλλά περιλαμβάνουν τους λοιπούς καθαρούς φόρους επί της παραγωγής.

-Τιμές Cif για τις εισαγωγές παρόμοιων προϊόντων, οι οποίες αναφέρονται στην τιμή με την οποία εγγράφονται στα τελωνεία εισαγόμενα προϊόντα πριν την επιβολή φόρων και δασμών.

-Τιμές διαθέσεως των προϊόντων, οι οποίες είναι η συνολική τιμή με την οποία επιβαρύνεται ο αγοραστής προκειμένου να αποκτήσει μια μονάδα αγαθών σε συγκεκριμένο χρόνο και τόπο.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΕΠ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ESA

Η προσέγγιση υπολογισμού του Ακαθαρίστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) έγινε, περισσότερο ή λιγότερο, μέσω των ακόλουθων μεθόδων:

- με τη μέθοδο της παραγωγής·
- με τη μέθοδο της απασχόλησης·
- με τη μέθοδο της δαπάνης·
- με τη μέθοδο του εισοδήματος.

Κάθε μία μέθοδος εφαρμόσθηκε, ανεξάρτητα σε σχέση με την άλλη και σε συνδυασμό με τη χρησιμοποίηση τεχνικών εισροών εκροών των πινάκων πόρων και χρήσεων. Εκ των υστέρων έγινε σύγκλιση των αποτελεσμάτων που προήλθαν από κάθε μία μέθοδο χωριστά, με στόχο στη βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων για τις εκτιμήσεις των μακροοικονομικών μεγεθών όπως

[57] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, ¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1995-2003¨, Πειραιάς 2005.{σελ 12}

είναι το ΑΕΠ.

Ακόμα στα πλαίσια της αναθεώρησης αξιοποιήθηκαν στοιχεία που προέκυψαν από εγκάρσιες εργασίες όπως:

. Στοιχεία ιδιωτικής κατανάλωσης,

. Στοιχεία ακαθαρίστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου,

. Στοιχεία εξωτερικού εμπορίου,

. Στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών της Τράπεζας της Ελλάδος,

. Στοιχεία απασχόλησης και

. Στοιχεία εμπορικών και μεταφορικών περιθωρίων.

Με το νέο σύστημα επιδιώκεται από μέρους της Γ.Γ.ΕΣΥΕ τήρηση των αρχών του ESA και συνεπώς η εναρμόνιση και η βελτίωση της συγκρισιμότητας του ΑΕΠ, η αξιοπιστία των εκτιμήσεων αυτού, και η βελτίωση της πληρότητας των στοιχείων της Ελληνικής οικονομίας.

Είναι λοιπόν προφανές, ότι οι Εθνικοί Λογαριασμοί ως Σύστημα αποτελούν το πλαίσιο μέσα στο οποίο καταγράφονται οι τρέχουσες λειτουργίες του οικονομικού κυκλώματος μιας οικονομίας. Με τις ταξινομήσεις που χρησιμοποιούνται στο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών περιγράφονται με στοιχεία τα όσα συμβαίνουν στην οικονομία γι' αυτό και οι εθνικοί λογαριασμοί διεθνώς χρησιμοποιούνται σαν το πιο κατάλληλο πλαίσιο ανάλυσης και μελέτης μιας οικονομίας, αφού ως σύστημα πληροφόρησης προσφέρει όλα εκείνα τα στοιχεία για την άσκηση ορθολογικής βραχυχρόνιας και μακροχρόνιας οικονομικής πολιτικής.

3.5.3 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Το βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα του αναθεωρημένου ελληνικού συστήματος Εθνικών Λογαριασμών είναι ότι ενσωματώνει αναλυτικές τεχνικές εισροών-εκροών για τον υπολογισμό του ΑΕΠ, όπως αυτές προτείνονται και από το ESA 1995, περιλαμβάνει δε:

(1) Τα στοιχεία των συναλλαγών του Γενικού Πίνακα των Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (C1 έως C5) για τα έτη *1988/1995* και του Χρηματοπιστωτικού Λογαριασμού (C6) για τα έτη *1988/1991* στο σύνολο της εθνικής οικονομίας και κατά θεσμικό τομέα.

Οι εκτιμήσεις του Χρηματοπιστωτικού λογαριασμού (C6) για. τα έτη *1988/1991*

βασίζονται στα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος.

Διευκρινίζεται ότι οι χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί καταρτίζονται σύμφωνα με τις αρχές του ESA 1995.

(2) Τα στοιχεία των Συναλλαγών του Δημοσίου Τομέα (S60) και των υποτομέων αυτού, όπου για τα έτη 1988-1995 είναι οριστικά ενώ για τα έτη 1996-1997 προσωρινά.

(3) Τα στοιχεία ΑΕΠ σε αγοραίες τιμές και όλα τα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη στο σύνολο της Εθνικής Οικονομίας για τα έτη *1988/1995* οριστικά και *1996/1997* προσωρινά.

(4) Για το έτος αναφοράς 1994 παρουσιάζονται επίσης οι συμμετρικοί πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας σε βασικές τιμές τρέχουσας αγοραστικής δύναμης.

3.5.4 ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για τον υπολογισμό των προσωρινών αποτελεσμάτων ακολουθήθηκε ο ίδιος τρόπος εργασίας και το ίδιο επίπεδο ανάλυσης όπως και για την παραγωγή των οριστικών αποτελεσμάτων.
Αναλυτικότερα:

- Ταυτόσημο επίπεδο ανάλυσης στα προσωρινά στοιχεία με εκείνο των οριστικών
- Συμβατότητα μεταξύ οριστικών και προσωρινών αποτελεσμάτων
- Εφαρμογή τεχνικών που χρησιμοποιούνται στα οριστικά αποτελέσματα

Η Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών της Γ.Γ. ΕΣΥΕ επικεντρώνει τις προσπάθειές της στην ολοκλήρωση και έκδοση ενός ακόμα δημοσιεύματος στο οποίο θα περιέχονται κλαδικά στοιχεία και θα αναλύεται η Δομή της Ελληνικής Οικονομίας.

3.6 ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι γιατί παρέχουν ένα εννοιολογικό πλαίσιο που μας βοηθά στην περιγραφή των σχέσεων μεταξύ πλέον βασικών μακροοικονομικών μεγεθών όπως για παράδειγμα της παραγωγής, του εισοδήματος και των δαπανών.
Στη πραγματικότητα οι Εθνικοί Λογαριασμοί αποτελούν την στατιστική απεικόνιση των βασικών αυτών, και άλλων πολλών συνολικών μεγεθών μιας οικονομίας.

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί παλαιότερα καταρτίζονταν ετησίως και ανά τρίμηνο. Πλέον όμως έχει σταματήσει η τριμηνιαία κατάρτιση τους.
Πιο συγκεκριμένα η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος έχει δώσει μέχρι τώρα στη δημοσιότητα τριμηνιαία στοιχεία του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) και των Ακαθάριστων Επενδύσεων Παγίου Κεφαλαίου, για την περίοδο από το α΄ τρίμηνο 1975 έως και το α' τρίμηνο 1991, όπως αυτά είχαν υπολογιστεί από τη Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών.
Έκτοτε όμως, λόγω της αναθεώρησης του συστήματος Εθνικών Λογαριασμών και της εναρμόνισής του προς το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών, οι εργασίες υπολογισμού και δημοσίευσης τριμηνιαίων στοιχείων, σύμφωνα με τον παραδοσιακό τρόπο, έχουν διακοπεί.

Η χρησιμότητα των Τριμηνιαίων Εθνικών Λογαριασμών[58] ήταν πασιφανής και κατά συνέπεια λόγω του ότι εξακολουθούσε να υπάρχει έντονη ζήτηση τριμηνιαίων (στοιχείων) εθνικολογιστικών μεγεθών, η Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών προκειμένου να καλύψει αυτή τη σημαντική έλλειψη κατάρτισε και έδωσε στη δημοσιότητα την μία σειρά τριμηνιαίων στοιχείων από το 1970 έως το 1995, που είναι προσαρμοσμένα όσον αφορά τα απόλυτα μεγέθη στα ετήσια στοιχεία του παραδοσιακού συστήματος. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν την τάση της εξέλιξης, τόσο από την πλευρά της ζήτησης όσο και από την πλευρά της προσφοράς του ΑΕΠ, σε σταθερές και σε τρέχουσες τιμές, και καλύπτουν την περίοδο από το α' τρίμηνο του 1970 μέχρι και το δ΄ τρίμηνο του 1995.

[58] Τα στοιχεία που αναφέρονται στους Τριμηνιαίους Εθνικούς Λογαριασμούς αντλήθηκαν από την δημοσίευση της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας «Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελληνικής Οικονομίας 1970-1995»

3.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, με βεβαιότητα μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι οι Εθνικοί Λογαριασμοί αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα συστήματα παρουσίασης των οικονομικών δεδομένων των χωρών.

Έχοντας παρουσιάσει την εξέλιξη της κατάρτισης των Εθνικών Λογαριασμών από το 1930 έως και σήμερα, μελετώντας τη συμβολή των σημαντικών οικονομολόγων, διαπιστώνουμε τις προσπάθειες που έχουν γίνει προκειμένου να υπάρχει ένα κοινό Σύστημα μέσω του οποίου κάθε χώρα θα μπορεί να παρουσιάζει τα βασικά οικονομικά της δεδομένα, και μέσω του οποίου θα καθίσταται εφικτή η συγκρισιμότητα αυτών από έτος σε έτος κάθε χώρας αλλά και μεταξύ των χωρών που προχωρούν στην κατάρτιση αυτών.

Μέσω του Συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών, όπως νωρίτερα αναπτύχθηκε, δύναται όχι μόνο να διαπιστωθούν αλλά και να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα κάθε οικονομίας, καθώς οι Εθνικοί Λογαριασμοί αντικατοπτρίζουν τα βασικά εθνικοοικονομικά μεγέθη όπως, ενδεικτικά αναφέρονται, το Εθνικό Εισόδημα, την Εθνική Δαπάνη, τη Δημόσια Κατανάλωση.

Επίσης σε αυτό το μέρος της ανάλυσης, αναφερθήκαμε εκτενώς στη νεότερη μέθοδο κατάρτισης των Εθνικών Λογαριασμών- στο Σύστημα ESA.
Παρουσιάστηκαν οι βασικές ταξινομήσεις των μονάδων και των οικονομικών ροών, καθώς επίσης και των προϊόντων, των συναλλαγών και των περιουσιακών στοιχείων.

Τέλος αναφερθήκαμε συνοπτικά στους Τριμηνιαίους Εθνικούς Λογαριασμούς, των οποίων η κατάρτιση έχει πλέον σταματήσει. Παρόλα αυτά η ζήτηση τους είναι μεγάλη και αυτό λόγω της ιδιαίτερης χρησιμότητας που έχουν τα τριμηνιαία στοιχεία των εθνικολογιστικών μεγεθών.

4. ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στους Πίνακες Εισροών-Εκροών μιας οικονομίας απεικονίζονται όχι μόνο τα μακροοικονομικά μεγέθη του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών αλλά αναλύονται και οι διακλαδικές σχέσεις μιας οικονομίας.

Στο μέρος αυτό της ανάλυσης μας, λοιπόν, θα εξετάσουμε την περιγραφή και την ερμηνεία σύγχρονων οικονομικών φαινομένων μέσω της κατάρτισης ενός Πίνακα Εισροών-Εκροών.

Οι Πίνακες Εισροών-Εκροών, ως γνωστόν, αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των συστημάτων παρουσίασης των οικονομικών δεδομένων των χωρών καθώς συμβάλλουν καθοριστικά στην παράσταση και ανάλυση της οικονομικής και ειδικότερα της παραγωγικής διαδικασίας, με αποτέλεσμα να καθίσταται εφικτός ο προσδιορισμός τυχόν προβλημάτων και η άμεση αντιμετώπιση αυτών.

Στα πλαίσια της ανάλυση όσον αφορά τη παραγωγική διαδικασία, οι Πίνακες Εισροών-Εκροών μας παρέχουν τη δυνατότητα να πάρουμε πληροφορίες σχετικά με τις προγνώσεις των ποσοτήτων της παραγωγής, προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης για ορισμένα αγαθά των επιμέρους κλάδων της οικονομίας, προβλέψεις για το μέγεθος των επενδύσεων στους διάφορους κλάδους σε περίπτωση μείωσης από μέρους των καταναλωτών της τελικής ζήτησης.

Ακόμα διαμέσου του Πίνακα Εισροών-Εκροών μας δίνονται πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζεται η συμμετοχή της εργασίας και του κεφαλαίου εάν επί μια ορισμένη εξέλιξη της παραγωγικότητας αυξηθούν οι μισθοί επί ενός ορισμένου ποσοστού, για το πώς επιδρά η μείωση του δασμού για ένα ορισμένο προϊόν επί της ποσότητας της παραγωγής όλων των εξ' αυτού έστω και έμμεσα αφορούντων κλάδων κ.τ.λ.

4.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ[59] ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ

Η εργασία επί των πινάκων εισροών-εκροών άρχισε κατά την χρονική περίοδο μεταξύ των δύο Παγκοσμίων Πολέμων.
Στην Σοβιετική Ένωση ετοιμάσθηκε η παρουσίαση ενός διακλαδικού συμπλέγματος σε ανάλυση 14 κλάδων για το οικονομικό πρόγραμμα του έτους 1924-1925, αλλά από τότε μέχρι το έτος 1957 καμία εφαρμογή των τεχνικών εισροών-εκροών δεν έγινε στη Σοβιετική Ένωση.
Στη Δανία υπήρχαν ετήσιοι πίνακες εισροών-εκροών για τα έτη 1930-1939. Αλλά η εργασία αυτή δεν είναι πολύ γνωστή σε άλλες χώρες.

Στην πραγματικότητα όμως οι πίνακες του Leontief, οι οποίοι δημοσιεύτηκαν μεταπολεμικά, αποτελούν την πρωτοπορία της εγκαθίδρυσης πινάκων εισροών-εκροών. Η εργασία του Leontief έθεσε σε πρακτική εφαρμογή την εργασία του Quesnay κατά την αρχή του 18ου αιώνα κατά την προετοιμασία πινάκων και θεωριών του Walras, Pareto και άλλων οικονομολόγων επί της γενικής οικονομικής ισορροπίας και εκφράστηκε σε υπόδειγμα οικονομικού τύπου. Στην ίδια βάση ο Leontief δημοσίευσε το 1941 το πρώτο του βιβλίο για την οικονομική εισροών-εκροών με τίτλο The Structure of the American Economy 1919-1929. Το 1959 δημοσιεύθηκε η έκδοση του ίδιου βιβλίου που κάλυπτε την περίοδο 1919-1939. Η δημοσίευση των εν λόγω εργασιών προκάλεσε την προετοιμασία και την εφαρμογή των πινάκων εισροών-εκροών και σε άλλες χώρες.

Το 1954 έλαβε χώρα το πρώτο διεθνές συνέδριο[60] για θέματα ανάλυσης εισροών-εκροών. Τότε επίσης αποφασίσθηκε από την δεύτερη ολομέλεια της Επιτροπής των Ευρωπαίων να συγκληθεί μια σύσκεψη για τους πίνακες εισροών-εκροών προκειμένου να ανασκοπηθούν οι στατιστικές εργασίες οι οποίες συνδέονται με την εξάπλωση του υπολογισμού των πινάκων εισροών-εκροών στις Ευρωπαϊκές χώρες. Κατά την σύσκεψη αυτή αναθεωρήθηκαν βασικές απόψεις της μεθόδου των εισροών-εκροών των ενδοκλαδικών συναρτησιακών σχέσεων, συγκεντρώθηκαν πληροφορίες για την πείρα των διαφόρων εθνικών στατιστικών υπηρεσιών και προτάθηκε η εφαρμογή των οδηγιών στο αντικείμενο αυτό.
Το 1955 συνήλθε η Τρίτη Ολομέλεια της Επιτροπής η οποία αναγνώρισε τη σημασία των υπολογισμών και της χρησιμοποίησης των πινάκων εισροών-εκροών, και θεώρησε απαραίτητο οι χώρες οι οποίες ενδιαφέρονται γι' αυτή τη νέα μέθοδο της οικονομοστατιστκής ανάλυσης να προωθήσουν τα προγράμματα εισροών-εκροών.

[59] Στοιχεία τα οποία αντλήθηκαν από το Βιβλίο του Ν.Α.Μυλωνά «Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών και Πινάκων Εισροών-Εκροών» και από Δημοσιεύσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.{σελ 83-86}
[60] Proceedings of the 1rst International Conference on Input-Output Analysis, 24/06-10/07/1954 in New York.

Αρκετή εσωτερική εθνική εργασία ήταν αναγκαία πριν επακολουθήσουν προοδευτικά βήματα επί διεθνούς επιπέδου. Πριν το 1940 υπήρχαν 17 πίνακες εισροών-εκροών[61]. Μέχρι το1955 είχαν εκπονηθεί αρκετές εργασίες στην Ευρώπη για τη μεθοδολογία κατάρτισης και χρησιμοποίησης των πινάκων εισροών-εκροών. Κατά τον χρόνο των πρώτων ανασκοπήσεων οι Ευρωπαϊκές χώρες είχαν μικρή πείρα του αντικειμένου. Σιγά σιγά όμως η κατάσταση άρχισε να διαμορφώνεται διαφορετικά.. Μεγάλο μέρος των Ευρωπαϊκών κρατών άρχισε να σημειώνει σημαντική πρόοδο στην έρευνα και τεχνική εισροών-εκροών.

Τα Ηνωμένα Έθνη, σε συνεργασία με το Πρόγραμμα των Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Harvard, συγκρότησε στη Γενεύη άλλα τρία διεθνή συνέδρια για τις εφαρμογές ανάλυσης των εισροών-εκροών. Στα συνέδρια αυτά τα οποία στη συνέχεια καθιερώθηκαν και διοργανώνονταν ανά τριετία από το 1968 και μετά, λαμβάνουν μέρος ως αντιπρόσωποι ειδικοί οικονομολόγοι και στατιστικολόγοι από όλες σχεδόν τις χώρες και συζητούν προβλήματα επί των προγραμμάτων εισροών-εκροών, τον τρόπο εφαρμογής των διαφόρων τεχνικών εισροών-εκροών στις εργασίες του εθνικού προγραμματισμού και προβλήματα εκτίμησης και υπολογισμού, τα οποία περιλαμβάνουν προβλήματα μιας διεθνούς τυποποίησης των στατιστικών εισροών-εκροών.

Ορισμένες άλλες εργασίες σε διεθνές επίπεδο αποσκοπούν στο να καταστήσουν τις εθνικές μήτρες εισροών-εκροών περισσότερο συγκρίσιμες. Ενοποιημένοι πίνακες για τα έτη 1959 και 1965 έχουν ήδη καταρτίστηκαν από το Στατιστικό Γραφείο της ΕΟΚ για το Βέλγιο, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ολλανδία και τη Γερμανία.

Για την Ελληνική οικονομία υπάρχουν διαθέσιμοι μέχρι το 1975, 5 πίνακες εισροών-εκροών. Πιο συγκεκριμένα για το έτος 1954 με 33 κλάδους ο οποίος καταρτίστηκε από το Στ.Γερωνυμάκη, για το έτος 1958 με 50 κλάδους από το Νικ.Μυλωνά, για το έτος 1960 με 50 κλάδους από τον Α.Κουτσογιάννη και για τα τη έτη 1963 και 1966 με 36 κλάδους από τον Νικ.Μυλωνά και 1970 με 125 ενδιάμεσους κλάδους.

[61] Οι χώρες οι οποίες είχαν καταρτίσει πίνακες εισροών-εκροών ήταν οι: Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Πρώην Σοβιετική ένωση, Δανία, Αγγλία και Ολλανδία.

4.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΠΙΝΑΚΑ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ

Για την περαιτέρω ανάλυση των πινάκων εισροών-εκροών απαραίτητη είναι η κατάρτιση ενός γενικού πίνακα εισροών-εκροών βάση του οποίου θα ακολουθήσει μια πιο αναλυτική παρουσίαση και περιγραφή αυτών και των βασικών μεγεθών που τον αποτελούν.

Πίνακας[62] 1 – Γενική Μορφή Πίνακα Εισροών – Εκροών

ΕΚΡΟΕΣ / ΕΙΣΡΟΕΣ		ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΖΗΤΗΣΗ							ΤΕΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ					ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ
ΤΟΜΕΙΣ		1	2	3	-	j	-	n	C	G	K	St	E	
1		X_{11}	X_{12}	X_{13}	-	X_{1j}	-	X_{1n}	C_1	G_1	K_1	St_1	E_1	X_1
2		X_{21}	X_{22}	X_{23}	-	X_{2j}	-	X_{2n}	C_2	G_2	K_2	St_2	E_2	X_2
3		X_{31}	X_{32}	X_{33}	-	C_{3j}	-	X_{3n}	C_3	G_3	K_3	St_3	E_3	X_3
i		X_{i1}	X_{i2}	X_{i3}	-	X_{ij}	-	X_{in}	C_i	G_i	K_i	St_i	E_i	X_i
n		X_{n1}	X_{n2}	X_{n3}	-	X_{nj}	-	X_{nn}	C_n	G_n	K_n	St_n	E_n	X_n
ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΕΙΣΡΟΕΣ (ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ)	W	W_1	W_2	W_3	-	W_j	-	W_n	Wc	W_G	W_K	W_{St}	W_E	W
	Pr	Pr_1	Pr_2	Pr_3	-	Pr_j	-	Pr_n	Pr_c	Pr_G	Pr_K	Pr_{St}	Pr_E	Pr
	D	D_1	D_2	D_3	-	D_j	-	D_n	D_c	D_G	D_K	D_{St}	D_E	D
	T	T_1	T_2	T_3	-	T_j	-	T_n	T_c	T_G	T_K	T_{St}	T_E	T
	-S	$-S_1$	$-S_2$	$-S_3$	-	$-S_j$	-	$-S_n$	$-S_c$	$-S_G$	$-S_K$	$-S_{St}$	$-S_E$	-S
	Im	Im_1	Im_2	Im_3	-	Im_j	-	Im_n	Im_c	Im_G	Im_K	Im_{St}	Im_E	Im
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ		X_1	X_2	X_3	-	X_j	-	X_n	C	G	K	St	E	

Η ανάλυση[63] των στοιχείων του Πίνακα έχει ως εξής:

Όπου i=γραμμές και όπου j=στήλες (i,j=1,2,3,…,n όπου n=παραγωγικοί τομείς)

X_i=συνολική παραγωγή του τομέα i

X_{ij}= μέρος της παραγωγής του τομέα i που καταναλώνεται από τον τομέα j(ενδιάμεση ζήτηση)

C_i= μέρος της παραγωγής του τομέα i που καταναλώνεται από τους ιδιώτες (ιδιωτική κατανάλωση)

G_i= μέρος της παραγωγής του τομέα i που καταναλώνεται από το δημόσιο (δημόσια κατανάλωση)

[62] Πηγή Πίνακα: Πέτρος Χ.Λίβας, ¨Ανάλυση Εισροών-Εκροών¨, Εκδόσεις Α.Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1994.{σελ 17}

[63] Πηγή ανάλυσης: Πέτρος Χ.Λίβας, ¨Ανάλυση Εισροών-Εκροών¨, Εκδόσεις Α.Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1994.{σελ 18}
Πήγη ανάλυσης: Θεόδωρος Α.Σκούντζος, ¨Περιφερειακή Οικονομική Ανάλυση και Πολιτική¨, Θεωρία και Μέτρα Πολιτικής, Τόμος Α΄, Εκδόσεις Α.Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1996.

K_i= μέρος της παραγωγής του τομέα i που χρησιμοποιείται για το σχηματισμό παγίου κεφαλαίου

St_i=μεταβολές αποθεμάτων στον τομέα i

E_i= μέρος της παραγωγής του τομέα i που εξάγεται

W_j=μισθοί, ημερομίσθια και εργοδοτικές εισφορές στον τομέα j

Pr_j=κέρδη στον τομέα j

D_j=αποσβέσεις, τόκοι, ενοίκια κλπ στον τομέα j

T_j=έμμεσοι φόροι στην παραγωγή του τομέα j

$-S_j$=επιδοτήσεις στον τομέα j

Im_j=εισαγωγές στον τομέα j

W_c,W_G,W_K,W_{St},W_E=μισθοί, ημερομίσθια και εργοδοτικές εισφορές στα στοιχεία της τελικής ζήτησης

Pr_C,Pr_G,Pr_K,Pr_{St},Pr_E=Κέρδη στα στοιχεία της τελικής ζήτησης

D_C,D_G,D_K,D_{St},D_E=αποσβέσεις, τόκοι, ενοίκια κλπ στα στοιχεία της τελικής ζήτησης

T_C,T_G,T_K,T_{St},T_E=έμμεσοι φόροι στα στοιχεία της τελικής ζήτησης

$-S_C$,$-S_G$,$-S_K$,$-S_{St}$,$-S_E$=επιδοτήσεις στα στοιχεία της τελικής ζήτησης

Im_C,Im_G,Im_K,Im_{St},Im_E=εισαγωγές για τα στοιχεία της τελικής ζήτησης

4.2.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΠΙΝΑΚΑ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ

Ο παραπάνω πίνακας εισροών-εκροών αποτελείται από τέσσερα τεταρτημόρια: το τεταρτημόριο των διατομεακών ή διακλαδικών συναλλαγών, το τεταρτημόριο της τελικής ζήτησης, το τεταρτημόριο των πρωτογενών εισροών ή της προστιθέμενης αξίας και το τεταρτημόριο των πρωτογενών εισροών στην τελική ζήτηση.

Το πρώτο τεταρτημόριο δείχνει τις ροές των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται και καταναλώνονται μέσα στην παραγωγική διαδικασία. Οι ροές αυτές αναφέρονται σαν διατομεακές ή διακλαδικές συναλλαγές (ενδιάμεση ζήτηση).
Ένα ουσιαστικό χαρακτηριστικό του πίνακα εισροών-εκροών είναι ότι στο τεταρτημόριο των διατομεακών συναλλαγών ο αριθμός των γραμμών ισούται με τον αριθμό των στηλών. Δηλαδή το τεταρτημόριο αυτό είναι μια τετραγωνική μήτρα.

Το δεύτερο τεταρτημόριο περιλαμβάνει τα συστατικά στοιχεία της τελικής ζήτησης για τα προϊόντα των παραγωγικών τομέων της οικονομίας. Στο τμήμα της τελικής ζήτησης καταγράφεται εκείνο το μέρος του συνολικού προϊόντος κάθε κλάδου που προορίζεται για τελική χρήση και όχι για παραπέρα χρησιμοποίηση στην παραγωγή. Το τεταρτημόριο αυτό αποτελείται από τόσες γραμμές όσες ο αριθμός των παραγωγικών τομέων και από 5 στήλες που αντιστοιχούν στην ιδιωτική κατανάλωση, στη δημόσια κατανάλωση, στο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, στις μεταβολές αποθεμάτων και στις εξαγωγές. Δηλαδή το δεύτερο τεταρτημόριο έχει διαστάσεις nx5.
Θέλοντας να προσδιορίσουμε το τμήμα της τελικής ζήτησης, θα προχωρήσουμε στον προσδιορισμό των βασικών μεγεθών που την απαρτίζουν. Πιο συγκεκριμένα:

Ιδιωτική Κατανάλωση[64]: Μια από τις βασικότερες κατηγορίες της τελικής ζήτησης είναι η ιδιωτική κατανάλωση. Αυτή περιλαμβάνει τη δαπάνη αγαθών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται προς άμεση ικανοποίηση των ατομικών αναγκών. Τα αγαθά και οι υπηρεσίες, τα οποία καταναλώνονται από τα νοικοκυριά αποκτώνται:
-μέσω της αγοράς
-από την ίδια την παραγωγή
-από τις υπηρεσίες του Δημοσίου ή άλλων κοινωφελών ιδρυμάτων ή εργοδοτών.

[64] Πηγές ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 276}
Νικόλαος Α.Μυλωνάς, Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών & Πινάκων Εισροών-Εκροών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1975.{σελ 41}

Η ιδιωτική κατανάλωση περιλαμβάνει:

▪ Αγορά νέων διαρκών και μη αγαθών (με εξαίρεση τα πάγια ενεργητικά στοιχεία και ειδικά εργαλεία και εξοπλισμός ή ενδύματα τα οποία χρησιμοποιούνται για την εργασία αυτών).

▪ Αγορά υπηρεσιών που εισέρχονται στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών διανομής πάνω στα υφιστάμενα καταναλωτικά αγαθά.

▪ Την αξία αγροτικών προϊόντων και τροφίμων τα οποία προορίζονται για ιδιωτική κατανάλωση από τα αγροτικά νοικοκυριά

▪ Την αξία προϊόντων τα οποία παρήχθησαν από τα νοικοκυριά για αυτοκατανάλωση

▪ Την αξία ενδυμάτων, υποδημάτων και τροφίμων, που παρέχονται στο στρατιωτικό προσωπικό, τα οποία αγοράζονται από το Δημόσιο

▪ Την αξία των επί πληρωμή οικιακών υπηρεσιών

▪ Την καθαρή αξία κτήσης αντικών και λοιπών υφιστάμενων αγαθών τα οποία δύναται να αναπαραχθούν

▪ Την αξία των τεκμαρτών ενοικίων των ιδιοκατοικούμενων οικιών

Η ιδιωτική κατανάλωση δεν περιλαμβάνει:

▪ Την αγορά γης

▪ Την αγορά νέων κτιρίων

▪ Την αγορά ειδικών εργαλείων, εξοπλισμών και ενδυμάτων, απαραίτητων για την εργασία των απασχολούμενων για την οποία αυτοί λαμβάνουν χορήγηση από τους εργοδότες τους

▪ Την δαπάνη των παραγωγών για έμμεση ωφέλεια των απασχολούμενων

Δημόσια Κατανάλωση:[65] η δημόσια κατανάλωση περιλαμβάνει αγορές αγαθών και υπηρεσιών της Κυβέρνησης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου[66]: οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου ιδιωτών και δημοσίου τομέα αντιπροσωπεύουν την αξία των διαρκών στοιχείων παγίου ενεργητικού που αποκτώνται από τις ημεδαπές μονάδες παραγωγής για τη χρησιμοποίηση στη παραγωγική διαδικασία για περίοδο μεγαλύτερη του έτους. Στις επενδύσεις αυτές περιλαμβάνονται και οι ενσωματωμένες υπηρεσίες.

Γενικότερα τα στοιχεία των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου περιλαμβάνουν:

[65] Πηγές ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 265}
Νικόλαος Α.Μυλωνάς, Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών & Πινάκων Εισροών-Εκροών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1975.{σελ 44}

[66] Πηγές ορισμού: Γιώργος Σταμάτης, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.{σελ 260-261}
Νικόλαος Α.Μυλωνάς, Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών & Πινάκων Εισροών-Εκροών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1975.{σελ 45-48}

▪ Νεοαγορασθέντα ή νεοπαραχθέντα διαρκή αγαθά, τα οποία χρησιμοποιούμενα στη διαδικασία παραγωγής έχουν διάρκεια ζωής μεγαλύτερη του ενός έτους

▪ Την αξία αγαθών και υπηρεσιών τα οποία είναι ενσωματωμένα στα υφιστάμενα ενεργητικά στοιχεία παγίου κεφαλαίου

▪ Την αξία αγαθών και υπηρεσιών ενσωματωμένων σε οικόπεδα

▪ Το κόστος μεταβίβασης της κυριότητας οικοπέδων ή γης , κτηρίων και άλλων υφισταμένων ενεργητικών στοιχείων, υλικών και άϋλων

▪ Την καθαρή απόκτηση αντικών και υφιστάμενων στοιχείων ενεργητικού το οποίο ενδέχεται να αναπαραχθεί

Μεταβολές Αποθεμάτων[67]: τα αποθέματα αναφέρονται στις καταχωρήσεις μεταβολών αποθεμάτων και αποτελούνται από όλα τα αγαθά τα οποία διακρατούνται σε δεδομένο χρόνο από τις ημεδαπές μονάδες παραγωγής. Κατά παραδοχή τα νοικοκυριά και το Δημόσιο υπό την ιδιότητα των καταναλωτών, θεωρούνται ότι καταναλώνουν αμέσως όλα τα αγαθά τα οποία αγόρασαν. Ειδικά για το Δημόσιο εξαιρούνται τα αποθέματα τα οποία δημιουργούνται για λόγους στρατιωτικούς και εκτάκτου ανάγκης.

Έτσι τα αποθέματα αγαθών αναφέρονται σε:

▪ Όλα τα βιομηχανικά προϊόντα

▪ Κατά τη συγκομιδή προκύψαντα οπωροκηπευτικά

▪ Τα ζώα

Οι μεταβολές αναφέρονται στο μέγεθος της διαφοράς της αξίας των εις την αρχή και το τέλος της υπό εξέταση περιόδου υφιστάμενων αποθεμάτων.

Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών: οι αγαθών περιλαμβάνουν όλα τα αγαθά τα οποία τελικώς ανέρχονται των οικονομικών συνόρων της χώρας, τα οποία προορίζονται για ικανοποίηση της διεθνούς ζήτησης.

Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών: οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών περιλαμβάνουν τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών των ημεδαπών μονάδων από των αλλοδαπών.

Το τρίτο τεταρτημόριο δείχνει τις πρωτογενείς εισροές στους παραγωγικούς τομείς. Οι εισροές καλούνται πρωτογενείς επειδή δεν είναι αποτέλεσμα καμίας παραγωγικής διαδικασίας. Οι πρωτογενείς εισροές αποτελούν την προστιθέμενη αξία των παραγωγικών τομέων της

[67]Πηγή προσδιορισμού έννοιας: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, ¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1995-2001¨, Αθήνα 2003.{σελ 13}

οικονομίας. Το τρίτο τεταρτημόριο περιλαμβάνει n στήλες όσος και ο αριθμός των τομέων και 6 γραμμές που αντιστοιχούν στους μισθούς, στα ημερομίσθια και τις εργοδοτικές εισφορές, στα κέρδη, στις αποσβέσεις, τους τόκους, τα ενοίκια κλπ, στους έμμεσους φόρους, στις επιδοτήσεις και στις εισαγωγές.

Το τέταρτο τεταρτημόριο παρουσιάζει τις πρωτογενείς εισροές στην τελική ζήτηση. Περιέχει 6 γραμμές και 5 στήλες, όσος είναι ο αριθμός των επιμέρους στοιχείων της προστιθέμενης αξίας και της τελικής ζήτησης αντίστοιχα. Σε πολλούς πίνακες το τεταρτημόριο αυτό είναι κενό. Στην περίπτωση αυτή δεν επιτυγχάνεται πλήρης αντιστοίχηση μεταξύ των συστημάτων των εισροών-εκροών και των εθνικών λογαριασμών.

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα το άθροισμα των στοιχείων της γραμμής κάθε παραγωγικού τομέα ισούται με το άθροισμα των στοιχείων της στήλης του. Μια τέτοιου είδους ισότητα δεν ισχύει για τα στοιχεία της προστιθέμενης αξίας και της τελικής ζήτησης. Για τα στοιχεία της προστιθέμενης αξίας και της τελικής ζήτησης είναι αρκετό να υπάρχει ισότητα μεταξύ των συνολικών αθροισμάτων τους.

4.2.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΠΙΝΑΚΑ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΥΠΟ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ

Έτσι σύμφωνα με τον πίνακα, οι εξισώσεις[68] των γραμμών για τους παραγωγικούς τομείς είναι:

$X_i = X_{i1} + X_{i2} + X_{i3} + \ldots. + X_{ij} + \ldots + X_{in} + C_i + G_i + K_i + St_i + E_i$ ή

$$X_i = \sum_{j=1}^{n} X_{ij} + F_i$$

όπου $F_i = C_i + G_i + K_i + St_i + E_i$ και i=1,2,3,…,n

Οι εξισώσεις των στηλών για τους παραγωγικούς τομείς είναι:

$X_j = X_{j1} + X_{j2} + X_{j3} + \ldots. + X_{ij} + \ldots + X_{nj} + W_j + Pr_j + D_j + T_j - S_j + Im_j$ ή

$$X_j = \sum_{i=1}^{n} X_{ij} + V_j$$

[68] Πηγή Εξισώσεων: Πέτρος Χ.Λίβας, ¨Ανάλυση Εισροών-Εκροών¨, Εκδόσεις Α.Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1994.{σελ 20}

Όπου

$V_j = W_j + Pr_j + D_j + T_j – S_j + Im_j$, όπου j=1,2,3,…,n

Έτσι για κάθε παραγωγικό τομέα της οικονομίας ισχύει η ισότητα:

$$\sum_{j=1}^{n} X_{ij} + F_i = \sum_{i=1}^{n} X_{ij} + V_j$$

Και για όλους τους παραγωγικούς τομείς:

$$\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{n} X_{ij} + \sum_{i=1}^{n} F_i = \sum_{j=1}^{n} \sum_{i=1}^{n} X_{ij} + \sum_{j=1}^{n} V_j$$

Οπότε

$$\sum_{i=1}^{n} F_i = \sum_{j=1}^{n} V_j$$

ή

F=V

όπου F = C + G + K + St + E και V= W + Pr + D + T – S + Im

4.3 ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ

Στους Πίνακες Εισροών-Εκροών οι μεν εισροές του κάθε κλάδου δείχνουν το κόστος παραγωγής κατά κλάδο προελεύσεως αυτού, ενώ οι εκροές κάθε κλάδου δείχνουν τις διαθέσεις ή τις πωλήσεις προς τους υπόλοιπους κλάδους και τους τομείς της οικονομίας.
Οι Πίνακες αναφέρονται σε ένα κανονικό ημερολογιακό έτος.
Υπάρχουν διάφορα είδη Πινάκων Εισροών-Εκροών όπως είναι: οι Κλαδικοί, οι Περιφερειακοί, οι Εθνικοί, οι Διεθνείς.

Οι Πίνακες Εισροών-Εκροών κατασκευάζονται από πρωτογενή και δευτερογενή στατιστικά στοιχεία, και καλύπτουν όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παράγονται στην οικονομία.
Η οικονομία διαιρείται σε τομείς[69](sectors), κλάδους[70](branches) και υποκλάδους (subranches). Πρέπει να δείχνουμε ιδιαίτερη προσοχή και να μη συγχέουμε τους οικονομικούς τομείς με τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας.

Οι οικονομικοί τομείς αποτελούν ομαδοποιημένα τμήματα της οικονομίας, με κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα την ιδιαίτερη οικονομική συμπεριφορά από άποψη κινήτρων ή πεδίων οικονομικής δραστηριότητας.
Έτσι οι τομείς εκφράζουν την ομαδοποίηση των συναλλαγών κατά χωριστή οικονομική μονάδα.
Οι τομείς εκφράζουν την ομαδοποίηση των συναλλαγών των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων και του Δημοσίου και βασίζονται στο κυριαρχικό κίνητρο της ιδιαίτερης οικονομικής συμπεριφοράς τους. Έτσι διακρίνουμε τους εξής τομείς:

1. Τον τομέα των νοικοκυριών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων
2. Τον επιχειρηματικό τομέα
3. Τον δημόσιο τομέα

Όταν οι συναλλασσόμενες μονάδες διεξάγουν συναλλαγές με το εξωτερικό, τότε δημιουργείται και ένας τέταρτος τομέας, ο τομέας των εξωτερικών συναλλαγών ή ο τομέας των σχέσεων με το εξωτερικό.
Επίσης αν θέλουμε να ξεχωρίσουμε από τις συναλλαγές μιας οικονομίας τις χρηματικές συναλλαγές της, τότε όλη η οικονομική δραστηριότητα που γίνεται από τους χρηματικούς φορείς(τράπεζες, χρηματιστήρια κ.τ.λ.) ανήκει στο λεγόμενο χρηματικό τομέα.

[69] Ο τομέας(sector) εκφράζει την ομαδοποίηση των συναλλαγών κατά χωριστή οικονομική μονάδα.
[70] Οι κλάδοι και οι υποκλάδοι συγκεντρώνουν την οικονομική δραστηριότητα όλων των επιχειρήσεων παραγωγής σε ομοιογενείς ομάδες.

Οι κλάδοι της οικονομικής δραστηριότητας διακρίνονται με βάση τη πηγή ή την προέλευση της δραστηριότητας από παραγωγική άποψη.

Οι κλάδοι της οικονομικής δραστηριότητας έχουν ταξινομηθεί σε κώδικα με βάση την Τυποποιημένη Διεθνή Ταξινόμηση όλων των Οικονομικών Δραστηριοτήτων του ΟΗΕ με τις εξής διακρίσεις:

Α. μεγάλες κλάσεις

Β. κλάσεις

Γ. μεγάλες ομάδες

Δ. ομάδες

Σύμφωνα με το πρώτο αυτό σύστημα της Τυποποιημένης Διεθνούς Ταξινόμησης[71] όλων των Οικονομικών Δραστηριοτήτων υπήρχαν οι δέκα βασικοί κλάδοι της οικονομικής δραστηριότητας:

1. γεωργία, θήρα, δάση, αλιεία
2. μεταλλεία-ορυχεία
3. μεταποίηση
4. ηλεκτρισμός-φωταέριο-ύδρευση
5. κατασκευές
6. χονδρικό και λιανικό εμπόριο, εστιατόρια και ξενοδοχεία
7. μεταφορές-επικοινωνίες
8. τράπεζες -ασφάλειες -κτηματικές επιχειρήσεις
9. κοινοτικές, κοινωνικές και προσωπικές εργασίες
10. άλλες δραστηριότητες

Η υποδιαίρεση[72] των κλάδων αυτών σε υποκλάδους οικονομικής δραστηριότητας ήταν η εξής:

11. γεωργία και θήρα
12. δάση-ξυλεία
13. αλιεία

…

21. ανθρακωρυχεία
22. παραγωγή αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου

…

[71] Πηγή ταξινόμησης: Σταύρος Μ.Θεοφανίδης, ¨Θεωρία και Τεχνική της Κοινωνικής Λογιστικής¨, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1985.{σελ 277}

[72] Πηγή υποδιαίρεσης: Σταύρος Μ.Θεοφανίδης, ¨Θεωρία και Τεχνική της Κοινωνικής Λογιστικής¨, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1985.{σε΄277-278}

31. βιομηχανία τροφίμων-ποτών-καπνού
32. βιομηχανίες υφαντικές, ένδυσης και υπόδησης

…

41. ηλεκτρισμός-φωταέριο και ατμός
42. έργα ύδρευσης

…

50. κατασκευές

…

61. χονδρικό εμπόριο
62. λιανικό εμπόριο

…

71. μεταφορά και αποθήκευση
72. επικοινωνίες

…

81. τράπεζες
82. ασφάλειες

…

91. δημόσια διοίκηση και εθνική άμυνα
92. υγεία και σχετικές υπηρεσίες

…

100. άλλες υπηρεσίες

Το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών της χώρας μας χρησιμοποιεί το πιο πάνω σύστημα της διάκρισης των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας του ΟΗΕ με μία διάκριση σύμφωνα με την οποία στο σύστημα που εφαρμόζεται στη χώρα μας οι κλάδοι της οικονομικής δραστηριότητας είναι 12 και είναι οι εξής:

1. γεωργία, κτηνοτροφία, δάση και αλιεία
2. ορυχεία-μεταλλεία
3. μεταποίηση
4. επιχείρηση Ηλεκτρισμού-φωταερίου-νερού
5. κατασκευές
6. μεταφορές-επικοινωνίες
7. εμπόριο
8. τράπεζες-ασφάλειες-κτηματικές επιχειρήσεις

9. κατοικίες
10. δημόσια διοίκηση-άμυνα
11. υγεία-εκπαίδευση
12. διάφορες υπηρεσίες

Η παραπάνω διάκριση είναι ιδιαιτέρως σημαντική γιατί μας δείχνει τη προέλευση του εθνικού προϊόντος κατά κλάδους. Αυτό μας βοηθά στην εξέταση της συμβολής του κάθε κλάδου στη διαμόρφωση του εθνικού προϊόντος. Οι κλάδοι της οικονομικής δραστηριότητας δείχνουν τη φύση και την προέλευση των συναλλαγών μίας οικονομίας και όλοι μαζί συνθέτουν ή αποτελούν το βασικό μέγεθος της χώρας, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Ο πίνακας εισροών-εκροών είναι ένας πίνακας διπλής εισόδου όπου κάθε τομέας εμφανίζεται δύο φορές. Μία φορά στις γραμμές του ως παραγωγός προϊόντων(εκροών) για την ικανοποίηση της ενδιάμεσης και της τελικής ζήτησης, και μία φορά στις στήλες του πίνακα ως αγοραστής αγαθών και υπηρεσιών(εισροών) για την παραγωγή των προϊόντων του.

Σε ένα πίνακα εισροών-εκροών η οικονομία διαιρείται σε τομείς. Κριτήριο αυτής της ομαδοποίησης είναι η φύση της παραγωγής π.χ. υλικά ή άϋλα, πρωτογενή ή επεξεργασμένα. Έτσι οι 12 κλάδοι της οικονομικής δραστηριότητας, όπως παρουσιάστηκαν παραπάνω, ομαδοποιούνται[73] συνήθως σε τρεις τομείς παραγωγής: τον πρωτογενή, τον δευτερογενή και τον τριτογενή.

Στην πρωτογενή παραγωγή-την παραγωγή αγαθών απευθείας από τη φύση- ανήκει ο κλάδος:
1. γεωργία-κτηνοτροφία, δάση και αλιεία

Στη δευτερογενή παραγωγή-τη βιομηχανική ή μεταποιητική παραγωγή αγαθών- ανήκουν οι κλάδοι:
2. ορυχεία-μεταλλεία
3. μεταποίηση
4. επιχείρηση ηλεκτρισμού-φωταερίου-νερού
5. κατασκευές στη τριτογενή παραγωγή-την προσφορά υπηρεσιών- ανήκουν οι κλάδοι:

Στη τριτογενή παραγωγή-τη προσφορά υπηρεσιών- ανήκουν οι κλάδοι:
6. μεταφορές -επικοινωνίες
7. εμπόριο

[73] Πηγή ομαδοποίησης κλάδων: Σταύρος Μ.Θεοφανίδης, ¨Θεωρία και Τεχνική της Κοινωνικής Λογιστικής¨, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1985.{σελ 280}

8. τράπεζες –ασφάλειες -κτηματικές επιχειρήσεις
9. κατοικίες
10. δημόσια διοίκηση-άμυνα
11. υγεία-εκπαίδευση
12. διάφορες υπηρεσίες

Οι τομείς της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής παράγουν υλικά αγαθά ενώ ο τομέας της τριτογενούς παραγωγής παράγει άυλα αγαθά δηλαδή υπηρεσίες.
Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι ο τριτογενής τομέας βρίσκεται σε άμεση εξάρτηση από τη δραστηριότητα των άλλων δυο τομέων.

4.4 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ[74]

Πίνακας 2 – Απεικόνιση των Βασικότερων Εννοιών Υπολογισμού Εισροών - Εκροών

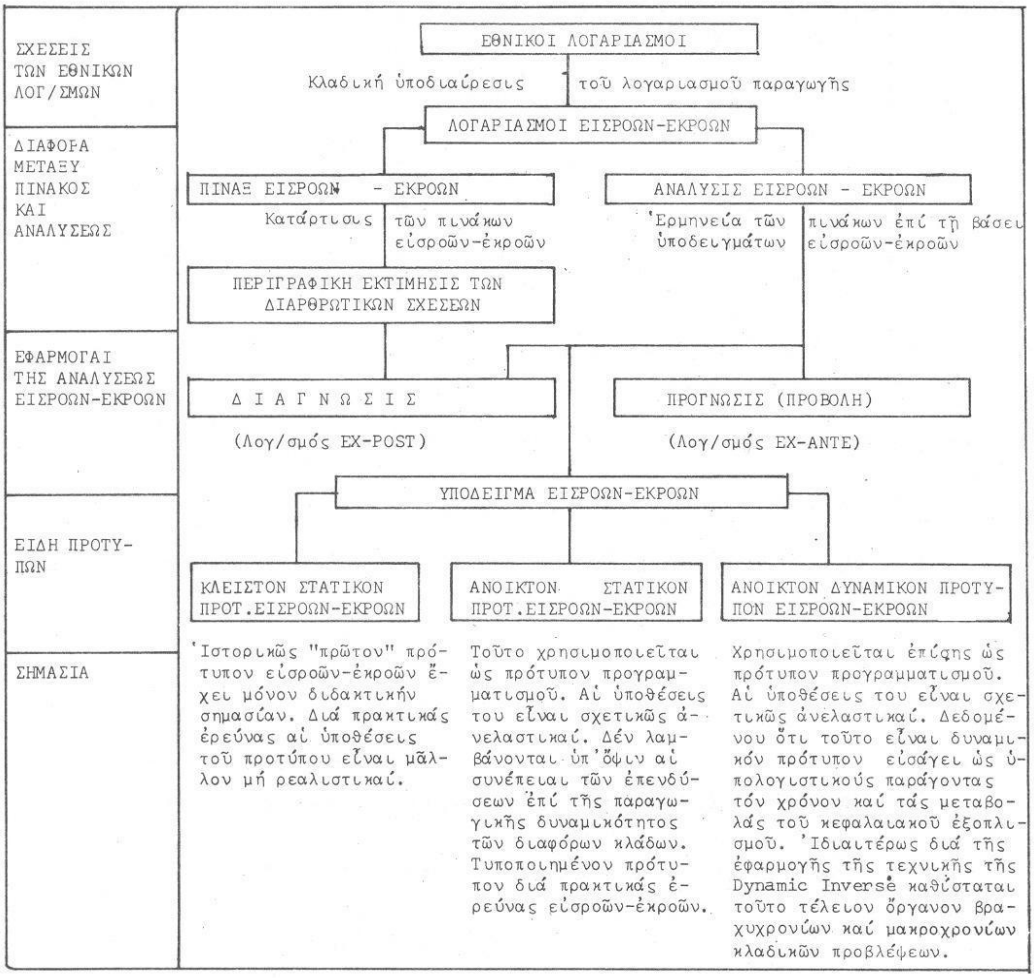

Ο παραπάνω πίνακας αποτελεί διαγραμματική απεικόνιση των σημαντικότερων εννοιών στον υπολογισμό των εισροών-εκροών.

Στη συνέχεια θα γίνουν κάποιες διευκρινήσεις οι οποίες θα καταστήσουν πιο κατανοητή τη μελέτη του παραπάνω διαγράμματος:

1. όσον αφορά τα είδη των προτύπων εξαρτώνται από το εάν:

α) θα συμπεριληφθεί ή όχι η αλληλεξάρτηση όλων των ρευμάτων του οικονομικού κυκλώματος. Στο κλειστό πρότυπο όλες οι μεταβλητές είναι ενδογενώς προσδιορισμένες, ενώ στο ανοικτό πρότυπο μια τουλάχιστον μεταβλητή επιβάλλεται εξωγενώς·

β) θα συμπεριληφθεί ή όχι ο χρόνος. Στο στατικό υπόδειγμα όλες οι μεταβλητές αναφέρονται στο ίδιο έτος, ενώ στο δυναμικό πρότυπο οι μεταβλητές δεν αναφέρονται στον ίδιο χρόνο.

[74] Πηγή πίνακα: Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών και Πινάκων Εισροών-Εκροών, του Ν.Α.Μυλωνά. {σελ 93}

2. Οι Εθνικοί Λογαριασμοί καταρτίζονται είτε ετησίως είτε ανά τρίμηνο και μπορούν να απεικονίζουν την οικονομική κατάσταση προηγούμενης περιόδου(ex-post Λογαριασμοί) ή να προϋπολογίζουν την οικονομική κατάσταση περιόδου αναφερόμενης στο εγγύς μέλλον(ex-ante Λογαριασμοί). Οι Ex-ante Λογαριασμοί προϋποθέτουν μια οικονομία ή μια περιφέρεια με άριστα οργανωμένο στατιστικό σύστημα, το οποίο είναι απαραίτητο για την έγκαιρη κατάρτιση των Ex-post Εθνικών Λογαριασμών οι οποίοι θα χρησιμεύσουν ως βάση των λογαριασμών των βραχυχρόνιων προβλέψεων.

4.5 Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με τη βοήθεια των πινάκων εισροών-εκροών της ελληνικής οικονομίας μπορούν να μελετηθούν διάφορα θέματα[75] όπως είναι:

- Η κλαδική δομή της παραγωγής των αγαθών και υπηρεσιών, η κλαδική δομή των αρχικών εισροών, η κλαδική δομή των ενδιάμεσων εισροών και εκροών, η κλαδική δομή των εισαγωγών και εξαγωγών από και προς τις Χώρες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τρίτες χώρες, η κλαδική δομή της κατανάλωσης και των επενδύσεων κ.λ.π., πληροφορίες χρήσιμες, που προκύπτουν από τα στοιχεία των πινάκων εισροών-εκροών του εκάστοτε έτους αναφοράς τους.

-Ο προσδιορισμός των κατευθυντηρίων κλάδων της οικονομίας, οι οποίοι παίζουν καθοδηγητικό ρόλο στην ανάπτυξη της οικονομίας και στους οποίους θα πρέπει να δοθεί η δέουσα προτεραιότητα κατά την εφαρμογή προγραμμάτων κατανομής των επενδύσεων

-ο προσδιορισμός ων άμεσων και έμμεσων αναγκών απασχόλησης κατά κλάδο ανά μονάδα τελικής ζήτησης

-η εκτίμηση των εξαρτήσεων των άμεσων και έμμεσων αναγκών των κλάδων της οικονομίας για ενδιάμεσες εισαγωγές κατά κατηγορία και ανά μονάδα τελικής ζήτησης. Οι πληροφορίες αυτές είναι ιδιαίτερα μεγάλης σημασίας για την άσκηση ορθολογικής οικονομικής πολιτικής

-Η εκτίμηση των άμεσων και έμμεσων ενεργειακών αναγκών ανά μονάδα τελικής ζήτησης

-η εκτίμηση της επίπτωση στην παραγωγή των κλάδων από μια πιθανή μείωση των δασμών ενός ορισμένου προϊόντος

-η εκτίμηση της επίπτωσης στην παραγωγή των κλάδων της οικονομίας από μία πιθανή αλλαγή στις ποσοστώσεις του ΦΠΑ ενός ή ορισμένων προϊόντων

-η εκτίμηση των διαθρωτικών μεταβολών και των επιδομάτων στην οικονομία

-η εκτίμηση του κατά όσο επηρεάζεται η απασχόληση εργασίας και κεφαλαίου, αν σε δεδομένη απόδοση παραγωγικότητας αυξηθούν οι χρηματικοί μισθοί κατά ένα ορισμένο ποσοστό

Όλα τα παραπάνω θέματα προς εξέταση, αφορούν αναλύσεις των πινάκων εισροών-εκροών για εφαρμογές μακροοικονομικού επιπέδου της πρόγνωσης των επιπέδων παραγωγής των κλάδων της οικονομίας σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο.

Μπορούν επίσης να γίνουν, με τη βοήθεια των πινάκων εισροών-εκροών, προβλέψεις που να αφορούν:

-την εξέλιξη της ζήτηση στους επιμέρους κλάδους και τομείς της εθνικής οικονομίας

-προβλέψεις του όγκου των επενδύσεων στους διάφορους κλάδους ως αποτέλεσμα της μείωσης της τελικής ζήτησης των καταναλωτών κ.τ.λ.

[75] Θέματα τα οποία προκύπτουν από τις εκδόσεις του ΚΕΠΕ που αφορούν την κατάρτιση Πινάκων Εισροών-Εκροών διαφόρων ετών και κυρίως του έτους 1980 υπό τον Ν.Α.Μυλωνά.

4.6 ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ

Σημαντικό στοιχείο για την κατάρτιση πινάκων εισροών-εκροών καθώς επίσης και η συζήτηση επί διαφόρων μεθοδολογικών προβλημάτων είναι η χρήση για την οποία προορίζονται οι πίνακες.

Μία από τις πρωταρχικές και σημαντικότερες χρήσεις των πινάκων εισροών-εκροών είναι οι εθνικές. Διαμέσω των Πινάκων Εισροών-Εκροών δύναται να εξυπηρετηθούν στατιστικοί σκοποί. Πιο συγκεκριμένα με τη χρησιμοποίηση των πινάκων εισροών-εκροών μπορεί να δοθεί μια συστηματική εικόνα συγκέντρωσης όλων των στατιστικών στοιχείων και υπολογισμών επί της παραγωγής, της δημιουργίας εισοδήματος, της ενδιάμεσης κατανάλωσης, της τελικής δαπάνης καθώς και άλλων πολλών στοιχείων.

Τα στοιχεία των Πινάκων Εισροών-Εκροών χρησιμεύουν στην ανάλυση και μελέτη βασικών βραχυχρόνιων οικονομικών ενδείξεων όπως των αριθμοδεικτών της παραγωγής, της απασχόλησης, της παραγωγικότητας, των μισθών και ημερομισθίων, της σχέσης μισθού και ημερομισθίου προς την προστιθέμενη αξία, τη σχέση μισθού και ημερομισθίου με ρυθμό ανάπτυξης, τη σχέση κόστους των ποσοτήτων και των αντίστοιχων σε αυτές των τιμών κλπ.

Επίσης οι πίνακες εισροών-εκροών μπορούν να χρησιμοποιηθούν για οικονομικές εφαρμογές, όπως καταρχάς για την ανάλυση της πραγματικής διάρθρωσης της οικονομίας. Έτσι βάση των Πινάκων Εισροών-Εκροών υπολογίζονται σχετικές μήτρες οι οποίες παρέχουν τις αλληλοσχετίσεις αυτές οι οποίες δεν είναι εύκολο να προκύψουν από άλλες πηγές.

Μία άλλη χρησιμότητα της κατάρτισης των Πινάκων Εισροών-Εκροών είναι η δυνατότητα ανάλυσης των εμπορικών σχέσεων της οικονομίας. Πιο συγκεκριμένα η ανάλυση των σχέσεων του εξωτερικού εμπορίου είναι μία από τις πλέον συχνές χρήσεις , ιδιαίτερα των κρατών με μεγάλη δραστηριότητα επί του εξωτερικού εμπορίου εν συγκρίσει προς το εθνικό εισόδημα. Έτσι οι πίνακες χρησιμοποιούνται για την διενέργεια ετήσιων προβλέψεων επί των εισαγωγών, για τη μελέτη του περιεχομένου των εισαγωγών ή των εξαγωγών, για τον υπολογισμό της ωφελιμότητας των σχέσεων του εξωτερικού εμπορίου, για την έρευνα του κόστους των εισαγωγών κλπ.

Επιπροσθέτως στη πρόβλεψη και στο προγραμματισμός των μελλοντικών διαρθρωτικών σχέσεων της οικονομίας, αποσκοπεί σε σημαντικό βαθμό η κατάρτιση του Πίνακα Εισροών-Εκροών. Αυτή η εφαρμογή περιλαμβάνει μία ευρύτερη ομάδα χρήσεων όπως είναι ο

οικονομικός προγραμματισμός μιας χώρας για κάποια έτη καθώς και ο καθορισμός συστήματος τιμών, η πρόβλεψη της ακαθάριστης αξίας παραγωγής και επενδύσεων, ο υπολογισμός της εξέλιξης των δαπανών και των μεταβολών επί της διάρθρωσης των έμμεσων φόρων.

Σημαντική είναι κι η προσφορά των Πινάκων Εισροών-Εκροών στην περιφερειακή ανάλυση διαμέσου της κατάρτισης Περιφερειακών Πινάκων Εισροών-Εκροών..
Οι Περιφερειακοί αυτοί Πίνακες αντικατοπτρίζουν την οικονομική ανάπτυξη μίας περιφέρειας.

Τέλος οι Πίνακες Εισροών-Εκροών μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για διεθνή ανάλυση. Σε αυτό συμβάλλουν καθοριστικά οι σύνθετοι-Περιφερειακοί Πίνακες Εισροών-Εκροών και οι διεθνείς συγκρίσεις επί των ενδοκλαδικών σχέσεων.

4.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στο δεύτερο τμήμα της ανάλυσης μας παρουσιάστηκαν οι βασικότερες πτυχές της έννοιας των Πινάκων Εισροών-Εκροών.
Οι Πίνακες Εισροών-Εκροών μέσα από το πέρασμα των χρόνων, παρόλο του υπέστησαν αρκετές μορφοποιήσεις ως προς την κατάρτιση τους, κράτησαν τα βασικά συστατικά στοιχεία της έννοιας και του περιεχόμενου τους.

Κάθε Πίνακας Εισροών-Εκροών αναπαριστά και αναλύει της διακλαδικές σχέσεις της υπό μελέτη οικονομίας . Ουσιαστικά δηλαδή ο Πίνακας Εισροών-Εκροών απεικονίζει την οικονομική δραστηριότητα της χώρας. Μας δίνει στοιχεία τόσο για τις συνολικές εισροές και εκροές της οικονομίας όσο και για τη συνολική ζήτηση, παραγωγή για όλα τα μακροοικονομικά μεγέθη που την απαρτίζουν.

Ακόμη πιο συγκεκριμένα, οι Πίνακες Εισροών-Εκροών έχουν ως αντικείμενο μελέτης τους κλάδους παραγωγής της οικονομίας. Συνακόλουθα περιγράφουν και τις αλληλεξαρτήσεις και αλληλεπιδράσεις μεταξύ αυτών των κλάδων. Αυτά αποτελούν στοιχεία με ιδιαίτερη αξία για την οικονομική ανάλυση, καθώς δεν μπορούν να αντληθούν από την κατάρτιση των Εθνικών Λογαριασμών.

Έτσι σε αυτό το μέρος της ανάλυσης, προκειμένου να κατανοηθεί πλήρως η έννοια και το περιεχόμενο των Πινάκων Εισροών-Εκροών, παρουσιάστηκαν οι Πίνακες με μία γενικευμένη μορφή, η οποία ακολουθήθηκε προκειμένου να ολοκληρωθεί η ανάλυση μας, τόσο από την παρουσίαση των Πινάκων με την μορφή εξισώσεων όσο και από τη διαγραμματική παρουσίαση των βασικών εννοιών των Πινάκων Εισροών-Εκροών.

Τέλος παρουσιάστηκαν οι πρακτικές εφαρμογές των Πινάκων Εισροών-Εκροών τόσο στην οικονομική ανάλυση όσο και στην άσκηση οικονομικής πολιτικής.
Δεν πρέπει εξάλλου να ξεχνάμε ότι σημαντικό στοιχείο για την κατάρτιση ενός Πίνακα Εισροών-Εκροών είναι η χρήση για την οποία προορίζονται.

5. ΣΧΕΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΜΕ ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έχοντας πλέον αναφερθεί τόσο στους Εθνικούς Λογαριασμούς όσο και στους Πίνακες Εισροών –Εκροών, έχουμε πλέον φτάσει σε αυτό το σημείο της ανάλυση όπου θα παρουσιαστεί, όσο το δυνατόν πληρέστερα ο βαθμός αλλά και το είδος της σύνδεσης μεταξύ των Εθνικών Λογαριασμών και των Πινάκων Εισροών-Εκροών.

Σύμφωνα με όλα όσα έχουν προηγηθεί, ο Πίνακας Εισροών-Εκροών αποτελεί ουσιαστικά μια συστηματική απεικόνιση των οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας. Απεικονίζει όχι μόνο τα μακροοικονομικά μεγέθη του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών αλλά συγχρόνως αναλύονται και οι διακλαδικές σχέσεις της δεδομένης οικονομίας
Οι Εθνικοί Λογαριασμοί, από την άλλη, αποσκοπούν στην ίδια απεικόνιση αλλά με διαφορετική μεθοδολογία και διαφορετικό επίπεδο ανάλυσης.

Είναι αυτονόητο ότι ο εννοιολογικός και υπολογιστικός δεσμός μεταξύ των Πινάκων Εισροών-Εκροών και των Εθνικών Λογαριασμών είναι μεγάλος. Αυτόν λοιπόν ακριβώς το δεσμό θα εξετάσουμε στην ανάλυση που ακολουθεί.
Θα εξεταστούν τόσο ομοιότητες και ο τρόπος αλληλοσυσχέτισης μεταξύ των δύο συστημάτων όσο και τυχόν διαφοροποιήσεις που είναι φυσικό να υπάρχουν, καθώς δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πρόκειται για διαφορετικά συστήματα που εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς.

5.1 ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Είναι γενικώς αποδεκτό ότι υπάρχουν διάφορα επίπεδα κατά τα οποία οι Πίνακες Εισροών-Εκροών συνδέονται με τους Εθνικούς Λογαριασμούς.
Ένα από τα σημαντικότερα έγκειται στο γεγονός ότι ανεξαρτήτως του επίπεδου σύνδεσης, οι συναλλαγές και στα δύο συστήματα, τόσο στους Εθνικούς Λογαριασμούς όσο και στους Πίνακες Εισροών-Εκροών αναφέρονται στην ίδια βάση. Σε μία βάση πληρωτέα-ληπτέα.
Επιπροσθέτως οι σειρές και οι στήλες των κλάδων παραγωγής στους Πίνακες Εισροών-Εκροών δείχνουν την παραγωγή κάθε κλάδου κατά προορισμό και τις διάφορες εισροές οι οποίες είναι απαραίτητες για την παραγωγή. Έτσι στους Πίνακες Εισροών-Εκροών οι έννοιες του Εθνικού ή Εγχώριου Προϊόντος και του Εισοδήματος ταυτίζονται.
Έτσι είναι αυτονόητο ότι αυτά τα ενοποιημένα μεγέθη τα οποία χρησιμοποιούνται στους Εθνικούς Λογαριασμούς μπορούν να προκύψουν από μια απλή παρατήρηση των διαφόρων κλάδων του Πίνακα Εισροών-Εκροών

Μία άλλη σχέση μεταξύ των Εθνικών Λογαριασμών και των Πινάκων Εισροών-Εκροών είναι ότι ενώ οι Εθνικοί Λογαριασμοί καταχωρούν όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που ικανοποιούν την τελική ζήτηση στην οικονομία σε τέσσερεις συνήθως τομείς: τον επιχειρηματικό, τον ιδιωτικό, τον δημόσιο και τον εξωτερικό, στους Πίνακες Εισροών–Εκροών τα αντίστοιχα στοιχεία βρίσκονται στις γραμμές της προστιθέμενης αξίας.

Μπορούμε με βεβαιότητα να υποστηρίξουμε ότι η πληροφόρηση η οποία περιέχεται στους Εθνικούς Λογαριασμούς, περιέχεται και στον Πίνακα Εισροών-Εκροών. Το αντίθετο όμως δεν ισχύει. Αυτό συμβαίνει διότι οι Εθνικοί Λογαριασμοί έχουν σαν αντικείμενο έρευνας τα εθνικά σύνολα και όχι τους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας. Συνεπώς οι μεταβολές στους παραγωγικούς κλάδους δεν είναι δυνατό να αποκαλυφθούν από τους Εθνικούς Λογαριασμούς.

Είναι ευρέως γνωστό ότι σε αρκετές χώρες, οι πίνακες εισροών-εκροών αποτελούν ένα ολοκληρωμένο μέρος του Συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών, ενώ σε άλλες περιορίζεται σε ορισμένους κοινούς ορισμούς μερικών από των κυρίων συνολικών μεγεθών. Αυτό οφείλεται σε πρακτικές δυσκολίες οι οποίες εμφανίζονται κατά τη διαδικασία της κατάρτισης και όχι σε λόγους θεωρητικής φύσεως.
Εν κατακλείδι μπορούμε να πούμε ότι οι Εθνικοί Λογαριασμοί αποτελούν την εμπειρική βάση της μακροοικονομικής ανάλυσης που αποσκοπεί στην εξέταση του συνόλου και όχι στην εξέταση των μερών. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που οι μεταβολές στα μέρη επιφέρουν

σημαντικές μεταβολές στο σύνολο. Αυτό το κενό έρχονται να μας το καλύψουν οι Πίνακες Εισροών-Εκροών.

Πιο συγκεκριμένα με τη χρησιμοποίηση του συστήματος Εισροών-Εκροών, οι γραμμές της Προστιθέμενης Αξίας και οι στήλες της Τελικής Ζήτηση μας επιτρέπουν ταυτόχρονη εξέταση του συνόλου και των μερών. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγονται όσο το δυνατόν περισσότερο τυχόν σφάλματα.

5.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΜΗΤΡΑΣ

Τόσο το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών όσο και οι Πίνακες Εισροών-Εκροών δύναται να παρουσιαστούν με τη μορφή μήτρας[76].

Ο Πίνακας Εισροών-Εκροών είναι ένα πλαίσιο μήτρας που χρησιμοποιείται για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη ροή αγαθών και υπηρεσιών και τη διάρθρωση κόστους παραγωγής. Η μήτρα αυτή περιέχει αναλογικά περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά τα αγαθά και τις υπηρεσίες, την παραγωγή αλλά και τη δημιουργία εισοδήματος. Πιο συγκεκριμένα στον πίνακα εισροών-εκροών παρουσιάζονται όλες οι συναλλαγές για το σύνολο της οικονομίας και για την αλλοδαπή, ενδεχομένως τόσο κατά ομάδα προϊόντων και κατά κλάδο προέλευσης όσο κατά ομάδα προέλευσης προϊόντων και κατά κλάδο προορισμού.

Όσον αφορά το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών η απεικόνιση με τα μορφή μήτρας δίνει τη δυνατότητα να παρουσιαστεί κάθε συναλλαγή με μία μοναδική εγγραφή, ενώ η φύση της συναλλαγής δηλώνεται από τη θέση της. Πιο συγκεκριμένα κάθε λογαριασμός αναπαρίσταται με ένα ζεύγος σειράς και στήλης. Οι εισροές εμφανίζονται στις σειρές και οι εκροές στις στήλες.
Δεν έχει δοθεί σημασία στην ονομασία των γραμμών και των στηλών. Αυτό που έχει σημασία είναι να εξασφαλίζεται η ισότητα των γραμμών και των στηλών. Δηλαδή οι συνολικοί πόροι να ισούνται με τις συνολικές χρήσεις.

Ορισμένες από τις βασικότερες ιδιότητες παρουσίασης λογαριασμών με τη μορφή μητρών είναι οι εξής:

α) μια λεπτομερής παρουσίαση με τη μορφή μητρών είναι κατάλληλη για μαθηματική

[76] Αναλυτική παρουσίαση των δύο Συστημάτων με τη μορφή μήτρας: Δημοσίευση Eurostat, ¨Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών¨.

επεξεργασία. Αυτό βέβαια καθίσταται εφικτό με την χρησιμοποίηση άλγεβρας μητρών. Αυτό μπορεί επίσης να είναι χρήσιμο για την ισοσκέλιση των λογαριασμών·

β) μια λεπτομερής μήτρα παρουσιάζει μια ταυτόχρονη ανάλυση αλληλοσυνδεδεμένων συναλλαγών κατά καταβάλλουσες και εισπράττουσες μονάδες. Με αυτό τον τρόπο παρουσιάζονται και οι αλληλοσυσχετισμοί οικονομικών ροών·

γ)η παρουσίαση με τη μορφή μητρών είναι πιο συνοπτική από άλλες μεθόδους παρουσίασης. Αυτό οφείλεται στο ότι η πληρωμή από μία μονάδα και η είσπραξη από άλλη μονάδα *σε* κάθε συναλλαγή παρουσιάζονται με μια μόνο εγγραφή.

Σε αρκετές περιπτώσεις μία συγκεντρωτική μήτρα για το σύνολο της οικονομίας μπορεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς για μεταγενέστερους περισσότερο λεπτομερείς πίνακες. Αυτό παρουσιάζει ιδιαίτερα πλεονεκτήματα στην περίπτωση που δεν είναι εφικτή ή δεν είναι επιθυμητή μια λεπτομερής ταξινόμηση σε όλους τους Λογαριασμούς του Συστήματος.

Πρέπει επίσης να δοθεί έμφαση στο ότι η παρουσίαση με τη μορφή μητρών είναι ένα εργαλείο το οποίο συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό στην εξερεύνηση της ευελιξίας του Συστήματος. Δύναται δηλαδή μέσω των μητρών να αναπτυχθούν περεταίρω οι αλληλοσχετίσεις μεταξύ των οικονομικών και άλλων πτυχών του Συστήματος, όπως για παράδειγμα των κοινωνικών πτυχών όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση της μήτρας Κοινωνικής Λογιστικής.

5.3 Ο ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ

Το πλαίσιο των εισροών-εκροών αποτελείται από τρία είδη πινάκων:

1. Πίνακες που συνδέουν τους Πίνακες Προσφοράς και Χρήσεων με τους λογαριασμούς των τομέων·

2. Συμμετρικούς Πίνακες Εισροών-Εκροών.

Στη συνέχεια θα ακολουθήσει ανάλυση τόσο των Πινάκων Προσφοράς και Χρήσεως όσο και των Συμμετρικών Πινάκων Εισροών-Εκροών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Οι Πίνακες Προσφοράς παρουσιάζουν την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών κατά προϊόν και κατά είδος προμηθευτή/βιομηχανία.. Έτσι κατά αυτό τον τρόπο υπάρχει διάκριση μεταξύ της παραγωγής των εγχωρίων βιομηχανιών και των εισαγωγών.

Πίνακας[77] 3 – Πίνακας Προσφοράς

ΠΡΟΣΦΟΡΑ		**ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ**	**ΑΛΛΟΔΑΠΗ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
		1	2	3
Προϊόντα	1	Παραγωγή κατά προϊόν και κατά βιομηχανία	Εισαγωγές κατά προϊόν	Συνολική προσφορά κατά προϊόν
Σύνολο	2	Συνολική παραγωγή κατά βιομηχανία	Συνολικές εισαγωγές	Συνολική προσφορά

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΣΕΩΝ (USE MATRIX)

Οι Πίνακες Χρήσεων (Use Matrix) παρουσιάζουν τη χρήση αγαθών και υπηρεσιών κατά προϊόν και κατά τύπο χρήσης. Δηλαδή ως ενδιάμεση κατανάλωση, τελική κατανάλωση, ακαθάριστο σχηματισμό κεφαλαίου και εξαγωγές. Επίσης αυτού του είδους οι πίνακες παρουσιάζουν τις συνιστώσες της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας. Δηλαδή το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, τους λοιπούς φόρους μείον τις επιδοτήσεις παραγωγής, το καθαρό μικτό εισόδημα, το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα και την ανάλωση παγίου κεφαλαίου.

[77] Πηγή Πίνακα: Δημοσίευση Eurostat, ¨Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών¨.

Πίνακας[78] 4 – Πίνακας Χρήσεων

ΧΡΗΣΕΙΣ		ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
		1	2	3	4	5
Προϊόντα	1	Ενδιάμεση ανάλωση κατά προϊόν και κατά βιομηχανία	Εξαγωγές	Δαπάνες για τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Συνολική χρήση κατά προϊόν
Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας	2	Προστιθέμενη αξία κατά συνιστώσα και κατά βιομηχανία				
Σύνολο	3	Σύνολο εισροών κατά βιομηχανία				

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ

Ένας Πίνακας Προσφοράς και ένας Πίνακας Χρήσεων μπορούν να συνδυαστούν και να παρουσιαστούν ως ενιαίος Πίνακας.

Αυτό μπορεί να γίνει προσθέτοντας δύο σειρές και μία στήλη στον Πίνακα Χρήσεων. Κατ' αυτό τον τρόπο θα συμπεριληφθούν η παραγωγή και οι εισαγωγές.

Οι Πίνακες Προσφοράς και Χρήσεων είναι μήτρες κατά κλάδο και κατά προϊόν οι οποίες περιγράφουν τις εγχώριες παραγωγικές διεργασίες και τις συναλλαγές προϊόντων της εθνικής οικονομίας. Οι Πίνακες αυτοί δείχνουν:

1. τη δομή του κόστους των συντελεστών της παραγωγής και το εισόδημα που δημιουργείται με την παραγωγική διεργασία·
2. τις ροές αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται στο εσωτερικό της εθνικής οικονομίας·
3. τις ροές αγαθών και υπηρεσιών σε σχέση με την αλλοδαπή.

[78] Πηγή Πίνακα: Δημοσίευση Eurostat, ¨Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών¨.

		ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
		1	2	3	4	5	6
Προϊόντα	1	-	Ενδιάμεση ανάλωση	Εξαγωγές	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Συνολική χρήση κατά προϊόν
Βιομηχανίες	2	Παραγωγή	-	-	-	-	Συνολική παραγωγή κατά βιομηχανία
Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας	3	-	Προστιθέμενη αξία				
Αλλοδαπή	4	Εισαγωγές	-				
Σύνολο	5	Συνολική προσφορά κατά προϊόν	Συνολικές εισροές κατά βιομηχανία				

Πίνακας[79] 5 – Συνδυασμένος Πίνακας Προσφοράς και Χρήσεων

[79] Πηγή Πίνακα: Δημοσίευση Eurostat, ¨Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών¨.

5.3.1 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ

Ορισμένοι από τους πλέον σημαντικούς σκοπούς που εξυπηρετούν οι Πίνακες Προσφοράς και Χρήσεων, τόσο στατιστικούς όσο και αναλυτικούς είναι οι εξής:

1. επισήμανση και τυχόν κενών και ασαφειών στα στοιχεία των στατιστικών πηγών·
2. έλεγχος και κάλυψη των κενών και των ασυνεπειών, καθώς και βελτίωση της πληρότητας και της ακρίβειας των στατιστικών στοιχείων·
3. πραγματοποίηση εκτιμήσεων μέσω καταλοίπων. Δηλαδή εκτίμηση μιας μεταβλητής αφού πρώτα έχουν εκτιμηθεί όλες οι μεταβλητές της ταυτότητας·
4. στάθμιση και υπολογισμό αριθμοδεικτών και μέτρων τιμών και όγκου·
5. εκτίμηση στοιχείων για περιόδους για τις οποίες δεν υπάρχουν ιδιαίτερα αξιόπιστες πληροφορίες.

Συγχρόνως τα δύο παραπάνω είδη πινάκων μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να υπολογιστούν τα εξής:

1. αποτελέσματα των μεταβολών των τιμών ή των ποσοστών φορολογίας στις αξίες της προσφοράς ή της χρήσης·
2. επιπτώσεις των μεταβολών των όγκων στις αξίες της προσφοράς ή της χρήσης·
3. επιπτώσεις των μεταβολών των τιμών της προσφοράς στις τιμές της χρήσης·
4. επιπτώσεις των μεταβολών του όγκου της χρήσης στον όγκο της προσφοράς·
5. επιπτώσεις των μεταβολών του όγκου της προσφοράς στον όγκο της χρήσης.

Οι παραπάνω υπολογισμοί μπορούν να δείξουν τόσο τις άμεσες όσο και τις έμμεσες επιπτώσεις, ενώ δεν χρειάζεται να περιοριστούν στην προσφορά και τη χρήση αγαθών αλλά μπορούν επίσης να εφαρμοστούν στην προσφορά και τη χρήση εργατικού δυναμικού καθώς και στις συνιστώσες της προστιθέμενης αξίας.

5.4 ΣΥΜΜΕΤΡΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ

Όταν αναφερόμαστε στους Συμμετρικούς Πίνακες Εισροών-Εκροών, ουσιαστικά αναφερόμαστε σε μία μήτρα προϊόν κατά προϊόν ή βιομηχανία κατά βιομηχανία. Σε αυτούς τους Πίνακες περιγράφονται με μεγάλη λεπτομέρεια οι εγχώριες παραγωγικές διαδικασίες και οι συναλλαγές των προϊόντων της εθνικής οικονομίας.

Έτσι ουσιαστικά ένας Συμμετρικός Πίνακας Εισροών-Εκροών ανασυντάσσει την προσφορά και τις χρήσεις σε ένα ενιαίο Πίνακα. Δηλαδή στον Συμμετρικό Πίνακα εξισώνονται ο Πίνακας Προσφοράς (Make Matrix) με τον Πίνακας Χρήσεων(Use Matrix).

Πίνακας[80] 6 – Συμμετρικός Πίνακας Εισροών – Εκροών

		ΠΡΟΪΟΝΤΑ	**ΑΛΛΟΔΑΠΗ**	**ΔΑΠΑΝΗ ΓΙΑ ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ**	**ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
		1	2	3	4	5
Προϊόντα	1	Ενδιάμεση ανάλωση	Εξαγωγές	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Συνολική χρήση κατά προϊόν
Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας	2	Προστιθέμενη αξία	-	-	-	-
Αλλοδαπή	3	Εισαγωγές	-	-	-	-
Σύνολο	4	Συνολική προσφορά κατά προϊόν	-	-		Συνολική προσφορά=συνολική χρήση

Οι πληροφορίες που περιέχονται στους Πίνακες Προσφοράς και Χρήσεις απαραίτητο είναι να συνδέονται με τους τομεακούς Λογαριασμούς. Αυτός είναι και ο σκοπός του Συμμετρικού Πίνακα Εισροών-Εκροών, ενός Πίνακα δηλαδή που περιέχει μεταβλητές με διασταυρωμένη ταξινόμηση κατά βιομηχανία και κατά τομέα. Ουσιαστικά δηλαδή ο Συμμετρικός Πίνακας Εισροών-Εκροών είναι αυτός που εξασφαλίζει τη συμβατότητα μεταξύ των Πινάκων Προσφοράς και Χρήσεως και των τομεακών Λογαριασμών.

[80] Πηγή Πίνακα: Δημοσίευση Eurostat, ¨Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών¨.

Έτσι ο Συμμετρικός Πίνακας Εισροών-Εκροών ουσιαστικά αποτελεί τον Πίνακα Εισροών-Εκροών μιας οικονομίας, καθώς περιέχει τους ίδιους κλάδους με το Πίνακα Εισροών-Εκροών, και περιλαμβάνεται στους Εθνικούς Λογαριασμούς.

Μέσω της κατάρτισης Συμμετρικών Πινάκων Εισροών-Εκροών από τους Πίνακες Προσφοράς και Χρήσης πιθανό είναι να αποκαλύπτονται τυχόν ασυνέπειες και ελλείψεις όσον αφορά τους Πίνακες Προσφοράς και Χρήσεων. Κατ' αυτή την έννοια μπορεί να υποστηριχτεί ότι πιθανό είναι να υπάρχει ανατροφοδότηση από τους Συμμετρικούς Πίνακες Εισροών-Εκροών προς τους Πίνακες Προσφοράς και Χρήσεων.
Όσο οι Πίνακες Προσφοράς και Χρήσεων τόσο και ο Συμμετρικός Πίνακας Εισροών-Εκροών παρουσιάζουν μια αναλυτική εικόνα της σύνθεσης της προσφοράς και της χρήσης των αγαθών, των υπηρεσιών και του εργατικού δυναμικού, καθώς και των σχετικών αρχικών εισοδημάτων.

Γι' αυτό το λόγο οι Πίνακες αυτοί καθώς και οι σχέσεις που δύναται να προκύψουν από αυτούς, αποτελούν ένα σημαντικό αντικείμενο για οικονομική ανάλυση. Έτσι χάρη σε αυτή τους τη δυνατότητα μπορεί να υποστηριχτεί ότι τόσο οι Πίνακες Προσφοράς και Χρήσεων όσο και οι Συμμετρικοί Πίνακες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία οικονομικής ανάλυσης.

5.5 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΙΝΑΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΡΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ

Όπως προαναφέρθηκε, οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων καθώς και ο συμμετρικός πίνακας εισροών εκροών έχουν σημαντικές λειτουργίες, εξυπηρετούν πολλούς σκοπούς και παίζουν καθοριστικό ρόλο στην οικονομική ανάλυση.
Μεταξύ των δύο αυτών τύπων πινάκων υπάρχουν και κάποιες διαφορές οι οποίες είναι άξιες σημείωσης προκειμένου να κατανοήσουμε, όχι μόνο τη σχέση μεταξύ των δύο αυτών πινάκων, αλλά και τις εννοιολογικές και όχι μόνο διαφορές αυτών.

Αρχικά θα αναφερθεί μία εκ των ουσιαστικότερων εννοιολογικών διαφορών μεταξύ ενός πίνακα προσφοράς και χρήσεων και ενός Συμμετρικού Πίνακα . Η διαφορά έγκειται στο ότι ενώ στον πίνακα προσφοράς και χρήσεων οι στατιστικές σχετίζουν τα προϊόντα με τις βιομηχανίες, στο Συμμετρικό Πίνακα Εισροών-Εκροών οι στατιστικές συσχετίζουν τα προϊόντα με προϊόντα και τις βιομηχανίες με βιομηχανίες.
Έτσι σύμφωνα με τα παραπάνω σε ένα συμμετρικό πίνακα εισροών-εκροών χρησιμοποιείται είτε μία ταξινόμηση προϊόντων είτε μία ταξινόμηση βιομηχανιών τόσο για τις σειρές όσο και για τις στήλες.

Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι οι δύο τύποι Πινάκων έχουν διαφορετικά πλεονεκτήματα. Πιο συγκεκριμένα η διαφορά έγκειται στο ότι ενώ για τον υπολογισμό άμεσων και έμμεσων αποτελεσμάτων πρέπει να χρησιμοποιούνται οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων, όσον αφορά τον υπολογισμό συσωρευτικών αποτελεσμάτων το ιδανικότερο εργαλείο είναι ο Συμμετρικός Πίνακας Εισροών-Εκροών.
Πιο αναλυτικά, για τον υπολογισμό των άμεσων και των έμμεσων αποτελεσμάτων, οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων πρέπει να συμπληρωθούν με εξειδικευμένες υποθέσεις ή συμπληρωματικές στατιστικές πληροφορίες. Και αυτό γιατί:

1. ο υπολογισμός εξαρτάται λιγότερο από υποθέσεις·
2. ο πίνακας προσφοράς και χρήσεων παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες από το συμμετρικό πίνακα εισροών-εκροών·
3. οι πληροφορίες του Πίνακα Προσφοράς και Χρήσεων μπορούν να συνδεθούν καλύτερα με άλλους τύπους στατιστικών δεδομένων.

Για τον υπολογισμό όμως των συσωρευτικών αποτελεσμάτων οι απαιτήσεις και οι υποθέσεις για συμπληρωματικά δεδομένα είναι ισχυρότερες. Στην ουσία οι απαιτήσεις για

τον υπολογισμό συσωρευτικών αποτελεσμάτων με ένα Πίνακα Προσφοράς και Χρήσεων αντιστοιχούν με την κατασκευή ενός Συμμετρικού Πίνακα Εισροών-Εκροών.

5.6 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΜΕΣΩ ΠΙΝΑΚΑ

Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί ένας πίνακας, ο οποίος θα παρουσιάζει τις συγκρίσεις των βασικών οικονομικών μεγεθών του έτους 1970 μεταξύ του Πίνακα Εισροών-Εκροών και Εθνικών Λογαριασμών. Ο πίνακας αυτός συμπεριλαμβάνεται στην έκδοση των Αναλυτικών Πινάκων Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας Έτους 1970 από το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών(ΚΕΠΕ).

Σε πολλές χώρες οι Πίνακες Εισροών-Εκροών σχετίζονται προς τους Εθνικούς Λογαριασμούς. Πιο συγκεκριμένα σε κάποιες χώρες οι Πίνακες Εισροών-Εκροών αποτελούν ένα ολοκληρωμένο μέρος του Συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών, ενώ σε άλλες χώρες η σχέση τους περιορίζεται σε κάποιους κοινούς ορισμούς ορισμένων μεγεθών.

Η συμβολή του παρακάτω πίνακα{7} θα είναι σημαντική ως προς την κατανόηση της συσχέτισης μεταξύ των πινάκων εισροών-εκροών και εθνικών λογαριασμών, τη δυνατότητα συγκρισιμότητας[81] μεταξύ των δεδομένων αυτών των δύο καθώς και τη μελέτη των διαφορών στα αποτελέσματα τους.

[81] Η συγκρισιμότητα των στοιχείων του Πίνακα κατέστη δυνατή έπειτα από την επέμβαση ειδικών ερευνητών της ΓΔΕΛ.

Ακαθάριστο Εγχώριο προϊόν σε τιμές συντελεστών παραγωγής	Πίνακας εισροών-εκροών(1)	Εθνικοί Λογαριασμοί(2)	Διαφορά υπολογισμού(1-2)=(3)	% επί της (1)
ΚΛΑΔΟΙ				
1.Γεωργία κ.λ.π.	45.651.953	46.913.000	-1.261.047	-2,76
1.1 Γεωργία και κτηνοτροφία	43.148.818	44.410.000	-1.261.182	-2,92
1.2 Δάση	1.128.308	1.128.000	308	0,03
1.3 Αλιεία	1.374.827	1.375.000	-173	-0,01
2. Ορυχεία	3.540.401	3.541.000	-599	-0,01
3. Μεταποίηση	51.343.473	49.266.000	2.077.473	4,04
3.1 Τρόφιμα, καπνός και ποτά	10.561.118	9.317.000	1.244.118	11,78
3.2 Υφαντικές βιομηχανίες	6.935.606	6.937.000	-1.394	-0,02
3.3 Ενδύματα και υποδήματα	4.737.149	4.627.000	110.149	2,33
3.4 Ξύλο και έπιπλα	3.050.073	3.051.000	-927	-0,03
3.5 Χάρτης εκδόσεις και εκτυπώσεις	2.262.479	2.268.000	-5.521	-0,24
3.6 Χημικές βιομηχανίες	5.413.983	5.495.000	-81.017	-1,49
3.7 Μη μεταλλικά ορυκτά	3.735.937	3.736.000	-63	0,00
3.8 Βασικά προϊόντα από μέταλλο	3.638.287	3.638.000	287	0,00
3.9 Αντικείμενα από μέταλλο, μηχανήματα και ηλ. μηχανές	6.377.624	6.298.000	79.624	1,25
3.10 Μεταφορικά Μέσα	3.327.071	2.595.000	732.071	22
3.11 Λοιπές βιομηχανίες	1.304.146	1.304.000	146	0,01
4. Ηλεκτρισμός, φωταέριο και νερό	5.151.656	5.152.000	-344	0,00
5. Κατασκευές	23.016.652	23.017.000	-348	0,00
6.Μεταφορές και επικοινωνίες	19.629.821	19.761.000	-131.179	0,67
6.1 Θαλάσσιες μεταφορές	1.823.000	1.823.000	0	
6.2 Σιδηρόδρομοι	801.000	566.000	235.000	29,34
6.3 Λοιπές μεταφορές και αποθηκεύσεις	13.033.314	13.409.000	-375.686	-2,88
6.4 Επικοινωνίες	3.972.507	3.973.000	-493	-0,01
7. Εμπόριο	31.049.949	31.050.000	-51	0,00
8. Τράπεζες, ασφάλειες και κτηματικές επιχ/σεις	6.088.326	6.088.000	326	
9. Κατοικίες	21.098.994	21.099.000	-6	-3,00
10.Δίοικηση διοίκηση και άμυνα	21.785.432	22.440.000	-654.568	
10.1 Διοίκηση	……	13.047.000	……	…
10.2 Άμυνα	……	9.393.000	……	…

11. Υγεία και εκπαίδευση	11.838.025	11.838.000	25	0,00
11.1 Υγεία	4.860.109	4.860.000	109	0,00
11.2 Εκπαίδευση	6.977.916	6.978.000	-84	0,00
12.Διάφορες υπηρεσίες	20.881.710	17.479.000	3.402.710	16,30
13.Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές συντελεστών παραγωγής	261.076.375	257.644.000	3.432.375	1,31
Β. Λοιπά μακροοικονομικά μεγέθη				
1.Ιδιωτική κατανάλωση	206.385.373	206.390.000	4.627	0,00
2.Δημόσια κατανάλωση	37.343.481	37.742.000	-398.519	-1,07
3.Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου	70.662.979	70.663.000	-21	0,00
4.Αυξομοιώσεις αποθεμάτων	12.247.926	13.346.000	-1.098.074	-8,97
5.Εξαγωγές	29.987.930	29.988.000	-70	0,00
6.Συνολική τελική ζήτηση	356.627.689	358.129.000	-1.501.311	-0,12
7.Έμμεσοι φόροι μείον επιδοτήσεις	40.071.479	40.483.000	-411.521	1,02
8.Εισαγωγές	55.479.835	54.996.000	483.835	0,87

Πίνακας[82] 7 - Πίνακα Εισροών-Εκροών και Εθνικών Λογαριασμών Έτους 1970

[82] Πηγή Πίνακα: Ν.Α.Μυλωνάς, ¨Αναλυτικοί Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας Έτους 1970¨, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα 1980. {Σελ 47-48}

Όπως παρατηρούμε έπειτα από την μελέτη του πίνακα υπάρχουν κάποιες διαφορές μεταξύ των στοιχείων του Πίνακα Εισροών-Εκροών και των Εθνικών Λογαριασμών.

Στο Α μέρος του Πίνακα οι κλαδικές εισοδηματικές διαφορές μεταξύ των δεδομένων του πίνακα και των Εθνικών Λογαριασμών είναι όχι μόνο ασήμαντες αλλά και σε μεγάλο βαθμό δικαιολογημένες εξαιτίας των διαφορετικών χειρισμών στον πίνακα εισροών εκροών ορισμένων δευτερευουσών δραστηριοτήτων. Δεν παύουν όμως οι υφιστάμενες διαφορές στον κλάδο των λοιπών υπηρεσιών μεταξύ των εισοδηματικών μεγεθών του πίνακα και των Εθνικών Λογαριασμών να παραμένουν ακάλυπτες ως αποτέλεσμα των διαφόρων λεπτομερειακών υπολογιστικών σημείων.

Στο Β μέρος του Πίνακα οι συγκρίσεις των οικονομικών μεγεθών είναι ασήμαντες. Οι αποκλίσεις μεταξύ των στοιχείων του πίνακα εισροών-εκροών και των εθνικών λογαριασμών είναι σχεδόν ανύπαρκτες.

Έτσι μελετώντας τον πίνακα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι σαφώς και υπάρχουν αποκλίσεις, άλλοτε μεγάλες και άλλοτε σχεδόν ανύπαρκτες, μεταξύ των Πινάκων Εισροών-Εκροών και Εθνικών Λογαριασμών κάθε δεδομένου έτους.

Ο βαθμός αυτός του σφάλματος-των αποκλίσεων των στοιχείων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί. Αυτό οφείλεται στις διαφορετικές πηγές πληροφοριών και στις διαφορετικές χρησιμοποιούμενες υπολογιστικές μεθόδους στην κατάρτιση του πίνακα και στην σύνταξη των εθνικών λογαριασμών. Σε κάποιες εξάλλου περιπτώσεις ορισμένα από τα σφάλματα που εμφανίζονται δύναται να εξαλειφθούν.

5.7 ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Ο Πίνακας της Κοινωνικής Λογιστικής για μία εθνική οικονομία περιλαμβάνει τόσο το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών όσο και τον Πίνακα Εισροών-Εκροών. Συνεπώς αποτελεί ένα πληρέστερο σύστημα στατικής πληροφόρησης καθώς περιλαμβάνει τόσο τον τυπικό Πίνακα Εισροών-Εκροών όσο και τους κλασσικούς Εθνικούς Λογαριασμούς.

Ο πρώτος και ενδεχομένως ο μοναδικός Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής[83] που καταρτίστηκε για την ελληνική οικονομία αναφέρεται στο έτος 1975.

Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής πλεονεκτεί από τα δύο άλλα συστήματα, όταν αυτά λαμβάνονται χωριστά, καθώς δίνεται η δυνατότητα:

1. Να σχηματιστεί μια περισσότερο ολοκληρωμένη εικόνα για τη λειτουργία της οικονομίας στους τομείς της παραγωγής, της διανομής του εισοδήματος, της κατανάλωσης, του σχηματισμού κεφαλαίου κ.α.
2. Να κατανοηθούν πληρέστερα οι επιδράσεις, που τα μέτρα πολιτικής ασκούν στις διάφορες όψεις του οικονομικού συστήματος.

Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην αξιολόγηση των μεταβολών στην οικονομία της χώρας, στην άσκηση αποτελεσματικότερης οικονομικής πολιτικής και στην κατάρτιση αναπτυξιακών προγραμμάτων. Όλα αυτά συμβάλλουν αποτελεσματικά στο να χαραχτεί μια στρατηγική ανάπτυξης για κάθε χώρα η οποία έχει προχωρήσει στην κατάρτιση ενός τέτοιου πίνακα.

Όπως προαναφέρθηκε ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής προέρχεται από το συνδυασμό του συστήματος των Λογαριασμών του Εθνικού Εισοδήματος που έχει σαν βάση το κεϋνσιανό υπόδειγμα της αγοράς για τα αγαθά και τις υπηρεσίες, και του συστήματος Εισροών-Εκροών, που βασίζονται στις διαρθρωτικές διασυνδέσεις της παραγωγής μέσα στην οικονομία.
Στο Σύστημα των Λογαριασμών του Εθνικού Εισοδήματος η οικονομική δραστηριότητα διαιρείται σε τρεις κατηγορίες: την παραγωγή, το εισόδημα και τις δαπάνες, και το σχηματισμό

[83] Στην κατασκευή του Ελληνικού Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής συνέβαλλαν οι εργασίες των G.Pyatt και A.Roe "Social Accounting for Development Planning with Special Reference to Sri Lanka" και των G.Pyatt και E.Thorbecke "Planning Technique for a Better Future".

του κεφαλαίου. Οι όψεις αυτές μίας οικονομίας στα πλαίσια ενός απλού Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας[84] 8 – Συνοπτικός Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής για Κλειστή Οικονομία

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΚΛΕΙΣΤΗ[85] ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

			ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΤΡΕΧΟΝΤΕΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	
			1	2	3	4	5
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	1	*	0	ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	2	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	0	0	0	ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	ΤΡΕΧΟΝΤΕΣ	3	0	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΠΌ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	*	0	ΕΘΝΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ
	ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	4	0	0	ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ	*	ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ		5	ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ	ΕΘΝΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΕΘΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	

[84]Πηγή Πίνακα Θ.Α.Σκούντζου, Ν.Λ.Τουρίμπαμπα, Π.Χ.Λίβα, Γ.Σ.Ματθαίου, Ζ.Ν.Αναστασάκου, ¨Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής της Ελληνικής Οικονομίας Έτος 1975¨,Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα 1985. {σελ 23}

[85] Οικονομία η οποία δεν έχει συναλλαγές με άλλες οικονομίες.

Ο παραπάνω πίνακας{Πίνακας 8} διέπεται από δύο βασικούς κανόνες:

1. Για κάθε κοινωνία υπάρχει αντίστοιχη στήλη και το άθροισμα κάθε γραμμής ισούται με το άθροισμα της αντίστοιχης στήλης.
2. Κάθε φατνίο, όταν εξετάζεται στα πλαίσια της γραμμής που ανήκει, θεωρείται ως έσοδο, και όταν εξετάζεται στα πλαίσια της στήλης, θεωρείται ως δαπάνη.

Στον πίνακα αυτό οι λογαριασμοί του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών διαιρούνται σε δύο μεγάλες κατηγορίες: τους λογαριασμούς παραγωγής και των θεσμικών τομέων.
Οι πρώτοι υποδιαιρούνται στους λογαριασμούς των παραγωγικών τομέων οι οποίοι δημιουργούν προστιθέμενη αξία, και τους λογαριασμούς των συντελεστών της παραγωγής, οι οποίοι παρέχουν πρωτογενείς υπηρεσίες στους παραγωγικούς τομείς. Οι δεύτεροι διακρίνονται στους τρέχοντες και τους λογαριασμούς κεφαλαίου. Ως θεσμικοί τομείς θεωρούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που έχουν το νομικό δικαίωμα της ιδιοκτησίας συντελεστή παραγωγής. Συνεπώς μόνο αυτοί μπορούν να σωρεύουν κεφάλαιο και μόνο αυτοί μπορούν να διαθέτουν τις υπηρεσίες των συντελεστών της παραγωγής και να εισπράττουν αμοιβές (προστιθέμενης αξίας) υπό μορφή μισθών, ημερομισθίων, ενοικίων και κερδών.

Η στήλη του Πίνακα 8 δείχνει τη διάρθρωση του κόστους των παραγωγικών τομέων. Οι τελευταίοι χρησιμοποιούν συντελεστές της παραγωγής και πληρώνουν σε αυτούς αμοιβές υπό τη μορφή προστιθέμενης αξίας δηλ. μισθούς , ημερομίσθια, ενοίκια και κέρδη. Αυτές οι πληρωμές εμφανίζονται στο φατνίο 2 στήλης 1. Το σύνολο αυτών των αμοιβών αποτελεί το εγχώριο προϊόν της οικονομίας. Η γραμμή 1 δείχνει τις εισπράξεις των παραγωγικών τομέων από την πώληση τελικών καταναλωτικών και επενδυτικών αγαθών στους θεσμικούς τομείς. Μεταξύ των παραγωγικών τομέων διενεργούνται και διάφορες χρηματικές συναλλαγές, που είναι ουσιαστικά μεταβιβαστικές πληρωμές από τον ένα παραγωγικό τομέα στον άλλο.
Συμβολίζονται με έναν αστερίσκο στη διασταύρωση της στήλης 1 και της γραμμής 1 και δεν εμφανίζονται στους Εθνικούς Λογαριασμούς, επειδή
το καθαρό υπόλοιπο των εισπράξεων και πληρωμών είναι μηδέν για το σύνολο της οικονομίας.

Η στήλη 2 του πίνακα 8 φαίνεται πού πληρώνονται οι αμοιβές των συντελεστών της παραγωγής. Επειδή οι θεσμικοί τομείς έχουν το νομικό δικαίωμα διάθεσης των υπηρεσιών των συντελεστών της παραγωγής, οι αμοιβές των τελευταίων πληρώνονται προς αυτούς

στον τρέχοντα λογαριασμό και αποτελούν το εισόδημά τους. Το σύνολο της στήλης 2 περιλαμβάνει το άθροισμα των εισοδημάτων των κατόχων των συντελεστών της παραγωγής. Το άθροισμα αυτό αποτελεί Το εθνικό εισόδημα. Η γραμμή 2 δείχνει τις εισπράξεις των παραγωγικών συντελεστών.

Οι τελευταίοι εισπράττουν εισοδήματα από τη συμμετοχή τους στην παραγωγική διαδικασία των παραγωγικών τομέων.

Η στήλη 3 δείχνει τον τρόπο, με τον οποίο οι θεσμικοί τομείς δαπανούν
το εθνικό εισόδημα. Μέρος του εισοδήματος αυτού διατίθεται για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών από τους παραγωγικούς τομείς και το υπόλοιπο αποταμιεύεται. Οι θεσμικοί τομείς κάνουν βέβαια και μεταβιβάσεις εισοδήματος μεταξύ τους, αλλά οι μεταβιβάσεις αυτές, που συμβολίζονται με έναν αστερίσκο στη διασταύρωση της τρίτης στήλης και, της τρίτης γραμμής, δεν περιλαμβάνονται στους Εθνικούς Λογαριασμούς, γιατί το καθαρό υπόλοιπο των εισπράξεων και πληρωμών είναι μηδέν για το σύνολο της οικονομίας. Η σειρά 3 δείχνει, τις πηγές εισοδήματος των θεσμικών τομέων. Η κυριότερη πηγή είναι, οι, αμοιβές για τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι συντελεστές της παραγωγής, και εκ των οποίων κάτοχοι είναι οι θεσμικοί τομείς.

Οι θεσμικοί τομείς, που έχουν το νομικό δικαίωμα της ιδιοκτησίας συντελεστών παραγωγής , αυτοί μόνο μπορούν να αποταμιεύουν και, να σχηματίζουν κεφάλαιο.
Το πρώτο φατνίο της στήλης 4 δείχνει, τις δαπάνες των θεσμικών τομέων για την απόκτηση κεφαλαιουχικών αγαθών από τους παραγωγικούς τομείς.
Το τρίτο φατνίο της γραμμής 4 δείχνει, τις συνολικές αποταμιεύσεις των θεσμικών με τις οποίες αποκτήθηκαν τα κεφαλαιουχικά αγαθά. Για καθένα από τους θεσμικούς τομείς χωριστά, οι αποταμιεύσεις μπορεί να μην ισούνται, με τις επενδύσεις. Η διαφορά ανάμεσα στις αποταμιεύσεις και, τις επενδύσεις για τους επιμέρους θεσμικούς τομείς καλύπτεται, από τις μεταβιβάσεις κεφαλαίων
Που γίνονται μεταξύ τους. Οι μεταβιβάσεις αυτές μεταξύ των θεσμικών τομέων συμβολίζονται με έναν αστερίσκο στη διασταύρωση της στήλης 4 και, της γραμμής 4 και επειδή το καθαρό τους υπόλοιπο είναι, μηδέν, δεν εμφανίζονται, στους Εθνικούς Λογαριασμούς.
Οι λογαριασμοί του συστήματος Εισροών-Εκροών υπό μορφή μήτρας για μια Κλειστή οικονομία παρουσιάζονται, στον πίνακα 9 .

Πίνακας[86] 9 – Συνοπτικό Σύστημα Εισροών – Εκροών

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ			
	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	**ΤΕΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ		
ΣΥΝΟΛΟ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ		

Όπως φαίνεται από τον Πίνακα 9, το σύστημα Εισροών-Εκροών ασχολείται με την κατά δύο εναλλακτικούς τρόπους λογιστική απεικόνιση της ακαθάριστης παραγωγής των παραγωγικών τομέων. Η πρώτη γραμμή του εξετάζει την ακαθάριστη παραγωγή από την άποψη των εσόδων ή της ζήτησης. Η ακαθάριστη παραγωγή αποτελείται από τη ζήτηση ενδιάμεσων αγαθών από τους παραγωγικούς κλάδους και από τη ζήτηση τελικών αγαθών από τους τελικούς καταναλωτές. Η ζήτηση ενδιάμεσων αγαθών είναι οι μεταβιβαστικές πληρωμές μεταξύ των παραγωγικών τομέων, που παραλείπονται από το Σύστημα των Εθνικών Λογαριασμών. Η τελική ζήτηση είναι η κατανάλωση και οι επενδύσεις, που περιλαμβάνονται στους Εθνικούς Λογαριασμούς. Κατά συνέπεια η πληροφόρηση, που περιλαμβάνεται στην πρώτη γραμμή του πίνακα 9, είναι η ίδια με εκείνη της πρώτης γραμμής του πίνακα 8, με τη μόνη διαφορά ότι οι διακλαδικές συναλλαγές μεταξύ των παραγωγικών τομέων δεν παραλείπονται στο σύστημα Εισροών -Εκροών. Επίσης η πρώτη στήλη του πίνακα 9 διαφέρει κατά το ίδιο ποσό από την πρώτη στήλη του πίνακα 8.

Από όσα ειπώθηκαν παραπάνω προκύπτει ότι το Σύστημα Εισροών-Εκροών και το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών μπορούν να συνδυαστούν και να αποτελέσουν ένα ενοποιημένο σύστημα στατικής πληροφόρησης, αν στον πίνακα 8 (διασταύρωση της γραμμής 1 και της στήλης 1) περιληφθούν οι διακλαδικές συναλλαγές. Με αυτό τον τρόπο κατανοούνται καλύτερα οι μηχανισμοί λειτουργίας της οικονομίας.

Στην μέχρι τώρα ανάλυση έγινε η υπόθεση ότι η οικονομία ήταν κλειστή. Αυτό σημαίνει

[86] Πηγή Πίνακα: Θ.Α.Σκούντζου, Ν.Λ.Τουρίμπαμπα, Π.Χ.Λίβα, Γ.Σ.Ματθαίου, Ζ.Ν.Αναστασάκου, ¨Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής της Ελληνικής Οικονομίας Έτος 1975¨,Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα 1985. {σελ 26}

ότι δεν είχε καθόλου συναλλαγές με τον έξω κόσμο. Στην παραπάνω ανάλυση μας δεν θα ήταν καθόλου δύσκολο να προσθέσουμε μία στήλη που να δείχνει τις κάθε είδους εισπράξεις από το εξωτερικό και μια γραμμή που να δείχνει τις κάθε είδους πληρωμές προς το εξωτερικό. Η ενσωμάτωση του εξωτερικού τομέα μαζί με τις μεταβιβαστικές πληρωμές του Πίνακα 8 διαμορφώνεται ένας πλέον ευρύτερος Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής που θα έχει τη μορφή του παρακάτω Πίνακα 10.

Στον Πίνακα 10, παρουσιάζεται η δομή του Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής για Ανοικτή Οικονομία. Οι γραμμές και οι στήλες αυτού του Πίνακα μπορούν να θεωρηθούν σαν εισπράξεις και σαν πληρωμές αντίστοιχα.. Επίσης όπως συμβαίνει και στον Πίνακα Εισροών-Εκροών, το άθροισμα των στοιχείων κάθε γραμμής ισούται με το άθροισμα των στοιχείων της αντίστοιχης στήλης.

Στη συνέχεια θα δοθεί μια συνοπτική ερμηνεία των γραμμών και των στηλών του Πίνακα 10.

Η πρώτη ομάδα των γραμμών και των στηλών αποτελούν την ομάδα των γραμμών και στηλών του πρώτου τεταρτημόριου του τυπικού Πίνακα Εισροών-Εκροών.

Η δεύτερη ομάδα των γραμμών παρουσιάζει τις εισοδηματικές πηγές των συντελεστών της παραγωγής ενώ η δεύτερη ομάδα των στηλών παρουσιάζει τις πληρωμές των συντελεστών παραγωγής στους θεσμικούς τομείς.

Η τρίτη ομάδα των γραμμών ουσιαστικά φανερώνει ότι τα εισοδήματα των θεσμικών τομέων σχηματίζονται από τις αμοιβές των συντελεστών της παραγωγής, τις μεταβιβαστικές πληρωμές μεταξύ των θεσμικών τομέων και από τις μεταβιβάσεις εισοδημάτων από το εξωτερικό. Όσον αφορά την τρίτη ομάδα των στηλών, του Πίνακα 10, δείχνει τις δαπάνες των θεσμικών τομέων για την αγορά προϊόντων και για τις μεταξύ τους μεταβιβάσεις καθώς και το μέρος των εισοδημάτων που αποταμιεύεται.

Η τέταρτη ομάδα των γραμμών αναφέρεται στις πηγές των αποταμιεύσεων στην οικονομία και η τέταρτη ομάδα των στηλών στη διάθεση των κεφαλαιακών πόρων για τα επενδυτικά προϊόντα και για τις μεταβιβάσεις μεταξύ των θεσμικών τομέν.
Τέλος, η πέμπτη ομάδα των γραμμών δείχνει τη σύνθεση των συναλλαγματικών

πληρωμών της χώρας, ενώ η πέμπτη ομάδα των στηλών δίνει τις συναλλαγματικές εισπράξεις που απαιτούνται για την κάλυψη των πληρωμών.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΑΝΟΙΚΤΗ[87] ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ								
			ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ			
			ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΤΡΕΧΟΝΤΕΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ
			1	2	3	4	5	6
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	1	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ		ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΑΘΑ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΑ ΑΓΑΘΑ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	2	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ				ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΛΛΟΔΑΠΗ	ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	ΤΡΕΧΟΝΤΕΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	3		ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΠΌ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ	ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ		ΚΑΘΑΡΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΑΠΌ ΑΛΛΟΔΑΠΗ	ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ
	ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	4			ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ	ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ
	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	5	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΑΓΑΘΩΝ		ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ		ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ
	ΣΥΝΟΛΟ	6	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ-ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Πίνακας[88] 10 – Συνοπτικός Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής για Ανοικτή Οικονομία

[87] Οικονομία η οποία έχει συναλλαγές και με άλλες οικονομίες.
[88] Πηγή Πίνακα: Πέτρος Χ.Λίβας, ¨Ανάλυση Εισροών-Εκροών¨, Εκδόσεις Α.Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1994.

Τέλος θα παρουσιαστεί η σχηματική μορφή του Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής[89] που κατασκευάστηκε για την ελληνική οικονομία για το έτος 1975.

[89] Πηγή Πίνακα: Πέτρος Χ.Λίβας, ¨Ανάλυση Εισροών-Εκροών¨, Εκδόσεις Α.Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1994.{σελ 101}

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ						
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΕΝΟΠ/ΝΟΣ ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΝ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΛΑ
	1	2	3	4	5	6
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1	-	-	-	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΌ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ
ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ 2	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΚΕΡΔΗ,ΜΙΣΘΟΙ, ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ & ΜΗ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΚΕΡΔΗ	ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	-	ΚΑΘΑΡΟΙ ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΠΌ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ
ΕΝΟΠ/ΝΟΣ ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΝ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 3	-	ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	-	-	ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ 4	-	ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΓΙΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΑΘΑ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΑΘΑ	ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 5	-	ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΓΙΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΑΓΑΘΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	-	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΣΥΝΟΛΑ 6	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	

Πίνακας[90] 11 – Σχηματική Μορφή Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής της Ελληνικής Οικονομίας

[90] Πηγή Πίνακα: Θ.Α.Σκούντζου, Ν.Λ.Τουρίμπαμπα, Π.Χ.Λίβα, Γ.Σ.Ματθαίου, Ζ.Ν.Αναστασάκου, ¨Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής της Ελληνικής Οικονομίας Έτος 1975¨,Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα 1985. {σελ 32}

Όπως βλέπουμε στον παραπάνω Πίνακα η ταξινόμηση των ομάδων των γραμμών και των αντίστοιχων στηλών δε συμπίπτει με τις ταξινομήσεις των προηγούμενων πινάκων που παραθέσαμε. Οι ταξινομήσεις των ομάδων των γραμμών και των στηλών δύναται να διαφέρει από πίνακα σε πίνακα ανάλογα με τη σπουδαιότητα των λογαριασμών στην ανάλυση. Έτσι η ταξινόμηση του Πίνακα 11 παρούσα έγινε με κριτήριο τη σημασία που δόθηκε σε κάθε κατηγορία λογαριασμών για την ελληνική οικονομία για το έτος 1975.

Στον Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής του έτους 1970, στις πρώτες γραμμές και στήλες του Πίνακα τοποθετήθηκαν οι συντελεστές παραγωγής και οι θεσμικοί τομείς και μετά ο ενοποιημένος λογαριασμός επενδύσεων και αποταμιεύσεων, οι παραγωγικοί τομείς και ο εξωτερικός τομέας.

Πιο συγκεκριμένα στην πρώτη γραμμή του πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή του εισοδήματος, μεταξύ των συντελεστών παραγωγής καθώς και η κατανομή του καθαρού εισοδήματος από το εξωτερικό.
Στην πρώτη στήλη του πίνακα απεικονίζεται η διανομή του εισοδήματος των συντελεστών της παραγωγής μεταξύ των θεσμικών τομέων. Η πρώτη αυτή στήλη της μήτρας μας πληροφορεί για τη διανομή του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος στους εθνικούς τομείς, καθώς αυτοί είναι οι μοναδικοί κάτοχοι των συντελεστών παραγωγής και συνεπώς εισπράττουν τις διάφορες αμοιβές των συντελεστών παραγωγής από τη συμμετοχή τους στην οικονομική δραστηριότητα.
Στη δεύτερη παρουσιάζονται οι πηγές από τις οποίες προέρχονται τα εισοδήματα που εισπράττουν οι θεσμικοί τομείς. Έτσι από τη δεύτερη γραμμή μπορούν να διαπιστωθούν οι διαφορές στη διάρθρωση των εισοδημάτων των θεσμικών τομέων. Σε αυτό συμβάλλουν ιδιαίτερα το σύστημα των μεταβιβαστικών πληρωμών. Γνωστό είναι ότι οι μεταβιβαστικές πληρωμές μεταξύ των τομέων δε συμπεριλαμβάνονται στους Εθνικούς Λογαριασμούς. Παρόλα αυτά η σημασία τους είναι μεγάλη και γι’ αυτό το λόγο η καταχώρηση τους στον Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής αποτελεί πρόσθετο στοιχείο στατιστικής πληροφόρησης.
Η δεύτερη στήλη του πίνακα δείχνει των τρόπο διάθεσης των συνολικών εισοδημάτων των αντίστοιχων θεσμικών τομέων.
Στην Τρίτη γραμμή εμφανίζονται οι πηγές από τις οποίες προέρχονται οι συνολικές αποταμιεύσεις που χρηματοδοτούν το σχηματισμό κεφαλαίου μέσα στην οικονομία.
Στην Τρίτη στήλη παρατίθεται ο τρόπος διάθεσης των αποταμιεύσεων για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων σε εγχώρια και εισαγόμενα αγαθά.

Στην τέταρτη γραμμή αναλύεται η διάθεση της ακαθάριστης παραγωγής των τομέων της οικονομίας ανάμεσα στην ιδιωτική και τη δημόσια κατανάλωση, στις ακαθάριστες επενδύσεις και στην ενδιάμεση ζήτηση και τις εξαγωγές. Η γραμμή αυτή δηλαδή περιλαμβάνει και τον Πίνακα Εισροών-Εκροών της οικονομίας, που καθορίζει το σχετικό βαθμό αλληλεξάρτησης των παραγωγικών τομέων. Επομένως σε αυτό το σημείο ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής χρησιμεύει ως σύστημα πληροφόρησης των τυπικών Πινάκων Εθνικών Λογαριασμών.

Η τέταρτη στήλη αποκαλύπτει τη διάρθρωση του κόστους παραγωγής των τομέων της οικονομίας ανάμεσα σε προστιθέμενη αξία, έμμεσους φόρους και εγχώριες και εισαγόμενες εισροές.

Η πέμπτη γραμμή παραθέτει το διαχωρισμό των συνολικών εισαγωγών σε καταναλωτικές, επενδυτικές και ενδιάμεσες, καθώς και τις μεταβιβαστικές πληρωμές του δημοσίου στο εξωτερικό.

Τέλος η πέμπτη στήλη παρουσιάζει τις συνολικές τρέχουσες εισπράξεις από το εξωτερικό.

Από όλα τα παραπάνω καταλήγουμε στο ότι ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής αποτελεί ένα μακροοικονομικό στατιστικό πλαίσιο με μεγάλη στατιστική πληροφόρηση από τους Πίνακες Εισροών-Εκροών και τους Εθνικούς Λογαριασμούς.

Η συμβολή του μπορεί να υπάρξει ιδιαίτερα σημαντική καθώς μπορεί να συμβάλλει:

1. Στην ανάλυση και αξιολόγηση διαφόρων οικονομικών μεταβολών.
2. Στη λήψη αποδοτικότερων μέτρων οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.
3. Στην κατάρτιση πλέον εμπεριστατωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

5.8 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΙΝΑΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ-ΧΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (MAKE MATRIX) ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (USE MATRIX)

Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί βήμα βήμα ο τρόπος κατασκευής ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής διαμέσο των Πινάκων Make Matrix και Use Matrix μιας Οικονομίας.

Για το σκοπό αυτό θα χρησιμοποιηθούν τα οικονομικά στοιχεία του Εκουαδόρ (Ecuador) του έτους 2001, τα οποία προκύπτουν από τη Στατιστική Υπηρεσία της συγκεκριμένης Χώρας.

1ο Βήμα. Χρήση των Πινάκων παραγωγής και Πινάκων Απορρόφησης (βάσει στατιστικών χώρας).

1. **Πίνακας Παραγωγής (Make Matrix).**

Στον Πίνακα Παραγωγής καταχωρούνται προϊόντα τα οποία παράγονται από όλες τις οικονομικές δραστηριότητες μίας χώρας.

Πίνακας[91] 12 - MAKE MATRIX

		Βιομηχανία							
		Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Εισαγωγές	Έμμεσοι Φόροι	Δασμοί	Επιδοτήσεις	Σύνολο
Προϊόν	Πρωτογενής Τομέας	6554776	9604	664	234219	401	19056	1297797	8116517
	Δευτερογενής Τομέας	0	9063588	11562	5363804	1622003	370807	3361600	19793364
	Τριτογενής Τομέας	271025	18519	20214384	1010288	197287	0	-4659397	17052106
	Σύνολο	**6825801**	**9091711**	**20226610**	**6608311**	**1819691**	**389863**		

Στον παραπάνω Πίνακα, Make Matrix, παρουσιάζονται τα οικονομικά στοιχεία της Οικονομίας του Εκουαδόρ του έτους 2001 κατά Προϊόν και Βιομηχανία.

[91] Πηγή Πίνακα: **http://www.google.com/search?q**

Στις γραμμές του Πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν στην Βιομηχανία της εν λόγω χώρας, δηλαδή στην παραγωγή των προϊόντων της χώρας αυτής. Οι τομείς της Βιομηχανίας -Παραγωγής χωρίζονται σε τρεις τομείς: τον Πρωτογενή Τομέα, τον Δευτερογενή Τομέα και τον Τριτογενή Τομέα. Επιπροσθέτως παρουσιάζονται τα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της οικονομίας τα οποία είναι οι Εισαγωγές, οι Έμμεσοι Φόροι, οι Δασμοί και οι Επιδοτήσεις.

Οι στήλες του Πίνακα Παραγωγής(Make Matrix) παρουσιάζουν τους παραγωγικούς κλάδους από τους οποίους κατασκευάζονται τα προϊόντα μιας χώρας. Η εκάστοτε στήλη αθροίζεται ξεχωριστά και παρουσιάζεται το σύνολο της ως προς τον κάθε τομέα: Πρωτογενή, Δευτερογενή και Τριτογενή Τομέα. Επίσης στις στήλες παρουσιάζονται ομαδοποιημένες κατηγορίες προϊόντων. Κρίνεται σημαντικό να αναφερθεί ότι δεν τίθεται ανάγκη ισότητας μεταξύ γραμμών και στηλών.

Κατά την κατάρτιση ενός Πίνακα Παραγωγής εφαρμόζονται ορισμένες αρχές. Η πρώτη αρχή αφορά στον προσδιορισμό της ακαθάριστης αξίας παραγωγής ενός παραγωγικού κλάδου η οποία περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα τα οποία κατασκευάζονται από τον κάθε κλάδο. Η δεύτερη αρχή αφορά στην προσφορά των προϊόντων. Η προσφορά μιας ομάδας προϊόντων αποτελείται από την παραγωγή όλων των κλάδων που κατασκευάζουν την ομάδα αυτή.

Επισημαίνεται ότι τα αριθμητικά μεγέθη που παρουσιάζονται στον παραπάνω Πίνακα, προκύπτουν από στοιχεία που έχει συγκεντρώσει η αρμόδια Υπηρεσία της χώρας, δηλαδή η Στατιστική Υπηρεσία της Χώρας, είναι αληθή και αφορούν στο έτος 2001.

2. Πίνακας Απορρόφησης, ή Πίνακας Χρήσεως (Use Matrix).

Πίνακας[92] 13 - USE MATRIX

		Βιομηχανία							
		Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Ιδιωτική Κατανάλωση	Επενδύσεις	Δημόσια Κατανάλωση	Εξαγωγές	Σύνολο
Προϊόν	Πρωτογενής Τομέας	672729	2942771	193132	1175085	144885	0	2987915	8116517
	Δευτερογενής Τομέας	879852	3678012	3197025	7594338	2689506	0	1754631	19793364
	Τριτογενής Τομέας	792630	731941	4241499	5721724	2560303	2133707	870302	17052106
	Προστιθέμενη Αξία	4880590	1738987	12594954					
	Σύνολο	**6825801**	**9091711**	**20226610**					

Ένας ακόμη Πίνακας ο οποίος συντελεί στη δημιουργία ενός Πίνακα Εισροών-Εκροών, που τελικά θα περιληφθεί στους Εθνικούς Λογαριασμούς είναι και ο Πίνακας Use Matrix. Αυτός ο Πίνακας καλείται εναλλακτικά και Πίνακας Ενδιάμεσων Αγορών ή Πίνακας Απορρόφησης[93] των προϊόντων.

Εδώ ταξινομούνται οι εισροές της παραγωγής. Το αποτέλεσμα είναι ότι ο παραπάνω Πίνακας περιλαμβάνει τη βασική στατιστική πληροφόρηση για την εξαγωγή τις μήτρας των τεχνολογικών συντελεστών.

Η κάθε γραμμή του Use Matrix αποτυπώνει τη διάθεση της εκάστοτε ομάδας προϊόντων που εξετάζεται μεταξύ των παραγωγικών κλάδων της οικονομίας. Από την άλλη μεριά η κάθε στήλη παρουσιάζει τις εισροές της παραγωγής της εκάστοτε ομάδας προϊόντων. θεωρείται σημαντικό να αναφερθεί ότι εν αντιθέσει με τον προηγούμενο Πίνακα Make Matrix, ο αριθμός των γραμμών και των στηλών πρέπει να είναι ο ίδιος.

[92] Πηγή Πίνακα: **http://www.google.com/search?q**
[93] Absorption Matrix.

2ο βήμα. Το επόμενο βήμα ως προς τη δημιουργία ενός Πίνακα Εισροών-Εκροών είναι η πρόσθεση των Επιδοτήσεων και των Έμμεσων Φόρων στις ενδιάμεσες τιμές του Τριτογενούς Τομέα Παραγωγής, όχι όμως στον Τριτογενή Τομέα Παραγωγής στον Πίνακα Απορρόφησης, ο οποίος παραμένει ως έχει. Ακόμη προστίθενται γραμμές στον Πίνακα Παραγωγής(Make Matrix) για τις Εισαγωγές και τους Δασμούς. Έτσι προκύπτει ο παρακάτω Πίνακας:

Πίνακας[94] 14-Νέος Πίνακας Make Matrix

		Βιομηχανία							
		Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Ιδιωτική Κατανάλωση	Επενδύσεις	Δημόσια Κατανάλωση	Παραγωγή	Σύνολο
Προϊόν	Πρωτογενής Τομέας	672729	2942771	193132	1175085	144885	0	2987915	8116517
	Δευτερογενής Τομέας	879852	3678012	3197025	7594338	2689506	0	1754631	19793364
	Τριτογενής Τομέας	2090427	4093541	4241499	5721724	2560303	2133707	870302	21711503
	Εισαγωγές	23219	5363804	1010288					
	Δασμοί	19056	370807	0					
	Προστιθέμενη Αξία	4480590	1738987	12594954					
	Σύνολο	**8376873**	**18187922**	**21236898**					

3ο Βήμα. Έπειτα οφείλουμε να επισημάνουμε ότι το άθροισμα των σειρών για προϊόντα δεν ισούται με το άθροισμα των στηλών εξαιτίας των εκτός διαγωνίου στοιχείων στο Make Matrix πίνακα. Υποθέτουμε ότι οι εκροές παράγονται σε σταθερές αναλογίες και οι εισροές χρησιμοποιούνται σε σταθερές αναλογίες. Αυτή μας η υπόθεση μας επιτρέπει να αφαιρέσουμε τα εκτός διαγωνίου στοιχεία του Make Matrix από τα αντίστοιχα του Use Matrix. Έτσι Προσθέτουμε αυτά τα στοιχεία στα αντίστοιχα διαγώνια στοιχεία προκειμένου να διατηρήσουμε το άθροισμα των γραμμών. Τελικώς καταλήγουμε να έχουμε ένα ισοζυγισμένο Πίνακα Εισροών–Εκροών (Input–Output Matrix), ο οποίος φαίνεται παρακάτω.

[94] Πηγή Πίνακα:**http://www.google.com/search?q**

Πίνακας[95] 15 - Input-Output Matrix

		Βιομηχανία							
		Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Ιδιωτική Κατανάλωση	Επενδύσεις	Δημόσια Κατανάλωση	Παραγωγή	Σύνολο
Προϊόν	Πρωτογενής Τομέας	682997	2933167	192468	1175085	144885	0	2987915	8116517
	Δευτερογενής Τομέας	879852	3689574	3185463	7594338	2689506	0	1754631	19793364
	Τριτογενής Τομέας	1819402	4075022	4531043	5721724	2560303	2133707	870302	21711503
	Εισαγωγές	234219	5363804	1010288					
	Δασμοί	19056	370807	0					
	Προστιθέμενη Αξία	4480590	1738987	12594954					
	Σύνολο	**8116517**	**19793364**	**21711503**					

4ο Βήμα. Έπειτα χρησιμοποιούμε στοιχεία που αφορούν στη διανομή της προστιθέμενης αξίας μεταξύ επιστροφής Εργασίας και Κεφαλαίου. Πάλι τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από τη Στατιστική Υπηρεσία της χώρας.

Πίνακας 16 - Πίνακας Στατιστικών Στοιχείων Εργασίας και Κεφαλαίου

	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας
Εργασία	9126803	5965208	41673782
Κεφάλαιο	13480975	8940209	33556465

Για το συγκεκριμένο παράδειγμα χρησιμοποιείται η μέθοδος RAS[96]. Χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί ένας πίνακας παραγοντικών εισροών τα οποία να έχουν άθροισμα γραμμών: 4480590, 1738987, 12594954 και άθροισμα στηλών 10389234, 10244988. Έτσι προκύπτει ο παρακάτω πίνακας.

[95]Πηγή Πίνακα: **http://www.google.com/search?q**

[96] Τεχνική μαθηματικών που καθιστά δυνατό το συμβιβασμό μεταξύ της τεχνολογικής μήτρας για κάποιο έτος βάσης και των οριακών κατανομών των ενδιάμεσων εκροών και εισροών για ένα πρόσφατο έτος, Η μέθοδος αυτή αναπτύχθηκε από το Τμήμα Εφαρμοσμένη Οικονομίας του Πανεπιστημίου Cambridge

Πίνακας[97] 17- Πίνακας Παραγοντικών Εισροών

	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας
Εργασία	2627114	1211770	6550349
Κεφάλαιο	1853877	2149220	6241892

5ο Βήμα. Παραγωγή Πίνακα Εισροών – Εκροών.

Πίνακας[98] 18 – Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής 3 Τομέων(Social Accounting Matrix)

		Βιομηχανία							
		Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Ιδιωτική Κατανάλωση	Επενδύσεις	Δημόσια Κατανάλωση	Παραγωγή	Σύνολο
Προϊόν	Πρωτογενής Τομέας	682997	2933167	192468	1175085	144885	0	2987915	8116517
	Δευτερογενής Τομέας	879852	3689574	3185463	7594338	2689506	0	1754631	19793364
	Τριτογενής Τομέας	1819402	4075022	4531043	5721724	2560303	2133707	870302	21711503
	Εισαγωγές	234219	5363804	1010288					6608311
	Δασμοί	19056	370807	0					389863
	Εργασία	2627114	1211770	6550349					10389233
	Κεφάλαιο	1853877	2149220	6241892					10244989
	Σύνολο	**8116517**	**19793364**	**21711503**	14491147	5394694	2133707	5612848	

[97]Πηγή Πίνακα: **http://www.google.com/search?q**
[98] Πηγή Πίνακα: **http://www.google.com/search?q**

5.9 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΟΩΝ

Βεβαίως πέραν της στενής σχέσης μεταξύ των πινάκων εισροών-εκροών και εθνικών λογαριασμών καθώς και των ομοιοτήτων μεταξύ αυτών, υπάρχουν και παρατηρούνται και βασικές διαφορές μεταξύ αυτών.

Η βασική διαφορά εθνικών λογαριασμών και πινάκων εισροών-εκροών έγκειται ως προς το αντικείμενο:
Ενώ το αντικείμενο μελέτης των Εθνικών Λογαριασμών είναι τα εθνικά σύνολα, το αντικείμενο μελέτης του Πίνακα Εισροών-Εκροών είναι οι κλάδοι παραγωγής.
Ουσιαστικά δηλαδή ενώ στους Εθνικούς Λογαριασμούς παρίστανται όλες οι συναλλαγές κάθε δεδομένης οικονομίας, στον Πίνακα Εισροών-Εκροών παρίστανται οι κλάδοι παραγωγής της δεδομένης οικονομίας καθώς επίσης ο βαθμός και το είδος αλληλεξάρτησης μεταξύ αυτών.

Μία άλλη σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο συστημάτων είναι ότι το Υπόδειγμα Εισροών-Εκροών, σε αντίθεση με τους Εθνικούς λογαριασμούς, δεν στηρίζεται μόνο στα μικροοικονομικά μεγέθη και σχέσεις σύμφωνα με τους τύπους $V^{99}=C^{100}+I^{101}$ και C=C(V) αλλά περιλαμβάνει και αποσυναθροισμένα μεγέθη τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με γραμμικές εξισώσεις.

[99] V=Εθνικό Προϊόν.
[100] C=Κατανάλωση.
[101] I=Επένδυση.

5.10 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στο τρίτο και τελευταίο μέρος της ανάλυσης μας, παρουσιάζεται η σχέση που υπάρχει μεταξύ των Εθνικών Λογαριασμών και των Πινάκων Εισροών-Εκροών.

Η σχέση αυτή δύναται να παρουσιαστεί με διάφορες μορφές. Είτε μέσω της μελέτης Εθνικών Λογαριασμών, είτε μέσω ενός Συμμετρικού Πίνακα Εισροών-Εκροών, είτε μέσω της μελέτης ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής, όπως ενδεικτικά παρουσιάζονται στην ανάλυση μας.

Τόσο ο Πίνακας Εισροών-Εκροών όσο και οι Εθνικοί Λογαριασμοί απεικονίζουν την οικονομική δραστηριότητα μίας χώρας. Αυτό στο οποίο έγκειται η διαφορά είναι ο τρόπος της απεικόνισης.

Αυτό που πρέπει να διευκρινισθεί είναι ότι ο Πίνακας Εισροών-Εκροών μιας οικονομίας ουσιαστικά αποτελεί μέρος των Εθνικών Λογαριασμών. Απλός ο Πίνακας Εισροών-Εκροών επικεντρώνεται στην παραγωγική διαδικασία και ακόμη πιο συγκεκριμένα στην αλληλεξάρτηση και αλληλοεπίδραση των παραγωγικών τομέων, ενώ οι Εθνικοί Λογαριασμοί στα εθνικά σύνολα.

Έτσι προκειμένου να παρουσιαστεί όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένα και ορθά η σχέση μεταξύ των Πινάκων και των Εθνικών Λογαριασμών έχουν χρησιμοποιηθεί συνοπτικοί πίνακες και παραδείγματα τα οποία θεωρούμε ότι συμβάλλουν καθοριστικά στην κατανόηση αυτής της πολύπλευρης σχέσης.

Βέβαια δεν παραλείψαμε να αναφερθούμε και σε ορισμένες από τις διαφορές οι οποίες παρατηρούνται μεταξύ των Πινάκων Εισροών-Εκροών και των Εθνικών Λογαριασμών, και αυτό προκειμένου να έχουμε μια πληρέστερη παρουσίαση της σχέσης τους.

6. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Έχοντας πλέον ολοκληρώσει την ανάλυση μας, μπορούμε με βεβαιότητα να διαπιστώσουμε τη σημαντικότητα της κατάρτισης Πινάκων Εισροών-Εκροών και την ανάπτυξη και εφαρμογή του Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών για κάθε οικονομία.

Στη συγκεκριμένη ανάλυση, αρχικά παρουσιάστηκε το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών. Η παρουσίαση ξεκίνησε, όπως θεωρήθηκε ότι έπρεπε, από την ιστορική εξέλιξη του Συστήματος έχοντας ως αφετηρία τα πρώτα χρόνια της ανάπτυξης του, γύρω στο 1930, έως και την τελευταία αναθεώρηση του όπου και πήρε την τελική του μορφή.

Εξετάσαμε τα βασικότερα εννοιολογικά προσδιοριστικά στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών, ενώ προκειμένου να κατανοηθούν όσο το δυνατόν καλύτερα η δομή και το περιεχόμενο των Εθνικών Λογαριασμών, προχωρήσαμε στον προσδιορισμό βασικών εθνικοοικονομικών μεγεθών. Αναφερθήκαμε συνοπτικά στη μορφή του παλαιού Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών, ενώ μεγαλύτερη έμφαση δόθηκε στο ισχύον Σύστημα, το ESA, το οποίο εφαρμόζεται από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καταλήγοντας, διερευνήσαμε τους Τριμηνιαίους Εθνικούς Λογαριασμούς, που παρόλο που έχει σταματήσει η κατάρτιση του και πλέον οι Εθνικοί Λογαριασμοί είναι ετήσιοι, προσέφεραν σημαντικά στοιχεία προς μελέτη.

Στη συνέχεια προχωρήσαμε στην μελέτη της κατάρτισης των Πινάκων Εισροών-Εκροών. Ξεκινώντας πάλι από την εξέλιξη και τις μεταβολές που υπέστησαν ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο οι Πίνακες Εισροών-Εκροών, παρουσιάσαμε και αναλύσαμε τη σημερινή μορφή του Συστήματος Εισροών-Εκροών όχι μόνο υπό τη μορφή γενικευμένου πίνακα αλλά και υπό μορφή εξισώσεων. Τέλος, αναφερθήκαμε τόσο στην καθοριστική συμβολή των Πινάκων Εισροών-Εκροών στην άσκηση ορθολογικής οικονομικής πολιτικής αλλά και στη γενικότερη χρησιμότητα τους και πρακτική εφαρμογή σε όλους τους τομείς της οικονομικής ζωής.

Στο τελευταίο μέρος της ανάλυσης μας ασχοληθήκαμε με τη σχέση που υπάρχει μεταξύ των Εθνικών Λογαριασμών και των Πινάκων Εισροών-Εκροών. Αναφερθήκαμε στη παρουσίαση αυτών υπό τη μορφή μήτρας και στη συνέχεια προκειμένου να αναφερθούμε στο συσχετισμό αυτών, προχωρήσαμε στη παρουσίαση των Πινάκων Προσφοράς και

Χρήσεων και στων Συμμετρικών Πινάκων Εισροών-Εκροών, πίνακες οι οποίοι αποτελούν μέρος των Εθνικών Λογαριασμών. Μέρος της ανάλυσης της σχέσης των Εθνικών Λογαριασμών με τους Πίνακες Εισροών-Εκροών υπήρξε και η παρουσίαση ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής της Ελληνικής Οικονομίας καθώς επίσης και η κατάρτιση ενός Πίνακα Κοινωνικής Λογιστικής της Οικονομίας του Εκουαδόρ βάσει του Πίνακα Παραγωγής(Make Matrix) και Πίνακα Απορρόφησης (Use Matrix). Τέλος παρουσιάστηκε η συσχέτιση των δύο Συστημάτων μέσω ενός Πίνακα παρουσίασης μακροοικονομικών μεγεθών του 1970, ενώ δεν παραλήφθηκε η παρουσίαση των βασικών διαφορών μεταξύ των δύο των Εθνικών Λογαριασμών και των Πινάκων Εισροών-Εκροών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

Δουκάκης Βασίλης Α., ¨Εθνικό Εισόδημα και Αναπαραγωγή¨, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 1989.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος ,¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1988-1997¨, Προσωρινή Έκδοση στα Πλαίσια Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου που Διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα 1998.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, ¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1995-2001¨, Αθήνα 2003.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, ¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1995-2003¨, Πειραιάς 2005.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ¨Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος 1995-2004¨, Πειραιάς 2005.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Ελληνική Δημοκρατία, ¨Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελληνικής Οικονομίας 1970-1995¨, Αθήνα 1997.

Eurostat Δημοσίευση, ¨Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών¨, Άγνωστη Ημερομηνία.

Θεοφανίδης Μ. Σταύρος, ¨Θεωρία και Τεχνική της Κοινωνικής Λογιστικής¨, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1985.

Καββαδία Α. Π., Φωκά Α. Δ., ¨Εξέλιξη βασικών μεγεθών ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος εθνικού και περιφερειακού επιπέδου¨ ,Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα, 1993.

Λίβας Χ. Πέτρος, ¨Ανάλυση Εισροών-Εκροών¨, Εκδόσεις Α. Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1994.

Μαρματάκης Γ. Νικόλαος, ¨Οικονομική Θεωρία και Παραγωγικότης¨, Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1977.

Μυλωνάς Α. Νικόλαος, Σύγχρονα Συστήματα Εθνικών Λογαριασμών & Πινάκων Εισροών-Εκροών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1975.

Μυλωνάς Α. Νικόλαος, ¨Αναλυτικοί Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας Έτους 1980¨, Στατιστικά Στοιχεία 3, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα 1992.

Μυλωνάς Α. Νικόλαος, ¨Αναλυτικοί Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας Έτους 1970¨, Αθήνα, 1980.

Μυλωνάς Α. Ν., Σκούντζος Α. Θ., Τουρίμπαμπα Λ. Ν., Λίβα Χ. Π., Ματθαίου Σ. Γ., Αναστασάκου Ν. Ζ., ¨Αναλυτικοί Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας Έτους 1980¨, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα, 1990.

Μυλωνάς Α. Ν., Σκούντζος Α. Θ., Τουρίμπαμπα Λ. Ν., Λίβα Χ. Π., Ματθαίου Σ. Γ., Αναστασάκου Ν. Ζ., ¨Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής της Ελληνικής Οικονομίας Έτος 1975¨,Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα 1985.

Ράδος Λευτέρης, Το Εθνικό Εισόδημα στον Καπιταλισμό, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 1977.

Σκούντζος Θεόδωρος Α, Ματθαίος Γεώργιος Ι, Παναρέτου Φρόσω Β, ¨Πίνακες εισροών-εκροών της Ελληνικής Οικονομίας 1958-1977¨, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα, 1980.

Σκούντζος Α. Θεόδωρος, ¨Περιφερειακή Οικονομική Ανάλυση και Πολιτική¨, Τεχνικές Αναλύσεως, Τόμος Β΄, Εκδόσεις Α. Σταμούλης, Αθήνα 1993.

Σκούντζος Α. Θεόδωρος, ¨Περιφερειακή Οικονομική Ανάλυση και Πολιτική¨, Θεωρία και Μέτρα Πολιτικής, Τόμος Α΄, Εκδόσεις Α. Σταμούλης, Αθήνα-Πειραιάς 1989.

Σκούντζος Α. Θεόδωρος, ¨Διακλαδικές Σχέσεις της Ελληνικής Οικονομίας¨, Αθήνα, 1975.

Σκούντζος Α. Θεόδωρος, ¨Διαρθρωτικές Αλλαγές στην Ελληνική Οικονομία: Διαχρονική Ανάλυση στα Πλαίσια του Συστήματος Εισροών-Εκροών¨, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα, 1980.

Σταμάτης Γιώργος, ¨Αναπαραγωγή, Εισοδηματικό Κύκλωμα και Εθνικοί Λογαριασμοί, Μια Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Έτος 1990.

Ξένη Βιβλιογραφία

Dornbusch Rudiger, Fischer Stanley, Μεταφραστές: Ανδροβιτσανέας Χρήστος, Πανταζίδης Στέλιος, ¨Μακροοικονομική¨, Εκδόσεις Κριτική, 1993

Felderer Bernhard, Stefan Homburg, ¨Μακροοικονομική και Νέα Μακροοικονομική¨, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, 1991.

Heinz D.Kurz, Erik Dietzenbacher, Christian Lage,¨Input-Output Analysis¨, Volume III, The International Library of Ctitical Writings in Economics,1998.

Leontief Wassily, ¨Input-Output Economics¨, Second Edition, Oxford University Press, 1986.

Stuvel G., ¨National Accounts Analysis¨, The Macmillan Press Ltd, British Library Cataloguing in Publication Data, 1986.

National Statistical Service of Greece, National Accounts, Economic Accounts for Agriculture, Data 1993-2001, Athens 2003.

National Statistical Service of Greece, National Accounts,¨Regional Accounts¨, Data 1995-2002, Pireas 2005.

Ιστοσελίδες

http://www.google.com/search?q
http://www.scotland.gov.uk/Topics/Statistics/14713/562
http://www.statistics.gr